I_ My i nasze życie

01_Dzieci, młodzież i rodzina

Poznańska polityka prorodzinna

Uchwalona przez Radę Miasta Poznania Polityka Prorodzinna dla miasta Poznania na lata 2016 – 2020 ukierunkowuje działania Miasta na rzecz poznańskich rodzin.

Uchwalona polityka prorodzinna wyznacza ogólne kierunki działań Miasta na lata 2016 – 2020, natomiast działania szczegółowe w poszczególnych obszarach wprowadzane są odrębnymi dokumentami.

Celami polityki prorodzinnej Miasta Poznania są:

- ukształtowanie w świadomości poznaniaków przyjętego przez Miasto systemu wartości, w którym rodzina i dzieci są wartościami priorytetowymi,
- poprawa sytuacji demograficznej i odwrócenie trendu odpływu poznańskich rodzin do gmin ościennych,
- tworzenie warunków do godzenia obowiązków wobec rodziny z indywidualnymi aspiracjami jej członków,
- tworzenie warunków sprzyjających integracji międzypokoleniowej, w tym utrwalanie postawy szacunku i odpowiedzialności za osoby starsze,
- zwiększenie liczby poznańskich rodzin i zmiana ich struktury.

Realizacja miejskiej polityki skierowanej do poznańskich rodzin w 2018 r. obejmowała w szczególności:

- zapewnianie i rozszerzanie form opieki żłobkowej,
- zapewnienie instytucjonalnej opieki i ochrony rodzin i dzieci, w tym z problemami, poprzez **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie** i jednostki podległe,
- realizację świadczeń zabezpieczenia społecznego, poprzez **Poznańskie Centrum Świadczeń,** które obsługuje poznańskie rodziny w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących wypłaty: świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, Poznańskie Świadczenie Żłobkowe oraz Poznańskie Świadczenie dla Wieloraczków), rodzicielskich, opiekuńczych i związanych z niepełnosprawnością, alimentacyjnych, wychowawczych 500+, pomocy mieszkaniowej (dodatki mieszkaniowe i energetyczne, obniżka czynszu), zasiłków i stypendiów szkolnych oraz wyprawki szkolnej, świadczenia Dobry Start oraz ustalania uprawnień do Kart dla Rodzin Wielodzietnych i Poznańskiej Złotej Karty,
- funkcjonowanie **Centrum Inicjatyw Rodzinnych,** które jako innowacyjne miejsce przyjazne rodzinie, organizowało wydarzenia i wsparcie wychowawcze dla rodzin; poprzez swoją działalność Centrum promuje rodzinę i wspiera jej rozwój, wzmacnia inicjatywy międzypokoleniowe, doradza w zakresie wiedzy o rodzinie i dla rodziny oraz informuje mieszkańców o ofercie dedykowanej rodzinom,

I_ My i nasze życie

- pomoc uczniom oraz organizacja czasu wolnego dzieci, w tym m.in. letnich półkolonii dla dzieci z klas I-III szkoły podstawowej,
- organizację **Poznańskich Dni Rodziny**, Gali Rodzin.

Centrum Inicjatyw Rodzinnych

arch. CIR

W 2018 r. Miasto Poznań poszerzyło **ofertę wydarzeń** dedykowanych poznańskim rodzinom. Zostały zorganizowane po raz szósty **Poznańskie Dni Rodziny**, podczas których zaproponowano rodzinom wiele wydarzeń, spotkań i imprez o charakterze integrującym i promującym życie rodzinne. Na uczestników czekały liczne atrakcje: spektakle teatralne, pokazy baletowe i akrobatyczne. Dla maluchów uruchomiona została strefa animacji z zabawami ruchowymi i działaniami plastycznymi oraz warsztaty edukacyjne. Do współpracy została także zaproszona poznańska i brytyjska młodzież w ramach projektu Erasmus + YouNG Goes Euro. W ramach wydarzenia odbyło się seminarium dla rodziców i osób pracujących z dziećmi w wieku do lat 5 „Wokół ciała i ducha. Jak zadbać o rozwój dziecka?" z udziałem 4 specjalistów z obszaru psychologii, stomatologii i fizjoterapii.

Na Dziedzińcu UMP zostało zorganizowane wydarzenie **Dzień Dziecka** z licznymi atrakcjami dla dzieci z **obradami III Dziecięcej Rady Miasta Poznania**. W skład Rady weszli uczniowie szkół podstawowych – laureaci konkursu artystycznego „Zobacz mój Poznań – miasto widziane oczami dzieci". Na konkurs wpłynęły prace plastyczne, literackie (wiersze i powieść) oraz 3 filmy. Obchody Poznańskich Dni Rodziny zakończyła Poznańska Parada Pokoleń oraz festyn w parku Stare Koryto Warty. Główną atrakcją był koncert Eleni oraz Dawida Kwiatkowskiego.

I_ My i nasze życie

Podczas uroczystej **Gali Rodzin** wręczone zostały statuetki nagrodzonym partnerom Karty Dużej Rodziny. Wyróżnieni partnerzy wybrani zostali na podstawie ankiety przeprowadzonej przez PCŚ wśród ponad 200 użytkowników Karty – poznańskich rodzin wielodzietnych. Wyłoniono 6 laureatów, nagrodzonych w 2 kategoriach:

- najlepsza oferta partnerska 2018 (laureatem zostały m. in. Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji),
- najciekawsza oferta partnerska w kategorii debiut.

Przyznano także nagrodę Partnera Honorowego dla spółki Termy Maltańskie Sp. z o. o. Wręczono nagrody laureatom **konkursu plastycznego pt. „Rodzinna historia związana z Poznaniem".** Na konkurs skierowany do poznańskich rodzin i uczniów szkół podstawowych wpłynęło ponad 50 prac.

Ogólnopolski Festyn Rodzinny na Ostrowie Tumskim to jednodniowy festyn odbywający się w niedzielę w okresie wiosenno-letnim i organizowany przez Miasto wraz z Caritas Archidiecezji Poznańskiej. Ideą przewodnią festynu jest zwiększenie dostępu do usług medycznych (badania, poradnictwo) dla mieszkańców celem polepszenia dobrostanu psychofizycznego oraz zwiększenia świadomości prozdrowotnej. Podczas edycji 2018, przeprowadzono ok. 300 konsultacji oraz ok. 1,5 tys. różnych badań.

Poznańska Parada Pokoleń, podczas której seniorzy, dzieci, młodzież, całe rodziny w barwnym korowodzie przeszli ze Starego Rynku do Parku Stare Koryto Warty, gdzie odbywały się koncerty i wydarzenia (animacje dla dzieci, warsztaty i aktywności dla starszych, gastronomia). Główną atrakcją był koncert Eleni oraz Dawida Kwiatkowskiego. Parada była wydarzeniem kończącym obchody Poznańskich Dni Rodziny 2018.

W 2018 r. Miasto Poznań dofinansowało **półkolonie miejskie** w okresie letnich wakacji. Półkolonie organizowane były przez 46 poznańskich szkół podstawowych oraz Centrum Kultury Zamek. Łącznie z oferty półkolonii miejskich skorzystało 1,7 tys. uczniów klas I – III. Za 5-dniowy turnus rodzice ponosili koszt jedynie 100 zł. Dzieci brały udział w zajęciach i atrakcjach organizowanych i przygotowywanych przez opiekunów. Organizatorzy zadbali o aspekt wychowawczy, edukacyjny, a także rozrywkowy przeprowadzonych działań. Starali się, aby program półkolonii był zróżnicowany i urozmaicony, a także uwzględniał zainteresowania i możliwości psychofizyczne wszystkich uczestników. Celem zajęć było między innymi stymulowanie rozwoju umysłowego i fizycznego, poznawanie najbliższej okolicy, a także tworzenie dzieciom warunków do aktywnego, kulturalnego, ciekawego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego.

W ramach polityki prorodzinnej realizowany jest pakiet różnych zadań skierowanych do rodzin wielodzietnych, rodzin z problemami, czy rodzin niepełnych.

I_ My i nasze życie

Miasto realizuje ponadto szereg drobnych projektów wspierających rodzinę, w tym **projektów dofinansowanych z unijnych lub rządowych programów**. W 2018 r. miejskie jednostki organizacyjne realizowały m. in.:

- projekt **Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania**, który zakłada poprawę dostępu do usług społecznych dla rodzin biologicznych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz dzieci z poznańskich rodzin zastępczych w zakresie: asystenta rodziny, osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych oraz opracowaniu diagnoz i planów pomocy dla dzieci z rodzin biologicznych. Docelowa liczba beneficjentów na lata 2017 – 2020 to 692 osoby,
- **Asystentura rodzin.** Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji. W 2018 r. asystenci pracowali z 168 rodzinami, w których łączna liczba osób wyniosła 589, w tym: 274 dorosłych i 315 dzieci. Spośród tych rodzin 119 było objętych stałym wsparciem asystenta (rodziny podpisały umowę współpracy),
- prowadzenie **mediacji rodzinnych,** w których pracownicy socjalni lub inni specjaliści MOPR na podstawie diagnozy kierują osoby/rodziny, po uzyskaniu zgody obu stron, na mediacje i z zachowaniem zasady bezstronności prowadzą mediacje rozumiane jako dobrowolne, poufne i niesformalizowane pozasądowe postępowanie w sprawach, w których możliwe jest zawarcie ugody, celem doprowadzenia do ugodowego załatwienia tego sporu. W 2018 r. podjęto działania mediacyjne w odniesieniu do 13 środowisk, z których 3 zakończyły się ugodą,
- **Wolontariat z MOPR w poznańskich rodzinach** mający na celu zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego oraz pozyskania pomocy w nauce przez dzieci i młodzież, udzielanie korepetycji na miejscu oraz w środowisku domowym dzieci i młodzieży, zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby starsze. W 2018 r. z programu skorzystały 42 osoby z 31 środowisk, do których skierowano 33 wolontariuszy. Efektem była poprawa przez dzieci i młodzież wyników nauki w szkole oraz poprawa ich zachowania.

Wsparcie rodzin wielodzietnych

Działania na rzecz poznańskich rodzin wielodzietnych są prowadzone w ramach uchwalonego przez Radę Miasta Poznania programu **„Poznań PRO RODZINA – Promocja, Rozwój i Ochrona Rodzin Wielodzietnych w Poznaniu".** Program obejmuje nowe rozwiązania mające na celu poprawę warunków życia i możliwości rozwoju rodzin wielodzietnych.

W ramach programu w 2018 r. zrealizowano m.in.:

- 1 stycznia 2018 r. połączono programy: **Poznańska Karta Rodziny Dużej** i ogólnopolska **Karta Dużej Rodziny.** Od tego czasu za okazaniem karty ogólnopolskiej poznańskie rodziny mogą korzystać ze zniżek i ulg oferowanych także przez lokalne instytucje i prywatnych partnerów i dostępnych w programie miejskim (kod terytorialny Miasta na karcie ogólnopolskiej). W 2018 r. podpisano porozumienia z nowymi 120 lokalnymi partnerami oraz odbyła się uroczysta Gala Rodzin, na której

nagrodzono najlepszych partnerów Karty Rodziny Dużej. Partnerzy zostali podzieleni na 7 kategorii: „Edukacja", „Gastronomia", „Handel", „Kultura, Sztuka, Rozrywka", „Sport i Rekreacja", „Usługi" i „Zdrowie",

- **wydano ponad 7,5 tys. Kart Rodziny Dużej**. Łącznie, od początku realizacji projektu, wydano już prawie 29,9 tys. kart. Wydano także nieco ponad 2,5 tys. **Wielkopolskiej Karty Rodziny**, z której korzysta już łącznie 22,5 tys. osób,
- funkcjonowała **Rada Rodziny Dużej**, która jako organ konsultacyjny, opiniodawczy, doradczy i inicjatywny dla władz Miasta powołana została w celu zapewnienia przedstawicielom rodzin wielodzietnych wpływu na tworzenie i realizację polityki prorodzinnej Miasta. W 2018 r. odbyły się 4 posiedzenia Rady na następujące tematy: funkcjonowanie pieczy zastępczej w Poznaniu; wprowadzenie bonu opiekuńczo-wychowawczego; funkcjonowanie CIR; polityka prorodzinna, parkingowa i mieszkaniowa Miasta Poznania w kontekście rodzin wielodzietnych,
- działania **Pełnomocnika Prezydenta Miasta Poznania ds. Rodzin Wielodzietnych,** obejmujące m. in.: inicjowanie programów służących poszanowaniu podmiotowości i autonomii rodziny wielodzietnej, tworzeniu dobrych warunków dla życia i rozwoju rodziny wielodzietnej, promowaniu modelu i marki rodziny wielodzietnej, propagowaniu informacji o ofercie usług dla rodzin wielodzietnych, podnoszeniu kompetencji rodzin wielodzietnych, wzmacnianiu rodziny, wyrównywaniu szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych,
- wprowadzenie **Poznańskiego świadczenia na rzecz wieloraczków,** które wynosi jednorazowo 1000 zł na każde dziecko i jest wypłacane raz w roku do ukończenia przez dzieci 18 r. życia. Celem przyznania świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z opieką nad trojgiem lub więcej dziećmi urodzonymi podczas jednego porodu. Ze świadczenia skorzystały do tej pory 22 rodziny, w których wychowywanych jest 66 dzieci.

Działalność Centrum Inicjatyw Rodzinnych

Zadaniem **Centrum Inicjatyw Rodzinnych**, miejskiej jednostki wyodrębnionej w ramach Poznańskiego Centrum Świadczeń, jest w szczególności promowanie rodziny oraz wspieranie jej rozwoju. Rolą Centrum jest budowanie przestrzeni do dialogu oraz integracji lokalnych społeczności. W Centrum Inicjatyw Rodzinnych organizowane są różnorakie wydarzenia dla poznańskich rodzin, w tym dla dzieci. Realizowane są m. in. warsztaty dla przyszłych rodziców przygotowujące do roli rodzica, warsztaty kompetencji wychowawczych, czy spotkania grupy wsparcia dla rodziców. Działania CIR realizowane są poprzez zadania stałe, projekty, a także wydarzenia odbywające się zarówno w Centrum, jak i poza nim.

W 2018 r. Centrum Inicjatyw Rodzinnych realizowało **17 cyklicznych projektów**, które obejmowały blisko **200 spotkań** dla prawie **2,5 tys. uczestników**. Zorganizowano także **21 wydarzeń**, w których udział wzięło ponad **750 osób**.

W 2018 r. placówkę odwiedziło 5,7 tys. klientów, w tym 2,1 tys. dzieci (od początku działalności CIR odwiedziło 11,8 tys. klientów, w tym 4,6 tys. dzieci).

W 2018 r. w Centrum Inicjatyw Rodzinnych:

I_ My i nasze życie

- realizowano projekt „Akademia Zdrowia dla Rodziców", obejmujący 9 cykli spotkań, w których uczestniczyło blisko 170 osób,
- przeszkolono 78 rodziców w zakresie udzielania pierwszej pomocy dzieciom do 10 roku życia,
- realizowano spotkania w ramach coachingu rodzicielskiego „Dobre Pytanie" dla grupy blisko 30 osób,
- odbyło się 50 spotkań **„Czytam i Czuję"** – w ramach, których znane osobistości ze świata kultury, polityki i sztuki włączają się do wspólnego czytania oraz zajęć plastycznych z dziećmi, w spotkaniach wzięło udział 700 przedszkolaków,
- zorganizowano 200 spotkań dedykowanym rodzinom, wśród których 130 miało charakter warsztatowy,
- w ramach współpracy z organizacjami pożytku publicznego realizowano m.in.:
    - projekt pt. „Akademia Rodzica" składający się z 27 warsztatów dla 200 uczestników (Stowarzyszenie Strefa Rodziny),
    - projekt pt. „Mamy wsparcie" składający się na 25 spotkań grup wsparcia dla 400 uczestników (Fundacja Cali Mali),
    - cykl porad prawniczych pt. „Mamy Prawa" (Fundacja Matecznik).

Centrum brało także czynny **udział w wydarzeniach zewnętrznych** jak np.: Biała Sobota, Dzień Dziecka na Wolnym Dziedzińcu, Lato na Targach, XX Wojewódzko – Archidiecezjalne Dożynki, czy XIX PKO Poznań Maraton.

Wszystkie wydarzenia realizowane przez CIR mają charakter otwarty i są bezpłatne.

Jednym z zadań realizowanych w CIR jest wydawanie **Kart Dużej Rodziny dla rodzin 3+**. W 2018 r. wydano 1 tys. takich kart, a w ramach programu „Wygoda 3+" pracownicy Centrum dostarczają karty do miejsca zamieszkania rodziny. Co roku z tej usługi korzysta około 100 poznańskich rodzin.

CIR **dysponuje także ofertami poznańskich żłobków, przedszkoli i szkół, informacjami dotyczącymi kultury, sportu oraz możliwości spędzania wolnego czasu**. Informacje CIR dla rodzin są dostępne na **stronie internetowej**, **profilu na Facebooku** oraz w **newsletterze rodzinnym** (w 2018 r. opublikowano 50 newsletterów, w których znalazło się ponad 3,7 tys. artykułów).

I_ My i nasze życie

Wsparcie poznańskich rodzin

W 2018 r. wydatki Miasta Poznania na pomoc społeczną i wsparcie rodzin wyniosły ponad 650 mln zł czyli ponad 16% rocznych wydatków budżetu. Najwięcej wydatkowano na świadczenia wychowawcze (np. program „Rodzina 500+"), rodzinne, opiekuńcze, alimentacyjne.

Świadczenia dla rodzin

W 2018 r. w ramach wspierania poznańskich rodzin wypłacono różne formy **świadczeń zabezpieczenia społecznego,** a wśród nich**:**

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (267,1 tys. świadczeń),
- świadczenia opiekuńcze (89,9 tys. świadczeń),
- świadczenie wychowawcze „500+" (468 tys. świadczeń),
- świadczenie „Dobry Start" (49,8 tys. świadczeń),
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (3,2 tys. świadczeń),
- jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (54 świadczenia),
- świadczenie rodzicielskie (10,7 tys. świadczeń),
- zasiłek dla opiekuna (1 tys. świadczeń),
- świadczenia wynikające z realizacji poznańskiej polityki na rzecz rodziny, w tym: Poznańskie Świadczenie Żłobkowe (1,0 tys. świadczeń), Poznańskie Świadczenie na rzecz Wieloraczków (66 świadczeń) oraz dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej finansowany ze środków budżetu Miasta (25,2 tys. świadczeń).

W 2018 r. wypłacono **świadczenia alimentacyjne** na łączną kwotę 13,9 mln zł. Objęły one 2,2 tys. osób, w tym prawie 1,7 tys. rodzin.

40,4 tys. dzieci z 29,9 tys. poznańskich rodzin skorzystało z rządowego programu „**Rodzina 500+**".

Łączna kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych wyniosła 239,7 mln zł, natomiast świadczeń w pieczy zastępczej (dodatek wychowawczy oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty) 2,9 mln zł (dla 0,5 tys. dzieci z 400 rodzin).

Program rozwoju pieczy zastępczej

Realizacja miejskiego **Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2017–2019,** wynikająca z lokalnych potrzeb oraz z przepisów prawa, ma na celu zapewnienie pieczy zastępczej każdemu dziecku w sytuacji kryzysowej adekwatnie do jego indywidualnych potrzeb. Główne cele programu, to m.in.:

- upowszechnienie wśród mieszkańców Poznania wiedzy na temat systemu wspierania rodziny,
- zwiększenie dostępności placówek wsparcia dziennego,

I_ My i nasze życie

- realizowanie programów służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz godzeniu przez dorosłych życia rodzinnego i zawodowego,
- zapewnienie rodzinie ze zdiagnozowanymi problemami odpowiednich do potrzeb usług, pomocy i świadczeń.

Do zadań Miasta należy zapewnianie opieki nad dziećmi z Poznania, umieszczonych (na mocy postanowienia sądowego po śmierci rodziców naturalnych, bądź po pozbawieniu, ograniczeniu lub zawieszeniu im praw rodzicielskich), **w rodzinach zastępczych** (spokrewnionych, zawodowych lub niezawodowych) lub **poznańskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub rodzinnego**. Zadania realizowane są przez miejskie jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe.

Zadania zrealizowane w 2018 r. ramach programu obejmowały głównie utrzymanie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie pozostałych usług, w tym:

- usług wolontariatu,
- wsparcia terapeutycznego,
- poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego,
- organizacji zajęć edukacyjnych, kulturalnych i integracyjnych dla dzieci i rodzin,
- rozwoju edukacji małego dziecka,
- organizowanie wypoczynku letniego,
- zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzinnej.

Rodziny zastępcze

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało **476 rodzin zastępczych, w których przebywało 662 dzieci.** Ponad połowę stanowiły rodziny spokrewnione, a 5% było rodzinami zawodowymi.

Pomoc finansowa Miasta udzielona dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej w 2018 r. wynosząca łącznie 6,2 mln zł, polegała m.in. na:

- wypłacie comiesięcznego świadczenia dla 662 dzieci, w tym dla 5 dzieci cudzoziemskich,
- jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka dla 65 dzieci,
- dodatkowej pomocy pieniężnej w sytuacji losowej lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki dla 47 dzieci,
- dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 r. życia raz w roku dla 134 dzieci,
- wypłacie świadczeń dla 20 rodzin pomocowych i pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu wielorodzinnym dla 11 rodzin zastępczych zawodowych.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych zmniejsza się. W 2018 r. 117 dzieci przestało być wychowankami poznańskich rodzin zastępczych. Połowa z nich opuściła rodziny z powodu osiągnięcia pełnoletności, a 20 powróciło do rodziny naturalnej.

I_ My i nasze życie

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

W Poznaniu funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pełnią Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda". Na koniec 2018 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu, zatrudnionych było **25 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej** (19 etatów), którzy podjęli współpracę z 289 rodzinami zastępczymi i 53 pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych. Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda" zatrudniało **16 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej** (14 etatów), którzy swoim wsparciem objęli 180 dzieci z 178 rodzin zastępczych, 52 pełnoletnich wychowanków, pozostających pod opieką rodzin zastępczych oraz 17 usamodzielnionych wychowanków. W 2018 r. Miasto Poznań uzyskało dotację z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na pokrycie kosztów wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w łącznej wysokości – 542 668 zł (MOPR – otrzymał dofinansowanie w wysokości 350 661 zł, CWR – 192 007 zł).

Ponadto Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda" realizowało następujące zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Pomoc rodzicom pełniącym funkcję rodzin zastępczych odbywała się m.in. w ramach prowadzonego przez Centrum „Klubu dla Rodzin Zastępczych" (skupiającego 373 rodziny zastępcze).

Rodzice biologiczni dzieci, które objęte są rodzinną pieczą zastępczą uzyskali z kolei wsparcie w „Klubie Dobrych Rodziców" (23 rodziny).

I_ My i nasze życie

Instytucjonalna opieka nad dzieckiem

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie należy kierowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców (na podstawie postanowień sądu rodzinnego) do **instytucjonalnych form pieczy zastępczej**, tj. placówek opiekuńczo-wychowawczych o charakterze: socjalizacyjnym, interwencyjnym, specjalistyczno-terapeutycznym i rodzinnym.

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowały:

- 3 publiczne placówki łączące zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego (Dom Dziecka Nr 2, Dom Dziecka Nr 3 oraz Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda"),
- 2 niepubliczne placówki socjalizacyjne (Dom Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dziewcząt oraz Ochronka „Jurek")
- 6 placówek rodzinnych (Rodzinne Domy),
- 2 niepubliczne placówki łączące zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego (Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio oraz Dom Młodzieży im. bł. Laury Vicuni),
- 1 miejska placówka wsparcia dziennego – Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub" oraz 21 innych placówek prowadzonych przez fundacje, stowarzyszenia i parafie.

W mieście funkcjonuje 1 miejska placówka wsparcia dziennego – Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub" oraz 21 innych placówek prowadzonych przez fundacje, stowarzyszenia i parafie.

Koszt funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2018 r. wyniósł około 15 mln zł.

Wobec braku wystarczającej liczby miejsc w placówkach działających w mieście, MOPR wnioskuje o skierowanie dzieci do placówek poza Poznaniem. Na koniec grudnia 2018 r. dotyczyło to 8 dzieci, co stanowi około 9% ogółu dzieci wymagających umieszczenia w odpowiednich placówkach.

Wsparcie rodzin z problemami przemocy

W 2018 r. Miasto Poznań kontynuowało realizację **Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Poznania w latach 2010 – 2020.** Celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz polepszenie skuteczności działań na rzecz osób doświadczających i stosujących przemoc domową. W ramach programu prowadzone są działania obejmujące:

- podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej poprzez profilaktykę i edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom doświadczającym przemocy oraz efektywności ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i skuteczności działań interwencyjnych oraz oddziaływań korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania przemocy w rodzinie,

- zwiększenie kompetencji pracowników służb realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2018 r. prowadzono liczne działania pomagające rodzinom doświadczających przemocy oraz znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, m.in.:

- **udzielono pomocy w formie poradnictwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie** (medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego); łącznie z pomocy skorzystało 1,3 tys. osób,
- **prowadzono procedury Niebieskiej Karty –** sporządzono łącznie 1 353 formularze Niebieskiej Karty; procedurą objęto 1 496 rodzin; w wyniku ustania przemocy w rodzinie zakończono 407 procedur, natomiast 565 procedur zostało zakończonych po stwierdzeniu braku zasadności podejmowania działań,
- prowadzono **Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej (MCIK),** w tym: Punkt Interwencji Kryzysowej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy, telefony zaufania**:**
    - w ramach Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy udzielono schronienia 70 osobom,
    - w ramach MCIK z pomocy skorzystały 452 osoby dotknięte przemocą, w tym: 359 kobiet, 91 mężczyzn oraz 2 dzieci; z programów terapeutycznych prowadzonych przez MCIK skorzystało 300 osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
    - z pomocy udzielanej przez Punkt Interwencji Kryzysowej skorzystało 446 osób doświadczających przemocy, z tego 357 kobiet oraz 89 mężczyzn,
- **prowadzono punkty konsultacyjne**, w ramach których udzielono pomocy 843 osobom, z tego 255 kobietom, 232 mężczyznom oraz 356 dzieciom,
- **prowadzono programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie.** W 2018 r. dla mieszkańców Poznania prowadzony był program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie, w którym udział wzięło 10 osób, w tym przez 8 osób został zakończony pozytywnie,
- odbyło się 7 posiedzeń **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, w którym udział wzięli przedstawiciele Urzędu Miasta Poznania, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Miejskiego Centrum Interwencji Kryzysowej oraz organizacji pozarządowych; w ramach działalności Zespołu pomocy udzielono 4,2 tys. osobom.

Pomoc dla usamodzielniającej się młodzieży

Do zadań Miasta należy pomoc w życiowym usamodzielnieniu się i integracji ze środowiskiem osobom, które po osiągnięciu pełnoletności opuszczają:

- rodzinę zastępczą,
- rodzinny dom dziecka,
- placówkę opiekuńczo-wychowawczą,
- placówkę opiekuńczo-terapeutyczną,
- dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich,

I_ My i nasze życie

- zakład poprawczy,
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- specjalny ośrodek wychowawczy,
- młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę,
- młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

W 2018 r. udzielono pomocy na kwotę 1,4 mln zł., w tym m. in.:

- wypłacono 234 osobom comiesięczną pomoc na kontynuowanie nauki,
- wypłacono 60 osobom pomoc na usamodzielnienie się,
- przyznano 62 osobom pomoc na zagospodarowanie.

W 2018 r. w 4 **mieszkaniach chronionych** zamieszkiwało 21 pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, a na koniec grudnia na miejsce w mieszkaniu chronionym oczekiwało 7 wychowanków pieczy zastępczej (2 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 5 wychowanków rodzin zastępczych). Ponadto 63 wychowanków rodzin zastępczych osiągnęło pełnoletność a instytucjonalne formy opieki opuściło 50 wychowanków pochodzących z Poznania.

W 2018 r. w ramach realizacji rządowego programu „**Dobry start**", Miasto Poznań przekazało dla 540 dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) świadczenia na kwotę łączną 162 tys. zł, w tym: dla 369 dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych, 154 dzieci przebywającej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz 17 osób usamodzielnionych.

W sytuacjach tego wymagających koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej występowali do Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda" o objęcie rodziny **pomocą prawnika lub wolontariusza**. Ponadto organizowane były spotkania ze specjalistami oraz instytucjami działającymi na rzecz rodzin (pracownicy socjalni MOPR, kuratorzy, policja itp.).

W celu pozyskiwania wolontariuszy dla rodzin zastępczych kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem „Lepszy Świat" oraz Wydziałowym Centrum Wolontariatu „VOLONTARIO" (objęto wsparciem wolontariuszy pozyskanych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej MOPR dla 27 rodzin zastępczych).

I_ My i nasze życie

Opieka nad dziećmi do lat 3 w Poznaniu

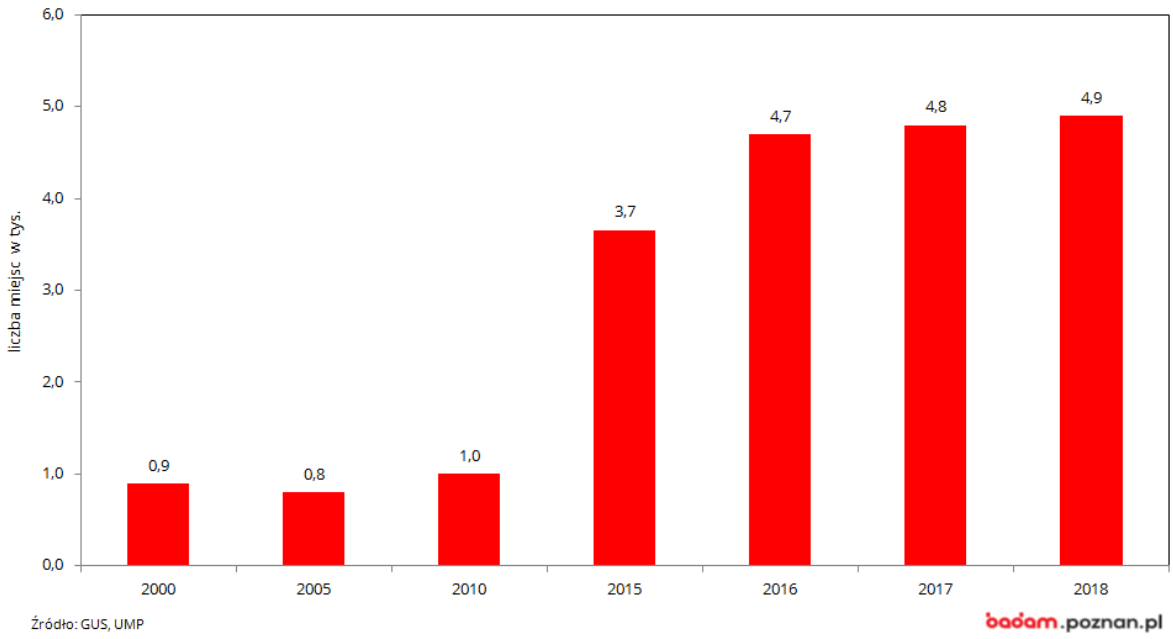
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2018 r. w Poznaniu mieszkało prawie 24 tys. dzieci w wieku żłobkowym do lat 3. Średnio co piąte dziecko uczęszczało do żłobka na terenie miasta.

Miejsca i formy opieki nad dziećmi

W 2018 r. w Poznaniu rodzice i opiekunowie dzieci do lat 3 mieli do dyspozycji **łącznie 4 903 miejsca w różnych formach instytucjonalnej opieki żłobkowej**. Miasto Poznań prowadziło 14 żłobków ze 1 262 miejscami oraz partycypowało w działalności żłobkowej 89 żłobków niepublicznych dysponujących 3 154 miejscami. Podmioty inne niż Miasto Poznań oferowały także 180 miejsc w 11 klubach dziecięcych oraz 307 miejsc u 56 dziennych opiekunów.

Rekrutacja do żłobków publicznych i niepublicznych odbywa się za pomocą miejskiego **Systemu Nabór-Żłobek**.

Miejsca w żłobkach w Poznaniu

Miasto Poznań, w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy rodzinie, przeznaczyło w 2018 r. ok. 30 mln zł z budżetu na opiekę żłobkową, w tym ponad 14 mln zł (po 600 zł za 1 miejsce miesięcznie) stanowiło dofinansowanie utrzymania 2 099 miejsc w żłobkach niepublicznych.

Na mocy uchwały Rady Miasta Poznania z dnia 7 grudnia 2017 r., rodzicom lub opiekunom dziecka, którzy korzystali z dofinansowania w 2017 r., a w 2018 r. nie otrzymali dofinansowania

lub je utracili, przysługuje świadczenie w wysokości 600 zł (tzw. „bon żłobkowy"), pod warunkiem zamieszkiwania oraz rozliczania podatków w Poznaniu. W 2018 r. na **poznańskie świadczenie żłobkowe** złożono w Poznańskim Centrum Świadczeń 184 wnioski, z których 94 rozpatrzono pozytywnie.

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w żłobku publicznym w 2018 r. wyniósł 1 394,11 zł. Opłaty uiszczane przez rodziców dzieci pokrywały 29% kosztów. Pozostała część finansowana była z budżetu Miasta (ponad 15 mln zł rocznie). W 2018 r. utrzymano system zróżnicowanej odpłatności w żłobkach publicznych stanowiący wsparcie dla rodzin w trudnej sytuacji finansowej.

Projekty poprawy jakości opieki żłobkowej

Miasto Poznań (na mocy uchwały Nr XXXIII/524/VII/2016 Rady Miasta Poznania z 2016 r.) realizuje „**Poznański programu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2016-2020**". Głównymi celami programu są:

- zwiększenie dostępności opieki nad dziećmi w różnych formach określonych w ustawie,
- opracowanie i wdrożenie standardów jakości opieki i edukacji dla dzieci do lat 3 oraz systemu monitoringu i ewaluacji jakości pracy różnych form opieki nad dziećmi do lat 3,
- wsparcie rodziców dzieci do lat 3 w wychowaniu i opiece,
- upowszechnianie wśród mieszkańców Poznania wiedzy na temat opieki i wychowania dzieci w wieku do lat 3.

W 2018 r. w ramach poprawy jakości opieki żłobkowej w Poznaniu rozpoczęto m.in. p**rzygotowania do wdrożenia standardów w żłobkach publicznych** opracowanych przez Instytut Małego Dziecka.

Ponadto, we współpracy z Warsztatami Agaty oraz Instytutem Małego Dziecka im. Astrid Lindgren, zorganizowano **szkolenia dla kadry opiekuńczej** pracującej w żłobkach, klubach dziecięcych oraz dziennych opiekunów.

W 2018 r. odbyło się seminarium dla rodziców i osób pracujących z dziećmi w wieku do lat 5 pt. „**Wokół ciała i ducha. Jak zadbać o rozwój dziecka?**" Do współpracy zaproszono 4 specjalistów z obszaru psychologii, stomatologii i fizjoterapii. Po części wykładowej osoby uczestniczące w seminarium mogły skorzystać z bezpłatnych konsultacji specjalistycznych.

Inwestycje w placówkach żłobkowych

W ramach wsparcia z rządowego programu „Maluch+" w 2018 r. Miasto Poznań za kwotę 1,2 mln zł utworzyło **nowy miejski żłobek „Niezapominajka" na Strzeszynie**, przy ul. Cegłowskiej/ Literackiej wynajmując pomieszczenia od Poznańskiego Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., w którym udostępniło 60 miejsc dla dzieci.

Ponadto Miasto pozyskało dotację na bieżące funkcjonowanie 297 miejsc w 14 żłobkach publicznych z Resortowego Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

I_ My i nasze życie

„Maluch+" w kwocie 150 zł miesięcznie do 1 miejsca opieki. Miasto pozyskało także dotację na zapewnienie funkcjonowania 22 miejsc utworzonych dla dzieci niepełnosprawnych i wymagających szczególnej opieki w ramach Programu „Maluch+2017 edycja specjalna za życiem" w kwocie 500 zł miesięcznie do 1 miejsca opieki.

W 2018 r. Miasto Poznań sfinansowało bieżące remonty i inwestycje w swoim zasobie za łączną kwotę ponad 1,7 mln zł. Wśród tych zadań, poza inwestycjami wspartymi w ramach programu „Maluch+", były m.in.: modernizacja elewacji oraz wymiany stolarki okiennej w budynku żłobka „Stokrotka", czy modernizacja placu zabaw w żłobku „Michałki".

Miasto Poznań w ramach projektu pn. „**Poprawa dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie miasta Poznania**", wspartego z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 (EFS) w wysokości 2,1 mln zł, utworzyło 59 miejsc opieki w 2 żłobkach (Kaczka Dziwaczka i Kolorowy Domek).

W celu poprawy jakości opieki żłobkowej dzieci z niepełnosprawnościami Miasto Poznań przystąpiło do realizacji projektu "**Poprawa dostępu do usług opieki nad dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością do lat 3 na terenie miasta Poznania**". Program ten, wsparty dotacją z WRPO na lata 2014 – 2020, zakłada utworzenie 18 miejsc opieki w formie żłobka dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością. Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Bartek, udało się w 2018 r. uruchomić taką placówkę. Dzieci przebywające w żłobku są objęte nie tylko opieką, ale także wsparciem specjalistów, m.in. fizjoterapeuty oraz logopedy.

W 2018 r. zrealizowano także inne działania, finansowane ze środków własnych Miasta Poznania, zmierzające do poprawy warunków opieki w żłobkach miejskich, obejmujące m.in. **modernizację i zakupy wyposażenia w zespołach żłobków:**

- Zespół nr 1 – wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej modernizacji budynku żłobka „Calineczka" wraz z ogrodzeniem, zakup wyposażenia sprzętowego,
- Zespół nr 2 – modernizacja elewacji wraz z wymianą stolarki okiennej w budynku żłobka „Stokrotka",
- Zespół nr 4 – zakup zabawek ogrodowych dla 4 placówek, wymiana pieca gazowego w żłobku „Żurawinka" oraz modernizacja placu zabaw i zakup kuchni gastronomicznych w żłobku „Michałki".

I_ My i nasze życie

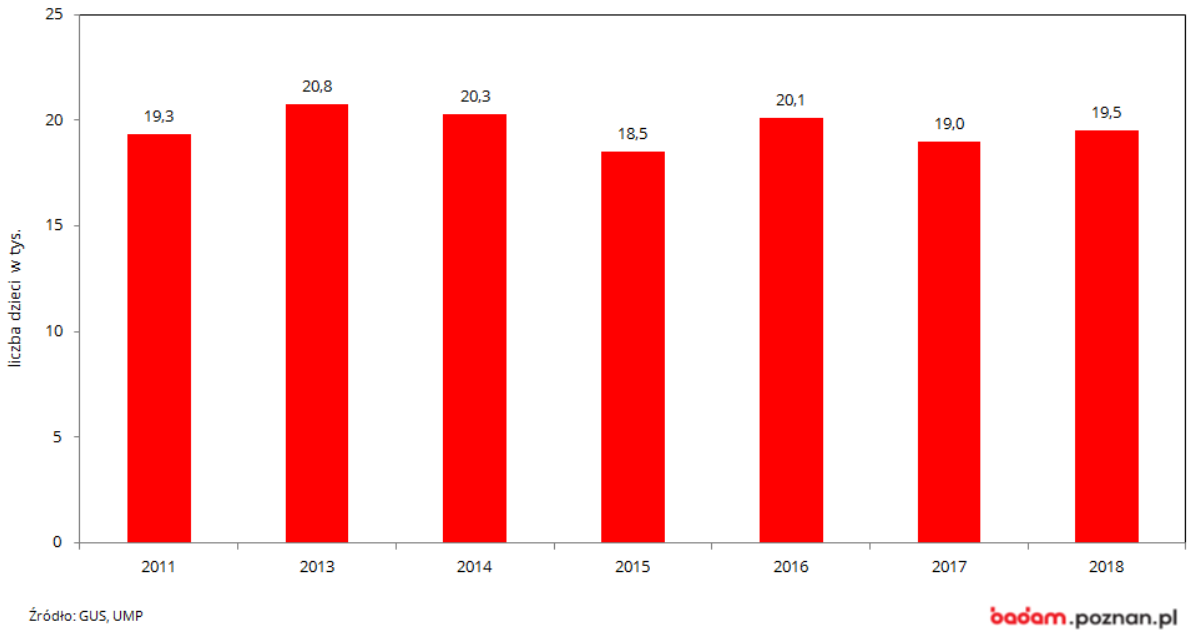
Wychowanie przedszkolne w Poznaniu

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2018 r. w Poznaniu mieszkało ponad 21,2 tys. dzieci w wieku przedszkolnym od 3 do 6 lat.

Oferta opieki przedszkolnej

W 2018 r. w Poznaniu dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat przygotowanych było **ponad 21 tys. miejsc** w przedszkolach i innych dedykowanych instytucjach opieki i wychowania, z których korzystało łącznie 19,5 tys. dzieci. **Odsetek dzieci objętych opieką przedszkolną wyniósł nieco ponad 91%.**

Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w Poznaniu

Miasto Poznań prowadziło 117 przedszkoli dysponujących 14 014 miejscami w 597 oddziałach. Z kolei 125 przedszkoli niepublicznych zapewniało opiekę w 408 oddziałach, w których było 7 125 miejsc. Wykorzystanie miejsc w przedszkolach w tym okresie oscylowało wokół 98%.

Poznańską ofertę opieki nad dziećmi, obok 242 przedszkoli, w 2018 r. uzupełniało:

- 78 oddziałów przedszkolnych utworzonych przy szkołach podstawowych (publicznych, w których zapewniono 1 250 miejsc oraz niepublicznych),
- 17 punktów przedszkolnych, prowadzonych przez podmioty prywatne, zapewniających 404 miejsca.

Dla dzieci wymagających szczególnych warunków opieki przygotowano miejsca w przedszkolach specjalnych. W 2018 r. miasto dysponowało 174 miejscami w specjalnych

placówkach samorządowych i prywatnych, dodatkowo 1 szkoła podstawowa prowadziła oddział przedszkolny specjalny. W przedszkolach przyszpitalnych przez 2018 r. przebywało łącznie 185 dzieci.

Rekrutacja do poznańskich przedszkoli odbywa się w miejskim systemie internetowym **Nabór**. W 2018 r. do **najchętniej wybieranych przedszkoli** należały:

- Przedszkole nr 193 w nowo powstałym zespole Szkolno-Przedszkolnym na Umultowie,
- Przedszkole nr 187 na Naramowicach,
- Przedszkole nr 46 na Grunwaldzie,
- Przedszkole nr 148 „Mali Europejczycy" na Piątkowie,
- Przedszkole nr 93 im. Hanny Zdzitowieckiej w Szczepankowie.

Poprawa warunków opieki przedszkolnej

W ramach dodatkowych środków pozyskiwanych z budżetu Miasta przedszkola organizują dla dzieci bezpłatne **zajęcia dodatkowe**, najczęściej: zajęcia taneczne, ruchowe, artystyczne, teatralne, sportowe i nauka języka obcego. Zajęcia te poszerzają wiedzę ponad podstawę programową i są realizowane w czasie bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu.

W 2018 r. w poznańskich placówkach oświatowych odbywały się **Drzwi Otwarte** dla dzieci i rodziców, które umożliwiały obejrzenie sal, ogrodu i zapoznania się z opiekunkami. Rodzice mogli sprawdzić ofertę, a dzieci wziąć udział w zajęciach przedszkolnych. Podczas drzwi otwartych prezentowana jest oferta edukacyjna, rodzice mogą się też dowiedzieć, jakie zajęcia dodatkowe proponuje placówka, a także jakie są koszty pobytu dziecka w przedszkolu.

W 2018 r. w Poznaniu odbyła się międzynarodowa konferencja „**Plan daltoński drogą optymalizacji rozwoju ucznia i nauczyciela**", na której omawiano proces kształcenia dzieci i młodzieży od najmłodszych lat. Wydarzenie zorganizował Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania wraz z Przedszkolem Nr 148 „Mali Europejczycy" oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Inwestycje w placówkach przedszkolnych

W 2018 r. zakończyła się **budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w rejonie Naramowic, Umultowa, Radojewa i Moraska**. Całkowity koszt inwestycji, realizowanej w latach 2015-2018, wyniósł ponad **27 mln zł**. Wraz z oddaniem do użytku całego kompleksu, **otwarto 6-oddziałowe przedszkole ze 150 miejscami**, które cieszy się dużą popularnością i stało się najchętniej wybieranym przedszkolem w Poznaniu.

W 2018 r. zakończyła się **rozbudowa Przedszkola Nr 16** – obiekt powiększono o 1 oddział oraz rozpoczęły się prace przygotowawcze do rozbudowy Przedszkola Nr 121.

Na **remonty i modernizacje** w placówkach przedszkolnych w 2018 r. wydatkowano środki finansowe w wysokości ponad 5,7 mln zł. Środki te przeznaczono m. in. na:

- modernizację dachu oraz pomieszczeń w Przedszkolu Nr 82,
- modernizację sanitariatów w Przedszkolu Nr 81,

I_ My i nasze życie

- wykonanie instalacji centralnego ogrzewania wraz z kotłownią w Przedszkolu nr 83,
- modernizację budynku i terenu przedszkola oraz remont instalacji hydrantowej w Przedszkolu nr 185.

W ramach programu **termomodernizacji** (projekt „Zwiększenie efektywności energetycznej placówek oświatowych na terenie Miasta Poznania", o wartości ponad 3,3 mln zł), w 2018 r. zrealizowano kompleksowe inwestycje w obiektach:

- Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6,
- Przedszkoli Nr 21, Nr 178 i Nr 188.

W ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego oraz tzw. „małych grantów" wybrano do realizacji mniejsze zadania polegające na renowacji terenów zieleni, ogrodzenia oraz wyposażenia placów zabaw w przedszkolach nr: 7, 93, 116, 127, 129, 131, 140, 142.

W 2018 r. kontynuowano realizację miejskiego „**Programu rozbudowy i modernizacji placów gier i zabaw w przedszkolach**", w ramach którego za łączną kwotę 500 tys. zł zmodernizowano place zabaw w 10 przedszkolach nr: 14, 22, 28, 42, 43, 46, 87, 113, 160, 186.

Kontynuowano realizację pilotażowego projektu **Aktywne Sposoby Edukacji Przedszkolnej**, polegającego na innowacyjnej aranżacji przestrzeni sal dydaktycznych i ogródków przedszkolnych w 3 miejskich przedszkolach. Powstały innowacyjne rozwiązania, które zapewniają optymalne wykorzystanie i funkcjonalny podział przestrzeni z punktu widzenia potrzeb dzieci i kadry przedszkolnej.

I_ My i nasze życie

Działania na rzecz aktywizacji młodzieży w Poznaniu

Uchwałą Rady Miasta Poznania z dnia 16 października 2018 r. przyjęta została „Polityka dla Ludzi Młodych Miasta Poznania na lata 2019-2025”.

Opracowanie dokumentu poprzedziła diagnoza potrzeb i oczekiwań młodych ludzi, której wykorzystano wyniki warsztatów, badań ankietowych na próbie 1 200 osób oraz wnioski z wywiadów pogłębionych z przedstawicielami młodzieży.

Diagnoza potrzeb i oczekiwań pozwoliła na sformułowanie 5 priorytetów, które odwołują się one do najważniejszych aspektów życia młodych ludzi:

- możliwości rozwoju ich umiejętności i pasji (Miasto Talentów),
- angażowania się w życie społeczne (Miasto Aktywnych),
- wykorzystania nowoczesnych form komunikowania się jako podstawy skutecznego dialogu społecznego (Miasto Otwarte),
- zapewnienia funkcjonalnej przestrzeni miejskiej (Miasto Przyjaznej Przestrzeni),
- zapewnienia wysokiej jakości przemieszczania się w przestrzeni miejskiej (Miasto Ecomobilności).

Dokument poddany został konsultacjom społecznym, z udziałem m.in. organizacji młodzieżowych, w tym Młodzieżowej Rady Miasta Poznania (MRMP), samorządów uczniowskich szkół ponadpodstawowych, samorządów studenckich i organizacji pozarządowych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodzieży w 2018 r. Prezydent Miasta powołał **Pełnomocniczkę ds. młodzieży i współpracy akademickiej**. Pełnomocniczka uczestniczyła w konsultacjach z uczniami organizowanych w poznańskich liceach, podczas których dyskutowano o potrzebach młodzieży oraz możliwości ich większego zaangażowania się i wpływu w życie miasta. Jednym z efektów współpracy z MRMP było uruchomienie konkursu „Fundusz Samorządów Uczniowskich”. Rolą Pełnomocniczki jest także bieżące wsparcie młodzieży w kontakcie z jednostkami miejskimi.

Miasto Poznań aktywnie wspiera bieżącą działalność **Młodzieżowej Rady Miasta Poznania,** która jest organem samorządowym uczącej się młodzieży poznańskich szkół ponadpodstawowych. MRMP ma charakter konsultacyjny oraz działa w celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży.

W 2018 r. MRMP zorganizowała **I Poznański Kongres Samorządów Uczniowskich**, konferencję o zrównoważonym transporcie, konferencję “Get To Work”, a także cykl spotkań dla uczniów szkół średnich pn. „POZnaj: Urząd” oraz „POZnaj: Miasto” dla uczniów szkół średnich poświęcony funkcjonowaniu miasta.

I_ My i nasze życie

Rada włączyła się w organizację Poznańskich Dni Rodziny, Parady międzypokoleniowej, konferencji Hack Your Mind i wzięła udział w konsultacjach ws. zagospodarowania brzegów rzeki Warty. Podjęła także prace nad założeniem Porozumienia Młodzieżowych Rad Wielkopolski, które zostało podpisane w czerwcu 2018 r.

MRMP aktywnie włączyła się w prace nad tworzeniem Polityki dla ludzi Młodych na lata 2019-2025 oraz prowadziła działania mające na celu utworzenie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Jesienią 2018 r. przeprowadzone zostały wybory do III kadencji Młodzieżowej Rady Miasta Poznania. I posiedzenie MRMP nowej kadencji odbyło się 13 grudnia 2018 r. w Urzędzie Miasta Poznania.

W 2018 r., dzięki staraniom Rady uruchomiono konkurs „**Fundusz Samorządów Uczniowskich**„, który umożliwia poznańskiej młodzieży uzyskanie środków finansowych na realizację własnych pomysłów. Konkurs adresowany jest do uczniów poznańskich szkół średnich. Jego celem jest wsparcie działań młodzieży zaangażowanej w rozwój swojej szkoły i życie miasta. Przed złożeniem przez szkoły aplikacji, Samorządy Uczniowskie, pod okiem opiekunów i przy wsparciu merytorycznym przedstawicieli Miasta, uczyły się podczas warsztatów pozyskiwać dofinansowanie na projekty związane np. z zainteresowaniami naukowymi, kształtowaniem postaw obywatelskich, wydarzeniami edukacyjno-kulturalnymi lub integracją uczniów.

Wnioski o dofinansowanie projektów młodzieży złożyło 18 szkół. Dzięki środkom Miasta młodzież zrealizowała m.in. różnorodne warsztaty i projekty edukacyjne, wydarzenia sportowe oraz spotkania tematyczne. W kilku szkołach powstały atrakcyjne dla uczniów strefy wypoczynku.

Wypracowane z młodzieżą rekomendacje przyszłych działań Miasta ukierunkowanych na ludzi młodych, znalazły swój wyraz w **staraniach Poznania o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży 2022** (European Youth Capital 2022). W 2018 r. przygotowywano się do złożenia wniosku aplikacyjnego.

I_ My i nasze życie

02_Seniorzy

Polityka senioralna Poznania

Seniorzy, definiowani jako osoby w wieku emerytalnym, stanowią około 1/4 liczby mieszkańców Poznania.

Miasto Poznań realizuje działania na rzecz seniorów w ramach uchwalonej w 2017 r. **Polityki Senioralnej miasta Poznania na lata 2017 – 2021**. Jej celami są:

- ukształtowanie w świadomości poznaniaków pozytywnego obrazu procesu starzenia się i starości,
- poprawa warunków i jakości życia osób starszych,
- wykorzystanie potencjału osób starszych,
- zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej seniorów,
- tworzenie warunków sprzyjających integracji międzypokoleniowej, w tym także utrwalanie postawy szacunku i odpowiedzialności za osoby starsze,
- przygotowanie średniego pokolenia do starości,
- tworzenie infrastruktury prawno-instytucjonalnej sprzyjającej zaradności i samodzielności osób starszych i opiekunów, zwłaszcza wykorzystywanie zróżnicowanych form oferowanych usług i świadczeń,
- tworzenie warunków i infrastruktury służącej generowaniu zachowań służących zdrowemu i aktywnemu starzeniu się.

Miasto Poznań prowadzi kompleksowe działania zmierzające do poprawy warunków życia i rozwoju seniorów, zarówno w formie zinstytucjonalizowanej, jak i indywidualnego podejścia. Zakłada się, że wszystkie miejskie projekty i programy będą realizowane zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego i przyjaznego osobom starszym.

W 2018 r. powołana została 36-osobowa **Rada Programowa ds. wdrażania i realizacji „Polityki Senioralnej Miasta Poznania na lata 2017-2021**". W lutym 2018 r. odbyło się pierwsze posiedzenie, podczas którego przedstawiono regulamin i cele Rady oraz rozpoczęto prace zmierzające do przygotowania harmonogramu realizacji działań wskazanych w Polityce. W 2018 r. odbyło się 5 spotkań Rady.

I_ My i nasze życie

Instytucjonalne wsparcie i opieka nad osobami starszymi w Poznaniu

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało 6 domów pomocy społecznej, dysponujących 656 miejscami stałymi, w których przebywało 772 osób starszych i przewlekle somatycznie chorych.

Instytucjonalną opiekę nad osobami starszymi w Poznaniu zapewniają **domy pomocy społecznej** oraz **dzienne domy pomocy**. Placówki te oferują kompleksowe wsparcie osób, które z uwagi na stan zdrowia lub inne przyczyny, nie są w stanie samodzielnie egzystować.

W 2018 r. prawie 2/3 mieszkańców domów pomocy społecznej wymagało stałej opieki pielęgniarskiej. Osoby, które wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, znajdują pomoc w dziennych domach opieki lub realizowane są na ich rzecz, na mocy indywidualnych decyzji, **usługi opiekuńcze.**

W 2018 r. świadczenia usług opiekuńczych organizowane i zapewniane były uprawnionym osobom w miejscu zamieszkania. Zadanie realizowane było przez 2 organizacje: Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Poznaniu oraz Polski Czerwony Krzyż Wielkopolski Oddział Okręgowy. Na realizację zadania przekazano środki finansowe w wysokości 21,7 mln zł. Ze świadczenia usług opiekuńczych skorzystało 3,6 tys. osób.

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało **6 domów pomocy społecznej, dysponujących 656 miejscami stałymi, w których przebywało 772 osób starszych i przewlekle somatycznie chorych**. Były to placówki:

- 2 dla osób w podeszłym wieku: Dom Pomocy Społecznej, ul. Bukowska 27/29 zapewniający 140 miejsc oraz prowadzony na zlecenie Miasta Poznania Dom Pomocy Społecznej Sióstr Urszulanek U.R. – DPS zakonny przy ul. Pokrzywno 1, dysponujący 35 miejscami,
- 1 placówka dla osób w podeszłym wieku oraz osób z niepełnosprawnościami fizycznymi – Dom Pomocy Społecznej przy ul. Ugory 18/20, zapewniający 136 miejsc,
- 3 placówki dla osób przewlekle somatycznie chorych: Dom Pomocy Społecznej ul. Konarskiego 11/13 z Oddziałem przy ul. Zamenhofa 142a, dysponujący 170 miejscami, Dom Pomocy Społecznej im. Bł. E. Bojanowskiego przy ul. Niedziałkowskiego 22 – 35 miejsc oraz prowadzony na zlecenie Miasta Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS. św. Wincentego a Paulo, ul. Sielska 13 z 140 miejscami.

Ponadto w mieście działały **2 dzienne domy pomocy**:

- Zespół Dziennych Domów Pomocy prowadzony przez Miasto Poznań, dysponujący 350 miejscami, z 5 filiami w różnych rejonach miasta: „Centrum" (filia nr 1), „Ogrody" (nr 2), „Promień" (nr 3), „Starówka" (nr 4), „Winogrady" (nr 5),
- Dzienny Dom Pomocy „Słoneczna Przystań" prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z 70 miejscami.

I_ My i nasze życie

W 2018 r. w mieście funkcjonowało **ponad 100 różnych organizacji i instytucji**obejmujących fundacje, stowarzyszenia, zrzeszenia działające na rzecz wspierania seniorów, w tym 9 klubów seniora, zrzeszających prawie 0,5 tys. aktywnych członków. Kluby zapewniają bogatą ofertę organizacji czasu wolnego oraz wspierają zdrowie i kondycję psychiczną seniorów.

W ramach **zapewnienia dostępu do poradnictwa i rzecznictwa interesów seniorów** w 2018 r., prowadzone były indywidualne porady psychologiczne i prawne oraz funkcjonowały grupy psychoedukacyjne i grupy samopomocowe.

Dzięki współpracy z Wielkopolską Izbą Adwokacką w 2018 r. podczas 23 dyżurów prawników udzielono 65 specjalistycznych porad prawnych seniorom, a dzięki zaangażowaniu stowarzyszenia ZDROWI MY, podczas 20 dyżurów psychologów, udzielono 40 porad psychologów oraz zrealizowano 15 spotkań grup terapeutycznych.

W 2018 r. w poszerzenie możliwości opieki instytucjonalnej w mieście wpisał się nowo utworzony, kameralny **Ośrodek Opieki Dziennej PETRA Senior**, proponujący całodzienną opiekę wszystkim seniorom potrzebującym wsparcia i opieki w ciągu dnia. Ośrodek oferował opiekę wytchnieniową. Oferta zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych w Ośrodku kierowana była zwłaszcza do osób, które ze względu na chorobę, stopień niesamodzielności i występujące zaburzenia poznawcze wymagały szczególnej opieki, w tym dla osób potrzebujących pomocy w codziennej opiece nad osobą starszą. Ośrodek oferuje 20 miejsc, a w pierwszym okresie jego funkcjonowania skorzystało z niego 48 seniorów i 41 opiekunów faktycznych.

W 2018 r. trwały ponadto zaawansowane prace przygotowawcze (projektowe oraz uzgodnienia) nad komercyjnym **centrum senioralnym** spółki ORPEA Polska, na terenie dawnego szpitala miejskiego przy ul. Szkolnej. W ramach planowanego centrum, na którego budowę złożono w 2018 r. wniosek o wydanie decyzji pozwolenia na budowę, powstanie m. in. klinika rehabilitacji, rezydencja zapewniająca całodobową opiekę, apartamenty ze wsparciem medycznym i pomocą dla seniorów oraz część przeznaczona na pobyt dzienny.

I_ My i nasze życie

Działalność Miejskiej Rady Seniorów w Poznaniu

Miejska Rada Seniorów jest organem doradczym, opiniodawczym i inicjatywnym Prezydenta Miasta Poznania.

Miejska Rada Seniorów (MRS) została powołana w 2007 r. Reprezentuje interesy seniorów wobec władz Miasta. Do jej zadań należy:

- ścisła współpraca z władzami Miasta przy rozstrzyganiu o istotnych oczekiwaniach i potrzebach ludzi starszych,
- przedstawienie propozycji przy ustalaniu priorytetowych zadań w perspektywie krótko- i długookresowej oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów,
- monitorowanie potrzeb poznańskich seniorów,
- wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów,
- zgłaszanie uwag do aktów prawa miejscowego,
- inicjowanie działań mających na celu upowszechnianie współpracy Miasta Poznania ze środowiskiem osób starszych,
- informowanie społeczności Miasta o szczególnych kierunkach działalności podejmowanych przez służby miejskie i partnerów pozarządowych na rzecz środowiska seniorów.

W 2018 r. zakończyła się III kadencja MRS. W tym okresie Rada podejmowała wiele działań aktywizujących środowisko poznańskich seniorów, poprzez np.:

- rozwijanie komunikacji społecznej,
- „Zoom na DPS-y" – różne formy aktywizacji mieszkańców poza obiektami Domów Pomocy Społecznej,
- inicjowanie nowych, innowacyjnych usług dla seniorów, szczególnie niesamodzielnych, samotnych,
- uruchomienie dodatku „Aktywny Senior" w miesięczniku „Poznań. Informator samorządowy Metropolii Poznań",
- podejmowanie działań edukacyjnych (np. Wiosenna Szkoła Wielkopolskich Rad Seniorów),
- inicjowanie i monitorowanie działań w mieście wokół budownictwa dla seniorów oraz medycznych usług geriatrycznych,
- pilotowanie „punktowych i oddolnych inicjatyw" w ramach Miasta Przyjaznego Starzeniu (np. stworzenie nowoczesnego miejsca spotkań i rozwoju seniorów),
- współorganizacja w 2016 r. konferencji nt. polityki senioralnej Miasta i publikacja materiałów konferencyjnych,
- wprowadzanie oryginalnych form aktywizacji seniorów (Kluby Seniora) w formie bezpłatnych wejściówek na próby generalne do teatrów czy wybrane imprezy targowe.

I_ My i nasze życie

Ponadto, przedstawiciele MRS aktywnie uczestniczyli w pracach wielu zespołów zadaniowych i roboczych, np. w:

- zespole ds. polityki mieszkaniowej,
- zespole ds. polityki senioralnej,
- Radzie Programowej ds. wdrażania i realizacji polityki senioralnej.

Inicjowano również wymianę doświadczeń między Radami innych samorządów w województwie wielkopolskim i kraju. Przedstawiciele MRS uczestniczyli w wyjazdach studyjnych, gościli w Poznaniu przedstawicieli innych rad, uczestniczyli (często w sposób czynny) w konferencjach, sympozjach organizowanych przez inne samorządy.

14 sierpnia 2018 r. rozpoczęto procedurę wyborów kandydatów do Miejskiej Rady Seniorów IV kadencji. Do 28 sierpnia 2018 r. organizacje pozarządowe, kluby seniora, rady osiedli, uniwersytety III wieku mogły zgłaszać swoich przedstawicieli jako kandydatów. 10 grudnia odbyły się wybory, podczas których wyłoniono 9 kandydatów do MRS IV kadencji – przedstawicieli ww. podmiotów.

I_ My i nasze życie

Działalność Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu

Centrum Inicjatyw Senioralnych podejmuje liczne działania samodzielnie oraz z innymi jednostkami, organizacjami, instytucjami, partnerami w celu poszerzenia oferty dla najstarszych mieszkańców Poznania.

Centrum Inicjatyw Senioralnych (CIS) realizuje zadania, projekty i działania ukierunkowane na wsparcie seniorów. Do zadań CIS należą m. in.:

- **współpraca ekspercko/doradcza z podmiotami** działającymi na rzecz seniorów (fundacje, stowarzyszenia, domy pomocy społecznej, placówki zdrowotne) oraz współpraca z seniorami, organizacjami pozarządowymi, władzami Miasta w celu tworzenia, kształtowania i współtworzenia nowych inicjatyw senioralnych,

- **pozyskanie partnerów** wśród jednostek działających na rzecz seniorów,
- **aktualizacja bazy danych** o jednostkach działających na rzecz seniorów,
- **objęcie patronatem** akcji i wydarzeń skierowanych do seniorów,
- prowadzenie **wydarzeń i kampanii** dedykowanych seniorom,
- **działalność promocyjno-informacyjna** – informowanie o działalności Centrum oraz ofercie skierowanej do seniorów przy pomocy własnych kanałów informacyjnych, m.in.:
    - prowadzenie Pokoju Informacyjnego,
    - obsługa infolinii informacyjnej,
    - prowadzenie strony internetowej (62 tys. użytkowników, 111 tys. sesji od stycznia do grudnia 2018 r.),
    - przygotowanie cotygodniowego wydania newslettera CentrumIS,
    - prowadzenie Cyfrowego Informatora Seniora,
    - prowadzenie profilu **CentrumIS na Facebooku** (3 tys. polubień, 2,9 tys. osób obserwujących – stan na grudzień 2018 r.),
    - prowadzenie profilu Miejsca Przyjazne Seniorom,
    - prowadzenie działalności informacyjnej z udziałem wolontariuszy informacyjnych,
    - informowanie o działalności CIS oraz ofercie skierowanej do seniorów za pośrednictwem mediów lokalnych.

Przykłady wybranych cyklicznych **projektów i wydarzeń dla seniorów** realizowanych w 2018 r. przez CIS:

- **kampania SeniorWFormie**. Kampania skierowana jest do seniorów i organizatorów zajęć rekreacyjnych, aby zachęcać ich do projektowania oferty z uwzględnieniem możliwości, potrzeb i oczekiwań osób starszych. W ramach kampanii opisywane są zasady i walory najróżniejszych dyscyplin sportowych, promowane miejsca, w których pod okiem specjalistów można uczyć się i bezpiecznie uprawiać różne dyscypliny

sportowe. Kampania jest objęta patronatem Akademii Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu,

- **Poznańska Akademia Bezpieczeństwa**. Celem wspólnego projektu, tworzonego z Komendą Miejską Policji, jest uczulenie najstarszych mieszkańców Poznania na sposoby oszustw (np. „na wnuczka", „na legendę"), z jakimi mogą się spotkać, informowanie jak się przed nimi bronić i jak postępować, kiedy już dojdzie do przestępstwa. W projekcie uczestniczą także Straż Miejska oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa UMP. W trakcie przygotowań nawiązano współpracę także z Wielkopolską Stacją Pogotowia Ratunkowego oraz Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. Partnerem inauguracji zostało Collegium Da Vinci. Patronat medialny objęła Gazeta Senior, Radio Pogoda oraz TVK Winogrady,
- VIII edycja „**Senioralni.Poznań**". To trwająca przez cały październik impreza, mająca umożliwić seniorom uczestnictwo w wydarzeniach edukacyjnych na najwyższym, akademickim poziomie, mająca na celu zamanifestowanie obecności i potencjału osób starszych. Większość wydarzeń miała charakter otwarty i zakładała bezpłatny udział seniorów. W trakcie imprezy Senioralni. Poznań zorganizowano i współorganizowano:
    - 7 warsztatów rozwojowych w Centrum Inicjatyw Senioralnych, w których uczestniczyło ok. 140 osób,
    - wykłady otwarte – współpraca z poznańskimi uczelniami – udział około 150 osób,
    - nawiązano współpracę z około 70 organizacjami i podmiotami, które zorganizowały 150 wydarzeń takich jak zajęcia pokazowe, drzwi otwarte i inne,

Inauguracja VIII edycji Senioralni.Poznań

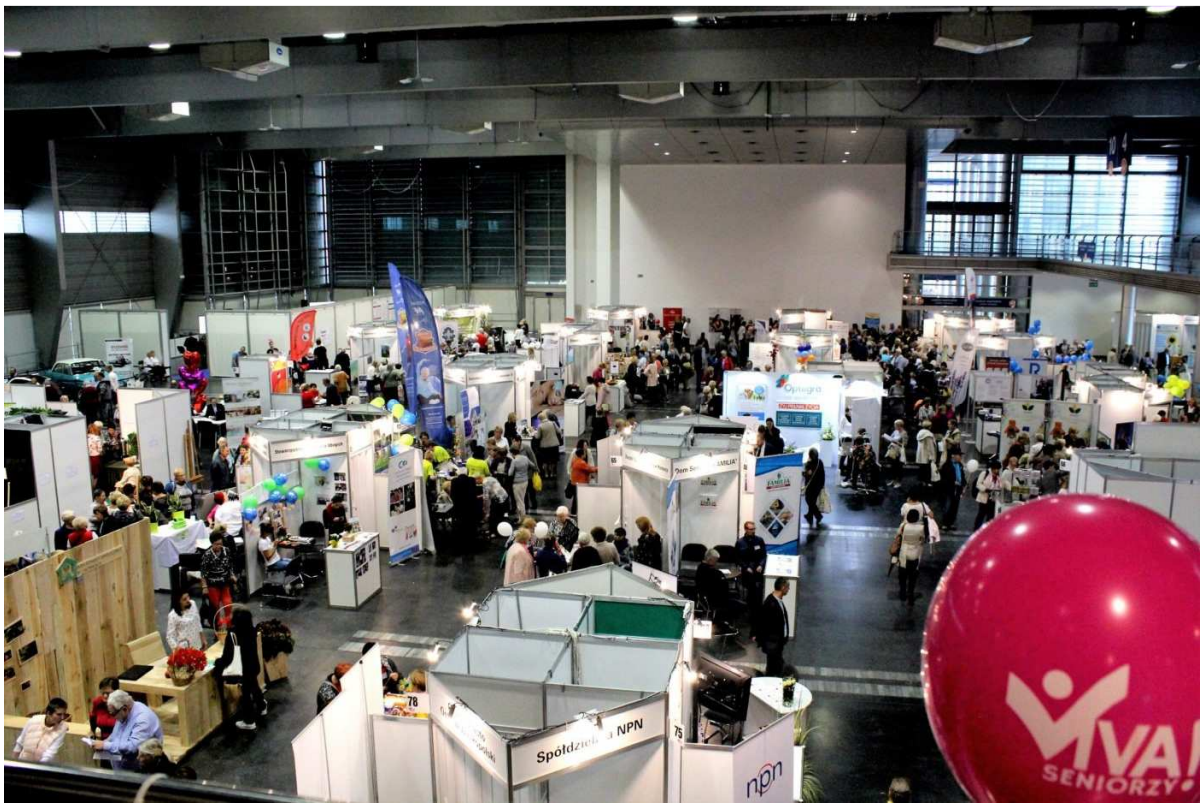

arch. UMP

I_ My i nasze życie

- **Targi „VIVA SENIORZY!".** Na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się IX edycja targów senioralnych VIVA SENIORZY! W ciągu 2 dni targi odwiedziło blisko 4 tys. osób. Nowością w 2018 r. był podział ekspozycji na cztery strefy tematyczne: ZDROWIE, AKTYWNOŚĆ, WIEDZA I OTOCZENIE z wydzielonymi specjalnymi powierzchniami: warsztatową, wykładową oraz główną. Wśród 100 wystawców było 40 organizacji pozarządowych i klubów seniora z Poznania i Wielkopolski, które otrzymały od organizatorów możliwość nieodpłatnego zaprezentowania swojej oferty na stoisku wystawienniczym,

Targi VIVA SENIORZY!

arch. CIS

- akcja „**Miejsce Przyjazne Seniorom**". Głównym celem akcji jest wyróżnienie i promowanie miejsc w Poznaniu otwartych na potrzeby seniorów, które dostosowały swoją architekturę oraz oferowane produkty, usługi i zniżki do potrzeb seniorów, w których osoby starsze czują się swobodnie i są uprzejmie traktowane i obsługiwane. W 2018 r. wpłynęło 9 wniosków o przyznanie Certyfikatu „Miejsca Przyjaznego Seniorom". Kapituła pozytywnie rozpatrzyła 7 wniosków,
- **Tytka Seniora** oraz jej elektroniczna wersja. Kontynuowano współpracę z instytucjami kultury (np. kina, teatry, CK Zamek) oraz innymi podmiotami, które udostępniają swoje materiały promocyjne w postaci ulotek/broszur. Informacje oraz dodatkowo również oferta CIS i Miejsca Przyjazne Seniorom są umieszczane w kwadratowej kopercie o nazwie „Tytka Seniora". Miesięczny nakład wynosi 1000 egz. Tytka Seniora dystrybuowana jest przede wszystkim w Centrum Inicjatyw Senioralnych, Centrum

I_ My i nasze życie

Informacji Miejskiej i Centrum Kultury Zamek oraz Centrach Informacji Turystycznej. W 2018 r. ukazało się 11 wydań Tytki Seniora,

- **dedykowane seniorom eventy**, takie jak np.: „Potańcówka Na Wolnym", na której bawiło się ponad 400 osób, 2 spektakle „Rodzina Addamsów", 2 Koncerty Kolędowe w Teatrze Muzycznym, w których udział wzięło ponad 800 seniorów,
- **Poznańska Parada Pokoleń**. Było to pierwsze wydarzenie dla rodzin, łączące pokolenia – seniorów z młodzieżą, dziadków z wnukami. W programie znalazły się atrakcje zarówno dedykowane poszczególnym pokoleniom jak i takie, które podkreśliły znaczenie współpracy międzypokoleniowej. Dla najmłodszych zorganizowano strefę animacji a dla młodzieży i dorosłych warsztaty z tworzenia naturalnych kosmetyków, dla seniorów warsztaty gwary młodzieżowej,
- kampanie i projekty: kontynuowano „We love eating! Rozsmakuj się w zdrowiu", „Animator Senioralny", czy „Tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością".

W ramach projektu **Poznański Wolontariat 60+**, którego celem jest aktywizacja osób starszych, utworzono grupę wolontariuszy i wolontariuszek systematycznie wspierających CIS w dystrybucji informacji. W 2018 r. pozyskano 40 nowych ochotników, z którymi podpisano umowy.

Ponadto z Centrum współpracowała grupa 14 wolontariuszy udzielających konsultacji i porad z zakresu nowych technologii dla najstarszych mieszkańców miasta, a także doraźnie tworzone grupy „akcyjne" pomagające przy organizacji wydarzeń dla seniorów.

I_ My i nasze życie

Usługi dla seniorów w Poznaniu

W 2018 r. rozwijano w Poznaniu pakiet usług w ramach projektu skierowanego do seniorów „Poznań Viva Senior".

W 2018 r. **pakiet usług** w ramach „**Poznań Viva Senior**" obejmował m.in. projekty skierowane do starszych mieszkańców Poznania:

- **Karta Seniora – Poznańska Złota Karta** upoważniająca do korzystania z szerokiej oferty ulg i rabatów zarówno miejskich instytucji kulturalnych, sportowych czy oświatowych, jak i prywatnych firm. Projekt adresowany jest do osób, które ukończyły 60. r. życia oraz wskazały Poznań jako swoje miejsce zamieszkania w składanych na podstawie przepisów ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, zgłoszeniach identyfikacyjnych. W 2018 r. **wydano 17,6 tys. kart i pozyskano ponad 100 partnerów oferujących zniżki i ulgi,**
- **Złota Rączka dla seniora** – skierowany w szczególności do starszych osób samotnych, o niskich dochodach, z niepełnosprawnościami i długotrwale chorych. Działania realizowane w ramach projektu to drobne naprawy domowe (np. zepsute zamki, gniazdka elektryczne, cieknące krany, czy zapchane odpływy) niewymagające specjalistycznej wiedzy oraz specjalistycznych uprawnień i dużych nakładów finansowych, które nie są świadczone w ramach innych umów oraz nie wymagają natychmiastowej interwencji. Program skierowany jest do osób w wieku od 65 lat, zwłaszcza samotnych. W 2018 r. wykonano 1,9 tys. takich usług,
- **Taksówka dla seniora** – obejmuje bezpłatne usługi transportowe świadczone na rzecz osób mających trudności w samodzielnym poruszaniu się transportem publicznym. Projekt adresowany jest do osób w wieku co najmniej 70 lat, samotnych, z niepełnosprawnościami i/lub długotrwale przewlekle chorymi). Głównym celem projektu jest ułatwienie bezpośrednich (osobistych) kontaktów z urzędami publicznymi, specjalistycznymi placówkami medycznymi oraz umożliwienie odwiedzin miejsca pochówku osób bliskich. W 2018 r. wykonano ponad 9 tys. kursów,
- **Mobilne usługi kosmetyczne** obejmujące pielęgnację paznokci stóp seniorów w wieku 80 i więcej lat, którzy są osobami samotnymi, z niepełnosprawnościami i/lub długotrwale chorymi. Usługa obejmuje m. in. ułatwienie dostępu do bezpłatnego zabiegu kosmetycznego polegającego na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp. W 2018 r. z usług skorzystały 222 osoby (540 usług),
- **Pudełko życia** – projekt skierowany jest do osób starszych, samotnych lub mieszkających samodzielnie z wyboru. Ma on na celu ułatwienie dostępu służbom medycznym do najważniejszych informacji o stanie zdrowia i osobach, które należy poinformować w nagłych wypadkach. Pudełko zawiera ankietę dotyczącą stanu zdrowia, w tym przebytych operacjach i zabiegach, przyjmowanych leków i ich dawkowania, substancjach uczulających oraz informację, komu przekazać klucz do domu i zawiadomić w razie potrzeby lub kto ma się zaopiekować zwierzętami domowymi. Pudełko umieszcza się w półce na drzwiach lodówki. W zestawie znajduje się także naklejka na zewnętrzne drzwi lodówki, informująca ratowników medycznych, gdzie mogą znaleźć informację o stanie zdrowia i przyjmowanych lekach. W 2018 r. wydano 7,8 tys. pudełek,

I_ My i nasze życie

- **Książka dla Seniora**. W ramach usługi seniorzy powyżej 60 r. życia mogą wypożyczać książki, audiobooki i filmy. Usługa skierowana jest do osób po 60 r. życia, którym z powodu niepełnosprawności i innych ograniczeń w funkcjonowaniu, trudno jest samodzielnie dotrzeć do wypożyczalni. W 2018 r. z oferty korzystało 65 czytelników, którzy wypożyczyli 1 137 książek i 60 audiobooków,
- **Poznańska opaska medyczna** – pilotażowy projekt mający na celu usprawnienie niesienia pomocy seniorom w stanach zagrożenia życia i zdrowia, zawierający informacje kluczowe dla sprawnego przeprowadzenia akcji ratunkowej (przebyte lub aktualne choroby, informacje o przyjmowanych lekach, alergie oraz dane kontaktowe do bliskiej osoby),
- **Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.** Z bezpłatnego wypożyczenia sprzętu z wypożyczalni mogą korzystać osoby w wieku powyżej 70 lat, ze szczególnym uwzględnieniem osób w trudnej sytuacji finansowej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które ze względu na stan zdrowia wymagają wsparcia z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu. W 2018 r. podpisano 78 umów na wypożyczenie sprzętu.

Ponadto w 2018 r. do seniorów kierowane były zadania realizowane w ramach **profilaktyki i promocji zdrowia**, takie jak:

- „**Bezpłatne zabiegi usunięcia zaćmy dla seniorów z Poznania**" – na podstawie umowy zawartej z Wielospecjalistycznym Szpitalem Miejskim im. J. Strusia, Miasto Poznań opłacało mieszkańców Poznania w wieku od 70 lat, zapisanym w kolejce oczekujących w Szpitalu Miejskim, świadczenia gwarantowane z zakresu okulistyki (planowe zabiegi usunięcia zaćmy w warunkach szpitalnych). Oprócz samych zabiegów usunięcia zaćmy, Miasto pokryło także koszty specjalistycznej porady kontrolnej po zabiegu, 90 seniorów z kolejki oczekujących na zabieg w Szpitalu miało wykonany ten zabieg w terminie znacznie krótszym niż wynikający z listy oczekujących na NFZ. Miasto przeznaczyło na to zadanie ponad 237 tys. zł. W 2018 r. 90 osób poddano zabiegowi usunięcia zaćmy,
- „**Bezpłatna rehabilitacja 65+**" – osoby w wieku powyżej 65 lat mogą bezpłatnie korzystać z zabiegów rehabilitacyjnych oferowanych w Ośrodku Rehabilitacji Dziennej przy ul. Mogileńskiej 42. W 2018 r. Miasto wykupiło świadczenia polegające na kompleksowej rehabilitacji narządu ruchu z uwzględnieniem rehabilitacji ze wskazań ortopedycznych (po urazach, po zabiegach operacyjnych, w przypadkach schorzeń przewlekłych), neurologicznych, reumatologicznych, onkologicznych. W ramach świadczeń wykonywana była kompleksowa rehabilitacja/fizjoterapia, badania diagnostyczne oraz świadczenia towarzyszące. Miasto przeznaczyło na to zadanie 200 tys. zł. W 2018 r. ze świadczeń skorzystało 85 osób, u którym wykonano 12,8 tys. zabiegów.

W 2018 r. kontynuowano realizację pilotażowego projektu **„Pomysł na wielkopolską innowację społeczną. Usługi opiekuńcze dla osób zależnych".** Projekt zakłada wdrażanie i testowanie 10 rożnych innowacyjnych usług dla seniorów, przygotowanych przy współpracy z osobami starszymi. Usługi te obejmują m. in. tworzenie modeli postępowań w zakresie: adaptacji osób starszych do życia w domu pomocy społecznej poprzez aranżację pokoju na wzór wspomnień domu rodzinnego i organizację warsztatów, współpracy z wolontariuszami,

I_ My i nasze życie

w tym budowania relacji z podopiecznymi DPS, przebywania zwierząt w domu pomocy społecznej, kompleksowej reedukacji kierowców w wieku senioralnym, określenia standardów postępowania szpitalnego dla osób po udarze, czy zaangażowania nieprofesjonalnych asystentów w proces terapii neurologopedycznej osób z afazją. Projekt przewiduje także powstanie konkretnych produktów, np.: specjalistycznych kołder dla osób starszych z demencją, czy służących jako oparcie słupków na przystankach transportu publicznego.

Dla poznańskich seniorów i rodzin organizowane są cykliczne i jednorazowe **wydarzenia** integracyjne i aktywizacyjne. W 2018 r. zorganizowano m.in.:

- we wrześniu „Potańcówkę Na Wolnym" dla seniorów. W rytm muzyki z lat 60, 70, 80-tych bawiło się ponad 400 seniorów z Poznania. Zabawie towarzyszyły konkursy i quizy,
- jesienią poznańscy seniorzy mieli okazję zobaczyć „Rodzinę Addamsów" (2 spektakle) oraz „Zakonnicę w przebraniu" w Teatrze Muzycznym. Były to spektakle dedykowane tylko najstarszym mieszkańcom miasta;
- 20 grudnia Prezydent Miasta Poznania zaprosił poznańskich seniorów na Koncerty Kolędowe do Teatru Muzycznego. Odbyły się 2 koncerty, w których udział wzięło ponad 800 seniorów.

I_ My i nasze życie

03_Opieka zdrowotna

Stan zdrowia mieszkańców Poznania

Ponad 10% mieszkańców Poznania choruje na choroby układ krążenia. Wraz z chorobami nowotworowymi jest to główna przyczyna zgonów.

Miasto Poznań systematycznie zwiększa środki finansowe na świadczenia zdrowotne dla mieszkańców. W 2018 r. z budżetu przeznaczyło na ten cel **prawie 40 mln zł**. Ponadto Miasto wspiera i organizuje różne formy profilaktyki zdrowotnej i promuje aktywny tryb życia.

Najwięcej dorosłych mieszkańców Poznania choruje na choroby układu krążenia jednak dzięki poprawie jakości opieki zdrowotnej na oddziałach w poznańskich szpitalach kardiologicznych oraz działaniom profilaktyczo-edukacyjnym zachorowalność w tej grupie chorób maleje.

Natomiast od kilku lat notuje się w Poznaniu wzrost zachorowalności wśród osób dorosłych na:

- nowotwory,
- choroby układu oddechowego,
- choroby tarczycy,
- przewlekłe choroby układu trawiennego.

Nowotwory są obecnie przyczyną co trzeciego zgonu.

Wśród chorób wieku dziecięcego dominują alergie, w tym pokarmowe oraz, w mniejszym stopniu, choroby płuc.

W 2018 r. w poznańskich placówkach szpitalnych najwięcej pacjentów leczono na oddziałach: chirurgicznych, onkologicznych oraz kardiologicznych (po blisko 30 tys. osób). Rocznie w Poznaniu udzielanych jest ok. **2,6 mln specjalistycznych porad lekarskich.**

I_ My i nasze życie

Publiczna służba zdrowia w Poznaniu

Na 2018 r. zakontraktowano w Poznaniu umowy w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, na mocy których 173 podmioty udzielały ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych na rzecz mieszkańców.

Lecznictwo ambulatoryjne i stacjonarne

Świadczenia zdrowotne na rzecz mieszkańców Poznania obejmowały specjalistyczne usługi w poradniach lekarskich na terenie miasta. Ponadto, na mocy umów z NFZ, w 2018 r.:

- 120 podmiotów świadczyło usługi pomocy lekarza rodzinnego,
- 135 podmiotów świadczyło usługi stomatologiczne,
- 41 podmiotów zapewniało opiekę psychiatryczną,
- 45 podmiotów świadczyło usługi rehabilitacyjne,
- 2 podmioty realizowały usługi ratownictwa medycznego,
- 8 podmiotów zapewniało opiekę paliatywną i hospicyjną,
- 85 podmiotów świadczyło zaopatrzenie w wyroby medyczne,
- 142 podmioty zapewniały świadczenia opiekuńcze pielęgniarki oraz położnej środowiskowo-rodzinnej.

Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych (POSUM) przy Al. Solidarności, będący publiczną jednostką zdrowia prowadzoną przez Miasto Poznań, w 2018 r. świadczył usługi w zakresie lecznictwa ambulatoryjnego, rehabilitacji, diagnostyki, medycyny pracy oraz profilaktyki prozdrowotnej.

Lecznictwo szpitalne

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało 26 placówek zapewniających leczenie szpitalne, z tego:

- **2 szpitale miejskie,**
- **4 szpitale zarządzane przez Województwo Wielkopolskie** (Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu ul. Krysiewicza, Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. E. i J. Zeylandów ul. Szamarzewskiego, Szpital Wojewódzki ul. Juraszów, Wielkopolskie Centrum Onkologii im. M. Skłodowskiej – Curie w Poznaniu ul. Garbary),
- **5 szpitali klinicznych** Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu (Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu ul. Długa, Szpital Kliniczny im. H. Święcickiego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu ul. Przybyszewskiego, Ginekologiczno-Położniczy Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu ul. Polna, Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. W. Degi Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu ul. 28 Czerwca 1956 r., Szpital Kliniczny im. K. Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu ul. Szpitalna, Specjalistyczny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu ul. Grunwaldzka),

I_ My i nasze życie

- 1 szpital, którego organem założycielskim jest administracja rządowa – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego, ul. Dojazd 34,
- 14 szpitali prywatnych (spółki prawa handlowego), wśród których są m.in.: Centrum Medyczne HCP (przy ul. 28 Czerwca 1956 r.), Prywatna Lecznica Certus Szpital Nr 1, Szpital i Przychodnia Medica Celsus, Klinika Grunwaldzka, Klinika Promienista, MedPolonia, Klinika Pro Bono, Rehasport Clinic, NZOZ Chirurgia Endoskopowa „Endomedical", NZOZ „Profil Szpitalny", Szpital św. Wojciecha, Chirurgia Poznańska oraz Centrum Okulistyczne Św. Jerzego.

Do samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Miasto Poznań, udzielających świadczeń medycznych z zakresu opieki stacjonarnej należały:

- Szpital Miejski im. F. Raszei przy ul. Mickiewicza,
- Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Leczniczym przy ul. Szwajcarskiej (ewidencjonowany jako 2 odrębne podmioty udzielające świadczeń szpitalnych),
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej.

Placówki te świadczyły usługi medyczne w ramach kontraktów z NFZ. W 2018 r. zapewniały **łącznie ponad 1 084 łóżka oraz hospitalizowały ponad 53,7 tys. pacjentów**. Zatrudniały łącznie ok. 1,9 tys. pracowników, w tym 1,3 tys. lekarzy i pielęgniarek.

Konkurencyjność poznańskich szpitali

W **„Rankingu Szpitali Publicznych 2018" tygodnika „Wprost"**, oceniającym jakość i komfort leczenia i opieki nad pacjentem, w którym wskazano najlepsze w kraju oddziały szpitalne, poznańskie szpitale zajęły następujące miejsca:

- chirurgia onkologiczna – 5. miejsce – Wielkopolskie Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Poznaniu,
- ginekologia – miejsce 15. – Ginekologiczno – Położniczy Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu; 16. miejsce – SZOZ nad Matką i Dzieckiem Szpital Św. Rodziny,
- kardiolochirurgia – 9. miejsca – Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia, miejsce – Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (który jako jedna z 4 placówek w kraju wykonywał przeszczepy serca),
- kardiologia – 4. miejsce – Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
- okulistyka – 4. miejsce – Szpital Kliniczny im. Heliodora Święcickiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu; 13. miejsce – Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
- urologia – najwyżej spośród poznańskich placówek oceniono niepubliczną Prywatną Lecznicę Certus Sp. z o.o.

I_ My i nasze życie

Profilaktyka i promocja zdrowia w Poznaniu

W 2018 r. na realizację miejskich programów wsparcia oraz profilaktyki zdrowotnej wydatkowano 20 mln zł, z czego największa część przypadła działaniom obejmującym walkę z uzależnieniami.

Miejskie programy polityki zdrowotnej

W 2018 r. realizowano 3 duże miejskie programy polityki zdrowotnej:

- **Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Poznania w latach 2017 – 2020**. W 2018 r. na realizację programu wydatkowano prawie 1,7 mln zł. Celem programu jest ograniczanie zjawiska niepłodności i bezdzietności wśród mieszkańców Poznania. W 2018 r., po weryfikacji wniosków, do programu zakwalifikowano 369 par spełniających kryteria wsparcia. Na podstawie informacji przekazanych przez realizatorów programu, na koniec 2018 r. odnotowano 169 ciąż, w tym 23 ciąże wielopłodowe. Urodziło się 77 dzieci, w tym 10 porodów było bliźniaczych,
- **Program profilaktyki zachorowań na grypę sezonową dla mieszkańców miasta Poznania na lata 2016 – 2018**. W 2018 r. na realizację programu przeznaczono około 285 tys. zł. Dzięki programowi sfinansowanemu przez Miasto, ok. 8 tys. osób w wieku powyżej 60 lat zostało zaszczepionych przeciwko grypie, a także pogłębiło wiedzę na temat choroby i jej powikłań oraz sposobów zapobiegania zachorowaniom na grypę. Szczepienia realizowane były w 14 podmiotach leczniczych, zlokalizowanych w różnych rejonach miasta. Program będzie kontynuowany od 2019 r. jako 5-letni,
- **Program profilaktyki zakażeń wywołanych wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), w tym raka szyjki macicy na lata 2016 – 2018**. W 2018 r. na realizację programu wydatkowano ok. 112,5 tys. zł. Podano ponad 2,2 tys. dawek szczepionki. Dzięki szczepieniom, u dziewcząt i chłopców nimi objętych zmniejszyło się ryzyko infekcji spowodowanych wirusem HPV typu 6, 11, 16 i 18. Osoby zaszczepione i ich rodzice lub opiekunowie uzyskali podstawową wiedzę na temat raka szyjki macicy oraz innych schorzeń wywoływanych HPV. Program będzie kontynuowany w 2019 r., jako 5-letni.

Programy profilaktyki i promocji zdrowia

Dużą rolę w realizacji działań profilaktycznych odgrywają organizacje pozarządowe. W ramach otwartych konkursów ofert, Miasto wspiera różne projekty wpisujące się w miejską strategię

polityki zdrowotnej. Do wybranych działań z zakresu zadań publicznych wspieranych (a także powierzonych do realizacji) i realizowanych w 2018 r. w Poznaniu należały:

- **Prowadzenie Punktu Profilaktyki Intymnej – 24h.** Ten pilotażowy projekt, prowadzony w IV kwartale 2018 r., cieszył się dużym zainteresowaniem mieszkańców Poznania. Z jego oferty skorzystało w tym czasie 1,1 tys. osób. W ramach prowadzonego punktu zapewniano:
  - konsultacje lekarskie i poradnictwo w zakresie chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową, higieny intymnej oraz antykoncepcji naturalnej, mechanicznej i farmakologicznej,
  - rozpoznanie i doraźną pomoc medyczną w przypadku urazów oraz stanów zapalnych narządów rodnych,
  - dostępność skierowania na badania diagnostyczne z zakresu chorób ginekologicznych oraz zakaźnych przenoszonych drogą płciową,
  - dostępność do badań USG w przypadku wskazań lekarskich,
  - dostępność do przepisania leków w przypadku wskazań lekarskich,
- **Opieka medyczna nad osobami wykluczonymi społecznie ze względu na ubóstwo (bezdomni, seniorzy) – mobilny punkt pomocy medycznej.** W 2018 r. z oferty punktu skorzystało ponad 300 osób. Projekt zakłada udzielenie osobom bezdomnym, seniorom, doświadczającym wykluczenia społecznego ze względu na małą życiową zaradność świadczeń takich jak:
  - doradztwo medyczne,
  - pomoc przedmedyczna,
  - wstępna diagnoza stanów chorobowych,
  - kierowanie do odpowiedniej placówki medycznej w przypadkach wymagających natychmiastowej interwencji specjalistycznej/szpitalnej,
- **Poprawa jakości życia i poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego osób 60+.** Poznańscy seniorzy zostali objęci zajęciami usprawniającymi ich stan psychofizyczny (np. warsztaty dietetyczne, masaże zmniejszające obrzęki limfatyczne i ćwiczenia połączone z profilaktyką upadków, edukacja związana z chorobami oczu w wieku starszym oraz indywidualne spotkania z psychologiem). W 2018 r. ok. 2,6 tys. osób skorzystało z 5 projektów realizowanych w ramach tego zadania,
- **Prowadzenie ośrodków geriatryczno-gerontologicznych.** Osoby uczęszczające do ośrodków mogły korzystać z oferty terapii ogólnousprawniającej w formie warsztatów usprawniających funkcje poznawacze i gimnastyki dla osób z zaburzeniami otępiennymi. Dodatkowo mogły uczestniczyć w różnych zajęciach terapeutycznych i integracyjnych podnoszących samopoczucie, skorzystać z badań lekarskich oraz pomocy: psychologa, dietetyka, fizjoterapeuty i prawnika. W 2018 r. ok. 630 osób skorzystało z 3 projektów realizowanych w ramach,
- **Opieka nad osobami przewlekle i nieuleczalnie chorymi.** Osoby przewlekle i nieuleczalnie chore zostały objęte kompleksowym wsparciem z zakresu: opieki medycznej, paliatywnej, pielęgnacji, rehabilitacji, wsparcia informacyjnego i psychologicznego (m.in. wizyty domowe lekarza, pielęgniarki i fizjoterapeuty, pomoc w zakresie kompletnego cyklu rehabilitacyjnego w ramach terapii przeciwobrzękowej). Około 30 przewlekle chorych dzieci mogło skorzystać ze świadczeń: integracji sensorycznej, kinezyterapii, różnych form terapii psychologicznej, terapii dzieci z autyzmem, terapii pedagogicznej, terapii ręki, terapii logopedycznej

i neurologopedycznej. Pomoc udzielana była także rodzinom osób przewlekle i nieuleczalnie chorych (np. poradnictwo, pomoc psychologiczno-socjalną oraz edukację dotyczącą opieki nad ich bliskimi chorymi). W ramach zadania zrealizowano 5 projektów,

- **Wsparcie informacyjno-psychologiczne rodzin i szkolenia dla personelu medycznego oraz innych osób w ramach hospicyjnej opieki perinatalnej.** Efektami projektu były:
  - zapewnienie koniecznej pomocy informacyjnej dla członków rodzin dotkniętych wystąpieniem ciężkiej wady rozwojowej/ choroby śmiertelnej dziecka w okresie perinatalnym,
  - zapewnienie pomocy personelowi medycznemu i zawodów niemedycznych mającej przeciwdziałać negatywnym skutkom relatywnie częstego obcowania z występowaniem choroby śmiertelnej dziecka i koniecznością kontaktu z rodziną tego dziecka,
  - zwiększenie umiejętności personelu w zakresie obcowania z rodzinami w sytuacji wystąpienia ciężkiej/śmiertelnej choroby dzieci w okresie perinatalnym oraz zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej problemu rodzin dotkniętych wystąpieniem ciężkiej wady rozwojowej/choroby śmiertelnej dziecka w okresie perinatalnym. Zadaniem objęto około 300 osób,
- **Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego**. Projekt zakładał utworzenie jednej miejskiej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, co ułatwiło mieszkańcom Poznania dostęp do bezpłatnego sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego, wspomagającego, połączony z instruktażem obsługi, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, w trudnej sytuacji finansowej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które ze względu na wiek, stan zdrowia, czy niepełnosprawność wymagają wsparcia z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu. W 2018 r. 78 osób dokonało wypożyczenia, a ponad 120 osób zgłosiło się do wypożyczalni,
- **Profilaktyka oraz wczesne wykrywanie chorób nowotworowych, w szczególności rozpowszechnienie wiedzy o czynnikach ryzyka i samokontroli.** Do mieszkańców Poznania skierowana została kampania edukacyjna dotycząca różnych rodzajów nowotworów (w tym m.in. rak piersi i nowotwory skóry) zachęcająca do regularnych działań profilaktycznych. U ponad 600 osób zostały przebadane znamiona skórne pod kątem profilaktyki czerniaka. W ramach zadania zrealizowano 4 projekty,
- **Profilaktyka oraz wczesne wykrywanie chorób układu krążenia, w szczególności rozpowszechnienie wiedzy o czynnikach ryzyka**. Beneficjenci zadania, w liczbie 75 osób, uczestniczyli w warsztatach edukacyjnych z zakresu występowania czynników ryzyka chorób układu krążenia oraz promujących zdrowy styl życia oraz zostali przebadani w kierunku wczesnej identyfikacji chorób układu krążenia (badania krwi, EKG z opisem),
- **Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.** 15 osób w wieku 18 – 40 lat miało możliwość nabycia umiejętności rozpoznawania pojawiających się objawów zaburzeń depresyjnych i radzenia sobie z nimi. 40 osób (przedstawicieli personelu medycznego i innych specjalistów), otrzymało informację dotyczące, m.in.: przekazywania diagnozy prenatalnej i perinatalnej dotyczącej rozwoju dziecka oraz zdrowia lub zagrożenia życia dziecka i/lub matki, czynników ryzyka i epidemiologii utraty ciąży na różnych jej etapach, a także na temat

psychologicznego doświadczenia obumarłej ciąży i wynikających z tego zaburzeń emocjonalnych oraz procesu żałoby. W ramach zadania zrealizowano 2 projekty,

- **Promocja zdrowego odżywiania i zapobieganie zaburzeniom odżywiania.** Poznańscy seniorzy zyskali wiedzę na temat fizjologicznych, patologicznych, środowiskowych i psychologicznych przyczyn zaburzeń odżywiania występujących w starszym wieku oraz informacje dotyczące zasad zdrowego odżywiania się i układania zbilansowanej diety w starszym wieku. W ramach zadania zrealizowano 3 projekty:
    - u około 30 osób dokonano oceny stanu odżywiania wraz z określeniem BMI oraz analizą składu ciała (BIA),
    - ok. 100 osób – rodziców/opiekunów prawnych, miało możliwość podniesienia wiedzy i świadomości z zakresu zdrowego odżywiania i zapobiegania zaburzeniom odżywiania u dzieci,
    - ok. 600 uczniów poznańskich liceów, 30 nauczycieli oraz 90 rodziców/opiekunów prawnych zostało wyedukowanych nt. zaburzeń i problemów z odżywianiem oraz możliwości skorygowania dotychczasowych przekonań i zachowań, a także wzięło udział w psychologicznych i dietetycznych warsztatach z zakresu budowania poczucia własnej wartości, świadomości ciała, umiejętności nazywania i wyrażania emocji oraz zdrowego stylu życia,
- **Profilaktyka oraz wczesne wykrywanie chorób mieszkańców Poznania.** 500 poznanianek zostało poddanych mammografii oraz wywiadowi genetycznemu, 1 200 osób chorujących na cukrzycę zostało przebadanych w kierunku retinopatii cukrzycowej. W ramach zadania zrealizowano 2 projekty,
- **Poznańska opaska medyczna.** Odbiorcami tego pilotażowego projektu były osoby od 70 r. życia, które nosząc opaskę zyskały szansę na udzielenie szybkiej i skutecznej pomocy medycznej w razie nagłych wypadków i zachorowań. Zamieszczenie na opasce danych personalnych, dotyczących poważniejszych schorzeń, uczuleń oraz przyjmowanych leków, a także tel. kontaktowego do osoby bliskiej – umożliwi służbom ratowniczym szybsze i skuteczniejsze podjęcie działań. W ramach projektu wyprodukowano 739 spersonalizowanych opasek medycznych dla seniorów.

W 2018 r. Miasto Poznań powierzyło realizację **zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia** wyłonionych w drodze konsultacji społecznych **w ramach realizacji Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego** na 2018. Wybrane przez mieszkańców zadania to:

- „**Aktywni i Zdrowi**" (w ramach którego mieszkańcy osiedli Żegrze i Chartowo mogli skorzystać z bogatej oferty ćwiczeń ogólnorozwojowych pod okiem doświadczonych trenerów),
- „**Poznanianki ćwiczą mięśnie miłości, czyli darmowe ćwiczenia i warsztaty dla kobiet z zakresu mięśni dna miednicy**" (dzięki projektowi uczestniczki dowiedziały się jaką rolę pełnią mięśnie dna miednicy i jakie są konsekwencje ich osłabienia oraz poznały ćwiczenia wspomagające ich pracę i wydolność, a także miały możliwość aktywnego uczestnictwa).

Z obu projektów skorzystało około 900 osób.

I_ My i nasze życie

Miasto Poznań realizowało projekt „**Tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością**" w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020. Na zadanie otrzymało dotację z Ministerstwa Zdrowia. Wsparciem objęto 30 osób z 2 różnych grup wiekowych, które pogłębiały wiedzę z zakresu zasad prawidłowego żywienia i zdrowego stylu życia, sposobów radzenia sobie z otyłością, wymieniały się doświadczeniem oraz przepisami na zdrowe posiłki, brały też udział w zajęciach ruchowych oraz badaniach.

W trybie przyznawania **tzw. „małych grantów"** na realizację zadań publicznych z obszaru ochrony i promocji zdrowia w 2018 r. zrealizowano 11 projektów, których beneficjentami było ponad 23 tys. osób. Projekty te dotyczyły przede wszystkim takich tematów jak:

- zdrowe odżywianie,
- pielęgnacja osób przewlekle chorych,
- problemy osób w wieku emerytalnym,
- uszkodzeń słuchu u dzieci,
- honorowego dawstwa krwi.

W ich ramach realizowane były różne warsztaty, spotkania, czy kampanie informacyjne.

Rozwiązywanie problemów uzależnień

W ramach walki z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków (w ostatnich latach także coraz „popularniejszych" dopalaczy) podejmuje się liczne działania profilaktyczne i informacyjne skierowane już do najmłodszych, celem budowania świadomości zagrożeńz różnych form uzależnień. W 2018 r. Miasto Poznań realizowało 2 programy dotyczące profilaktyki i wsparcia ofiar uzależnień, tj.:

- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poznaniu na 2018 rok,
- Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2018 – 2020.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poznaniu na 2018 rok

Beneficjentami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poznaniu na 2018 rok**,** którym objęto prawie 50 tys. osób, były głównie dzieci, młodzież i osoby z grup ryzyka, abstynenci, osoby uzależnione od alkoholu, rodziny, w których występuje problem alkoholowy, osoby współuzależnione, ofiary przemocy, osoby bezdomne oraz osoby umieszczone w OdON.

W ramach programu w 2018 r. zrealizowano, m.in. następujące działania:

- dofinansowano zadania publiczne realizowane przez 43 podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, na łączną kwotę 4,2 mln zł, oraz przyznano 9 „małych grantów",
- zlecono prowadzenie całodobowego **Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych w Poznaniu**, który od 2018 r., na mocy podpisanych porozumień, obsługuje teren powiatu

poznańskiego oraz sfinansowano koszty dowozów osób nietrzeźwych do Ośrodka (liczba osób przyjętych w 2018 r. wyniosła 6 195),

- w ramach aktywizacji sportowej dzieci i młodzieży: dofinansowano realizację działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży miasta Poznania oraz sfinansowano program „**Sportowa młodość – trzeźwa przyszłość**" (liczba uczestników programu w 2018 r. wynosiła ponad 3,7 tys.)
- wsparto zatrudnienie socjalne osób uzależnionych od alkoholu lub zagrożonych uzależnieniem poprzez dofinansowanie działalności 3 Centrów Integracji Społecznej działających w Poznaniu (w 2018 r. wsparto 353 osoby),
- dofinansowano zadania realizowanego przez Ośrodek Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych i Poradni Leczenia Uzależnień Szpitala Miejskiego im. F. Raszei w Poznaniu, do którego w ciągu roku przyjęto 434 osoby i udzielono 211 porad lekarskich osobom uzależnionym i 92 porady lekarskie osobom współuzależnionym,
- dofinansowano program wspomagania rozwoju oraz program profilaktyczno-terapeutyczny dla dzieci pochodzących z rodzin z problemami alkoholowymi, „**Program Wsparcia Specjalistycznego**", w którym pomocy udzielono 656 rodzinom,
- sfinansowano prowadzenie hostelu „**Drugi Dom**", gdzie udzielono pomocy 34 osobom,
- sfinansowano realizację programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia od alkoholu,
- dofinansowano program pomocy osobom bezdomnym – uzależnionym od alkoholu w budowaniu i utrwalaniu postaw trzeźwościowych, z którego skorzystało 156 osób,
- dofinansowano program dotyczący podejmowania interwencji w związku z nieprzestrzeganiem zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- sfinansowano „**Prowadzenie całodobowego telefonu zaufania dla osób z problemem alkoholowym, w tym Pomarańczowej i Niebieskiej Linii**", w ramach którego udzielono prawie 1,2 tys. porad,
- zrealizowano projekt profilaktyczno-edukacyjny dla dzieci i młodzieży „**Poznań uzależniony od profilaktyki**", w którym udział wzięło 2,7 tys. osób,
- prowadzono działalność **Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2018 – 2020

W ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2018 – 2020, w 2018 r., którego beneficjentami było ponad 38 tys. osób, zrealizowano szereg działań skierowanych zwłaszcza do młodych poznaniaków, wśród nich m. in.:

- dofinansowano realizację 8 zadań publicznych (w tym polegające na przeprowadzeniu kampanii „**Dopalacze to nie bajka**"), wyłonionych w wyniku otwartych konkursów ofert, realizowanych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, na łączną kwotę 305 tys. zł oraz 6 zadań realizowanych w ramach tzw. „małych grantów" na łączną kwotę 59,5 tys. zł,

I_ My i nasze życie

- dofinansowano realizację zadania „**Realizacja działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży miasta Poznania**”,
- sfinansowano program „**Sportową manią walczymy z narkomanią**”, w którym udział wzięło udział prawie 3 tys. uczniów,
- sfinansowano realizację programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia od narkotyków, z którego skorzystało 3,6 tys. osób,
- sfinansowano „**Program przeciwdziałania narkomanii skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych**”, w którym udział wzięło 12 szkół terenu miasta,
- sfinansowano program przeciwdziałania i ograniczania narkomanii oraz przestępczości i demoralizacji nieletnich „**Szkoła wolna od narkotyków i przemocy**”, przeprowadzony w 47 szkołach.

I_ My i nasze życie

Inwestycje w placówkach medycznych w Poznaniu

W 2018 r. z budżetu Miasta Poznania sfinansowano na kwotę 16,5 mln zł doposażenie i remonty szpitali miejskich, klinicznych oraz placówek opieki ambulatoryjnej.

Do najważniejszych działań wpływających na poprawę świadczenia usług zdrowotnych dla mieszkańców należały:

- **Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia** – za kwotę ponad 1,8 mln zł, w ramach zapewnienia właściwej infrastruktury technicznej szpitala, sfinansowano: modernizację sieci wodno-kanalizacyjnej oraz pomp, a także układów sterowania i automatyki w Stacji Uzdatniania Wody Pitnej, zaopatrzenie Bloku Operacyjnego, OIOMu oraz pracowni RTG, wymianę posadzek na oddziałach szpitalnych oraz malowania klatek schodowych oraz wymianę drzwi wejściowych prowadzących na oddziały. Ponadto zrealizowano zakupy specjalistycznego sprzętu za 4 mln zł na wyposażenie: Oddziału Kardiologii, Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Oddziału Leczenia Udarów Mózgu, Oddziału Okulistyki, Oddziału Urologii, Poradni Chirurgii Stomatologicznej, czy Centralnej Sterylizatorni. Rozpoczęto także wdrażanie projektu finansowanego w ramach WRPO 2014-2020, o wartości ponad 2,6 mln zł, mającego na celu utworzenie systemu usług elektronicznych, niezbędnego doposażenia infrastruktury sprzętowej i programowej przetwarzania danych oraz zabezpieczono wkład własny w projekt wymiany wyeksploatowanego sprzętu i doposażeniu Centrum Urazowego,
- **Szpital Miejski im. F. Raszei** – za kwotę ponad 5 mln zł dokonano modernizacji i zakupu wyposażenia Oddziału Diabetologii i Chorób Wewnętrznych oraz Izby Przyjęć z Centralną Rejestracją. Zrealizowano także zakupy wyposażenia za kwotę niespełna 0,5 mln zł, w ramach której nabyto m. in.: komplet narzędzi do laparoskopii, aparatu do endoskopowych operacji laryngologicznych oraz chłodni dla zmarłych pacjentów,
- **Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Rehabilitacji Medycznej** – zrealizowano opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę budynku głównego przy ul. Mogileńskiej 42 o nowe skrzydło za kwotę ponad 300 tys. zł, a także przeprowadzono drobne prace modernizacyjne za 100 tys. zł obejmujące m. in. wymianę i ocieplenie stropodachu, zabezpieczenie ścian ciągów komunikacyjnych, wymianę stolarki drzwiowej, odnowienie ścian i sufitów pomieszczeń,
- **Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych** – przeznaczono prawie 0,5 mln zł na prace modernizacyjne oraz zakupy zestawu laparoskopowego do pracowni urologicznej,
- **Hospicjum Palium** – wykonano drobne prace przygotowawcze do dalszego rozwoju obiektu za prawie 75 tys. zł.

Miasto Poznań systematycznie wspiera funkcjonowanie szpitali klinicznych. W 2018 r. przeznaczyło z budżetu Miasta kwotę ponad 4 mln zł na wsparcie:

I_ My i nasze życie

- **Szpitala Klinicznego im. K. Jonchera** – zakup mobilnego aparatu przyłóżkowego na potrzeby Zakładu Radiologii Pediatrycznej,
- **Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego** – zakup Aparatu Synoptofor na potrzeby Oddziału Okulistyki,
- **Szpitala Klinicznego im. H. Święcickiego** – zakup m.in. okulistycznego mikroskopu operacyjnego, lasera diodowego, funduskamery do badania niemowląt na potrzeby Oddziału Okulistyki,
- **Szpitala Klinicznego im. H. Święcickiego** – rozpoczęcie przygotowania terenu pod budowę Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z przygotowaniem dokumentacji projektowej.

Ponadto Miasto Poznań wsparło kwotą 100 tys. zł zakup ambulansu dla zespołu ratownictwa medycznego przez **Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu**.

W 2018 r. realizowano projekt dofinansowany w ramach WRPO 2014-2020 kwotą 7,2 mln zł, obejmujący system publicznej służby zdrowia w Poznaniu, mający na celu wdrożenie **Elektronicznej Dokumentacji Medycznej** oraz utworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi. Środki z budżetu Miasta wydatkowano na wyposażenie podmiotów leczniczych w infrastrukturę niezbędną do:

- prowadzenia EDM zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- wypracowania jednolitego standardu przekazywania danych elektronicznych do SIM (System Informacji Medycznej) i tworzących się Platform P,
- utworzenie regionalnej sieci teleinformatycznej, umożliwiającej przechowywanie i przetwarzanie danych wytworzonych przez uczestników projektu.

I_ My i nasze życie

04_Sprawy społeczne

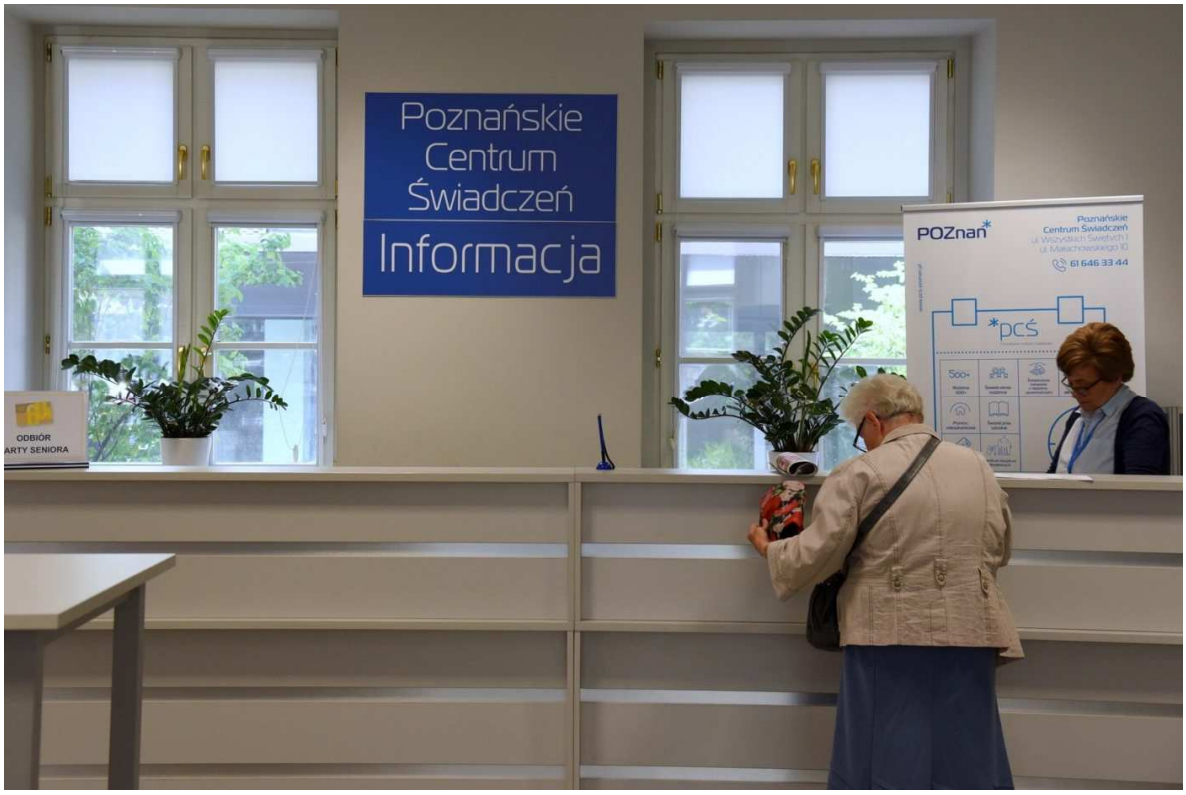
Placówki pomocy społecznej w Poznaniu

Miasto Poznań prowadzi lub dofinansowuje placówki instytucjonalnej pomocy społecznej, w tym ośrodki dla osób znajdującym się w trudniej sytuacji życiowej lub bytowej, nie będących w stanie tymczasowo lub docelowo funkcjonować samodzielnie we własnym miejscu zamieszkania.

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowały następujące placówki instytucjonalnej pomocy społecznej:

- **miejskie centra pomocy:**
  - o Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
  - o Poznańskie Centrum Świadczeń,
  - o Centrum Inicjatyw Senioralnych,
  - o Centrum Inicjatyw Rodzinnych;

Poznańskie Centrum Świadczeń

arch. UMP

I_ My i nasze życie

- **Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej**, prowadziło Punkt Interwencji Kryzysowej, „Telefon Zaufania", „Telefon Zaufania dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin", a także tzw. „Niebieską Linię", zapewniało krótkoterminowe schronienie w:
    - o „Hostelu Interwencji Kryzysowej",
    - o Hostelu „Drugi Dom",
    - o Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy
    - o Mieszkaniu Integracji Środowiskowej,
- **domy pomocy społecznej** – 4 placówki miejskie dysponujące 481 miejscami przy ulicach: Bukowskiej, Konarskiego (z oddziałem na ul. Zamenhofa), Niedziałkowskiego i Ugory oraz placówki prowadzone przez 3 organizacje kościelne zapewniające 235 miejsc przy ulicach: Pokrzywno, Sielskiej i św. Rocha, w kosztach których Miasto partycypuje; w 2018 r. w DPS przebywało 835 osób, w tym 147 nowych podopiecznych; koszty utrzymania mieszkańca w DPS w 2018 r. wynosiły 3,4 – 4,7 tys. zł w zależności od domu pomocy społecznej,
- **dzienne domy pomocy** – miejski Zespół Dziennych Domów Pomocy oferujący 350 miejsc w 5 filiach:
    - o nr 1 „Klub Centrum",
    - o nr 2 „Klub Ogrody",
    - o nr 3 „Klub Promień",
    - o nr 4 „Klub Starówka",
    - o nr 5 „Klub Winogrady",
    - o Dzienny Dom Pomocy „Słoneczna Przystań" prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z 70 miejscami,
- 10 placówek udzielających pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną, w tym miejski Dzienny Ośrodek Adaptacyjny oraz 9 środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez różne stowarzyszenia, w których oferowano 374 miejsca dziennego pobytu. a z pomocy skorzystało 437 osób,
- 8 ośrodków dla bezdomnych, w tym miejski Ośrodek dla Bezdomnych Nr 1,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze:
    - o 9 miejskich, tj. placówka opiekuńczo-wychowawcza w Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda", Dom Dziecka nr 2, Dom Dziecka nr 3 oraz 6 rodzinnych domów dziecka,
    - o 4 działające na zlecenie Miasta, tj. 2 placówki socjalizacyjne: Dom Opiekuńczo-Wychowawczy dla dziewcząt im. Bł. M. Karłowskiej i Ochronka „Jurek", 2 placówki wielofunkcyjne: Dom Młodzieży im. Bł. L. Vicuni, Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio; placówki te łącznie prowadziły całodobową opieką i wychowanie 181 dzieci i młodzieży,
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz rodziców – miejskie Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub" oraz 21 innych placówek (np. świetlice, kluby) prowadzone przez organizacje kościelne, fundacje i stowarzyszenia; placówki te objęły wsparciem prawie 1 tys. osób.

I_ My i nasze życie

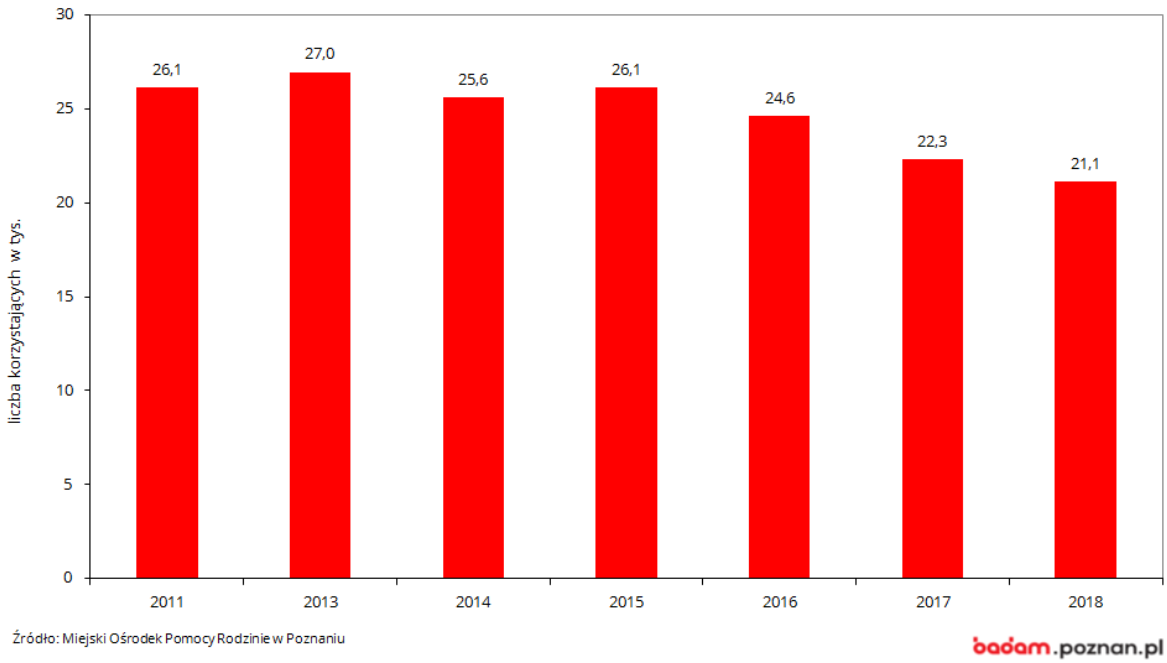
Beneficjenci pomocy społecznej w Poznaniu

W 2018 r. świadczenia pomocy społecznej obejmowały 13,1 tys. rodzin i dotyczyły łącznie 21,1 tys. osób, czyli mniej niż 4% mieszkańców Poznania.

Korzystanie z różnych form pomocy społecznej jest uwarunkowane spełnieniem kryteriów „dochodowych" wynikających z przepisów prawa. Są to najczęściej przyczyny wynikające z ubóstwa spowodowanego brakiem źródeł utrzymania, ciężkich warunków życia lub brakiem możliwości adaptacyjnych do otoczenia.

W 2018 r. **świadczenia pomocy społecznej obejmowały 13, 1 tys. rodzin** i dotyczyły łącznie **21,1 tys. osób**, czyli niecałych 4% mieszkańców Poznania. Wśród rodzin otrzymujących wsparcie ponad połowę stanowiły osoby samotne (rodziny jednoosobowe), a około 8% rodziny składające się z 4 i więcej osób. Pomocą objęto także 1,5 tys. rodzin niepełnych, tj. takich, w których nie było jednego z rodziców. Dodatkowo pomoc uzyskało ponad 3 tys. rodzin emerytów.

Korzystający z pomocy społecznej Poznaniu

Świadczenia **pieniężne stanowiły około 47% wszystkich świadczeń** realizowanych w ramach pomocy społecznej, natomiast pozostałą część stanowiły świadczenia rzeczowe oraz pomoc udzielana w formie pracy socjalnej.

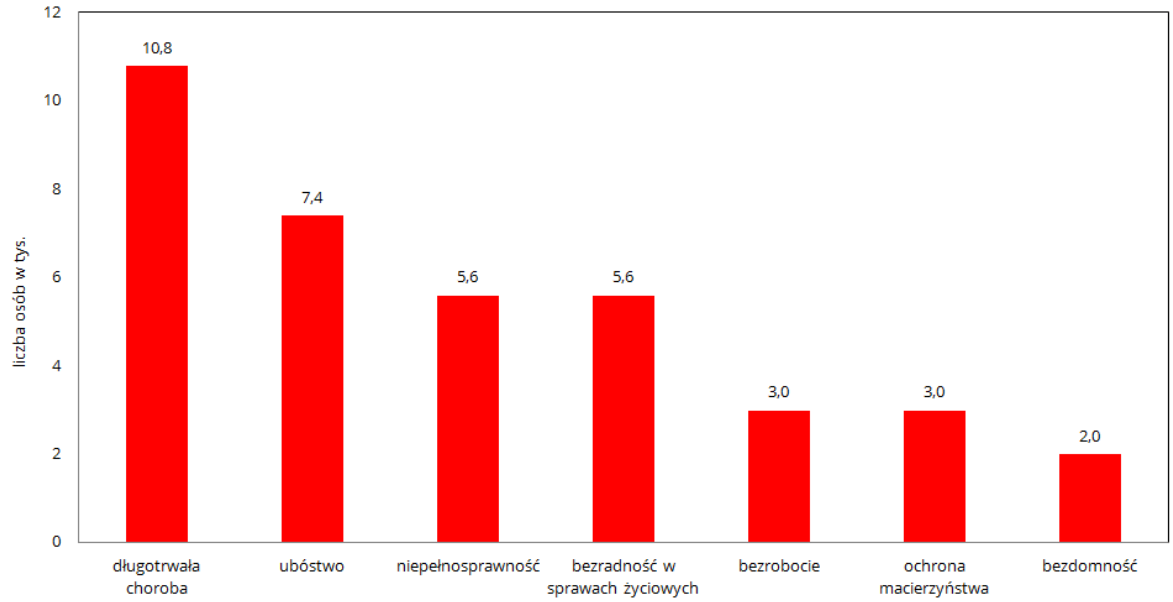
Najczęstszymi **przyczynami korzystania z pomocy społecznej w Poznaniu w 2018** r. były:

- długotrwała lub ciężka choroba (ponad 10,8 tys. osób korzystających),
- ubóstwo (7,4 tys.),

I_ My i nasze życie

- niepełnosprawność (5,4 tys.),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (5,6 tys.),
- potrzeba ochrony macierzyństwa (3,0 tys.),
- bezrobocie (3 tys.).

Główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej w Poznaniu

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

badam.poznan.pl

W mniejszym stopniu wsparcie dotyczyło rodzin z tytułu wielodzietności, przemocy, czy rodzin niepełnych i sierot, a także osób z problemami uzależnień, osób bezdomnych, czy opuszczających zakłady karne. W 2018 r. udzielano także ponad 170 świadczeń z tytułu zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych. Wsparto także 2 osoby, które uzyskały status uchodźcy.

I_ My i nasze życie

Osoby z niepełnosprawnościami w Poznaniu

Miasto Poznań realizuje programy pomocowe dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, które polegają na wspieraniu aktywizacji społecznej i zawodowej oraz poprawianiu warunków życia, w tym w szczególności dostępności przestrzeni publicznej i przemieszczania się.

Działania mające na celu niwelowanie skutków niepełnosprawności

W ramach **przeciwdziałania powstawaniu barier architektonicznych i funkcjonalnych** w 2018 r., Urząd Miasta Poznania zrealizował następujące zadania:

- wprowadzono **Standardy Dostępności dla Miasta Poznania (Zarządzenie Prezydenta)**, których wdrażanie odbywać się będzie przede wszystkim poprzez stosowne postanowienia zawarte w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oraz w umowach zawieranych z Wykonawcą zlecanego zadania. W ramach wprowadzania Standardów przeprowadzono także szkolenia, w których uczestniczyło 110 osób, w tym projektanci i wykonawcy inwestycji infrastrukturalnych oraz pracownicy UMP i miejskich jednostek organizacyjnych,
- zaopiniowano 71 projektów architektonicznych inwestycji z uwzględnieniem potrzeb osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Rekomendacje dotyczyły m.in.:
    - przebudowy Pętli Wilczak,
    - Ronda Śródka,
    - ul. Kurlandzkiej,
    - ul. Jarochowskiego,
    - ul. Naramowice,
    - drogi rowerowej wzdłuż ul. Strzeleckiej,
    - Rynku Łazarskiego,
- koordynowano działania związane ze stosowaniem oraz modernizowaniem sygnalizacji akustycznej na przejściach dla pieszych.

Miasto Poznań zostało w 2018 r. **laureatem ogólnopolskiego Konkursu Architektoniczno-Urbanistycznego „Lider Dostępności"** w kategorii „Samorząd", którego organizatorem jest Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji i Towarzystwo Urbanistów Polskich. Nagroda w tej kategorii jest przyznawana jednostce, która **wyróżnia się w prowadzeniu konsekwentnej polityki na rzecz dostępności dla osób z niepełnosprawnością**.

W ramach **przeciwdziałania barierom w dostępie do informacji dla osób z niepełnosprawnościami**, w 2018 r., podjęto działania polegające na opracowaniu łatwych do czytania tekstów (uproszczonych treści) oraz filmów z tłumaczeniem na język migowy. Tematyka tekstów i filmów dotyczyła informacji o:

- Poznańskim Centrum Świadczeń,
- zasiłkach rodzinnych,

- zapomogach z tytułu urodzenia się dziecka,
- dodatkach mieszkaniowych,
- sprawach związanych z wydawaniem dowodu osobistego,
- sprawach związanych z zameldowaniem na pobyt w Poznaniu.

W 2018 r. prowadzono **portal „Niepełnosprawni"**, na którym promowano działania wspierające integrację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami o charakterze lokalnym i krajowym. Informacje dotyczyły najważniejszych wydarzeń, zmian prawnych i organizacyjnych, imprez kulturalno-sportowych.

Miasto Poznań działa także aktywnie na polu **przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami**. Prowadzi kampanie upowszechniające informacje o osobach z niepełnosprawnościami, czy przeprowadza szkolenia dla pracowników dotyczące prawnych, społecznych i zawodowych aspektów niepełnosprawności.

Aktywizacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Aktywizacja i identyfikacja społeczna są najważniejszymi elementami budowania kapitału społecznego. W ramach realizacji programu „**Kierunki działań i zadania Miasta Poznania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych na lata 2012–2020**" Miasto Poznań realizuje liczne działania z zakresu aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Głównym celem programu jest normalizacja środowiska życia osób z niepełnosprawnością oraz stworzenie warunków integracji i aktywnego udziału mieszkańców w życiu społecznym. Program zakłada realizację zadań obejmujących m. in.:

- rozwój i wzmacnianie potencjałów rozwojowych osób z niepełnosprawnościami,
- niwelowanie i likwidowanie barier integracji społecznej,
- pobudzanie i wspieranie różnorodnych form partycypacji i aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami,
- przeciwdziałanie dyskryminacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji.

W ramach działań Miasta w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, w 2018 r. zrealizowano i dofinansowano:

- działalność 9 warsztatów terapii zajęciowej, w których uczestniczyły 324 osoby z orzeczoną niepełnosprawnością,
- Dzienny Ośrodek Adaptacyjny, w którym oferowano 35 miejsc dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu znacznym i umiarkowanym,
- 9 środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez różne stowarzyszenia, w których oferowano 374 miejsca dziennego pobytu, z pomocy których skorzystało 437 osób,
- zaopatrzenie 671 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,

- uczestnictwo 262 osób w turnusach rehabilitacyjnych,
- likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla 178 osób.

Dużą rolę w aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami odgrywają **organizacje pozarządowe**. W 2018 r. przedstawicielom sektora NGO powierzono i zlecono realizację zadań z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami o łącznej wartości **ponad 3,9 mln zł**. W ramach tej kwoty **zawarto 48 umów**, które obejmowały działania w szczególności w obszarach:

- zapewnienie opieki w warunkach ośrodków wsparcia i rehabilitacji społecznej,
- poprawa stanu fizycznego i psychicznego osób z niepełnosprawnościami,
- rozwój zawodowy oraz integracja osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, poradnictwo dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Na koniec 2018 r. nieco ponad 7% bezrobotnych mieszkańców Poznania stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Miasto Poznań systematycznie dąży do pełnej aktywizacji bezrobotnych, szczególnie osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, poprzez liczne własne instrumenty oraz pomoc przy korzystaniu z zewnętrznych mechanizmów.

Przyjęty przez Radę Miasta w 2016 r. „**Poznański program integracji i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami w latach 2016 – 2020**" wyznacza za cel integrację osób z niepełnosprawnościami na otwartym rynku pracy. Realizacja programu odbywa się poprzez działania skierowane do:

- osób z niepełnosprawnościami (zwiększanie ich potencjałów zawodowych, rozwój usług prozatrudnieniowych),
- przedstawicieli rynku pracy (wzrost zainteresowania zatrudnianiem przez pracodawców, przeciwdziałanie dyskryminacji).

Aktywizacja i rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami w 2018 r. była realizowana przez Miasto Poznań z własnych środków budżetowych oraz przy wsparciu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i licznych organizacji i stowarzyszeń pozarządowych, którym powierzano różne zadania publiczne.

W ramach **działań aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami** podjętych w 2018 roku wydatkowano **około 1,1 mln zł**. W tym czasie zrealizowano m. in.:

- udzielono 12 dofinansowań dla osób z niepełnosprawnościami na podjęcie działalności gospodarczej,
- zwrócono pracodawcom koszty utworzenia 14 stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnościami,
- zwrócono pracodawcom koszty poniesione na 23 pracowników pomagającym pracownikom z niepełnosprawnościami w pracy,

- sfinansowano koszty szkoleń dla 7 osób, a także stażu dla 1 osoby i koszty studiów podyplomowych dla 1 osoby,
- ponadto ze wsparcia w ramach innych instrumentów rynku pracy skorzystało 9 osób.

Miasto Poznań od 2012 r. realizuje **program „Aktywny Samorząd**", którego beneficjentami są osoby z niepełnosprawnościami. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. W 2018 r. dofinansowaniem w ramach programu objęto 466 osób, którym dofinansowano lub refundowano m.in.:

- zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- koszty uzyskania prawa jazdy,
- zakup sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania i szkoleń w zakresie jego obsługi,
- koszty utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- koszty utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy,
- oraz udzielono pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Ponadto w ramach programu 321 osobom dofinansowano koszty uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

Nowe programy i projekty pomocy osobom z niepełnosprawnościami

Przepis na wielkopolską innowację społeczną – usługi opiekuńcze dla osób zależnych

W ramach projektu utworzono i przetestowano w mieście 22 mikroinnowacje mające na celu poprawę codziennego funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów. 12 innowacji adresowanych było do osób z niepełnosprawnościami. Produkty poszczególnych innowacji to program terapeutyczny dla dzieci ze spektrum autyzmu, obejmujący m.in.

- wsparcie dla rodziców dzieci, służb publicznych, czy „tłumaczy/adwokatów społecznych" osób autystycznych,
- wsparcie dla dzieci z głęboką i intelektualną niepełnosprawnością,
- wsparcie dzieci niewidzących i niedowidzących poprzez utworzenie biblioteki trójwymiarowych ilustracji do popularnych książek oraz dzieci niedosłyszących oraz opracowanie platform i aplikacji z kompleksowymi i praktycznymi informacjami dla osób z niepełnosprawnościami.

I_ My i nasze życie

Zainicjowanie i realizowanie usług asystenta osoby niepełnosprawnej wraz z wypracowaniem standardów tych usług, adekwatnych do potrzeb i możliwości osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności

Głównym celem projektu jest wzrost poziomu partycypacji i aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz ograniczenie zjawiska izolacji i bierności. W ramach realizowanej usługi jest asystowanie, wspieranie osoby z niepełnosprawnością w codziennych czynnościach takich jak np.:

- przemieszczanie się poza domem (w tym środkami transportu publicznego),
- wizyta w urzędzie, u lekarza, w sklepie, kinie, na basenie.

Asystent może pomóc w zrobieniu zakupów, a także w drobnych pracach domowych. W trakcie realizacji projektu w 2018 r. z pomocy asystenta skorzystało 175 osób.

Dorośli – niezależni – w praktyce

Wdrożenie modelu wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w środowisku życia. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług świadczonych na rzecz dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin poprzez przetestowanie kompleksowego środowiskowego modelu wsparcia takich osób. Miasto Poznań jest Partnerem w projekcie, do którego obowiązków należy:

- przeszkolenie specjalistów współpracujących z Centrum Usług i Doradztwa,
- zainicjowanie i koordynowanie współpracy Centrum z jednostkami miejskimi,
- przygotowanie materiałów informacyjnych dotyczących usług społecznych i zdrowotnych dla osób z niepełnosprawnością.

Program mieszkalnictwa wspomaganego osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Poznania

Głównym celem projektu dofinansowanego w ramach WRPO 2014-2020, w wysokości 2,1 mln zł, jest zwiększenie dostępu do mieszkalnictwa wspomaganego dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną mieszkających w Poznaniu poprzez udostępnienie 11 miejsc w 4 nowoutworzonych mieszkaniach dla 214 osób z niepełnosprawnością intelektualną i zapewnienie wsparcia ich opiekunom faktycznym. Dotąd uruchomiono 4 mieszkania, w tym 3 prowadzone przez Miasto i 1 przez Stowarzyszenie Na Tak, w których trwają treningi mieszkaniowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Na koniec 2018 r. przez treningi przeszło blisko 170 osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

Utworzenie jednej **miejskiej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego** przełożyło się na ułatwienie dostępu mieszkańcom Poznania do bezpłatnego sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego, wspomagającego, połączonego z instruktażem obsługi, ze szczególnym uwzględnieniem osób w trudnej sytuacji finansowej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które ze względu na wiek, stan zdrowia, czy niepełnosprawność

wymagają wsparcia z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu. W 2018 r. 84 osoby wypożyczyły sprzęt, a ponad 120 osób zgłosiło się do wypożyczalni.

Projekty realizowane przez rady osiedli

Poznańskie jednostki pomocnicze Miasta w 2018 r. aktywnie włączyły się w działania na rzecz pomocy mieszkańcom z niepełnosprawnościami. W ramach swoich budżetów sfinansowały m.in. działania związane z aktywizacją społeczną i integracją osoby z niepełnosprawnościami poprzez organizacje warsztatów, zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, wyjazdów integracyjnych, czy wycieczek krajoznawczych.

I_ My i nasze życie

Przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym w Poznaniu

Miasto Poznań prowadzi wiele działań profilaktycznych i pomocowych przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.

Działania na rzecz osób bezdomnych

Najszerszą formą wykluczenia społecznego jest **bezdomność** powodująca brak poczucia bezpieczeństwa. Do najczęstszych przyczyn bezdomności należą:

- eksmisja i wymeldowane,
- konflikty rodzinne,
- przemoc domowa,
- uzależnienia od alkoholu lub środków odurzających,
- bezrobocie,
- zadłużenie,
- niepełnosprawność lub zły stan zdrowia,
- opuszczenie zakładu karnego,
- opuszczenie placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Szacuje się ze w Poznaniu znajduje się koło 90 koczowisk bezdomnych zlokalizowanych w różnych częściach miasta, w których przebywało łącznie około 240 osób bezdomnych w ciągu roku.

Koordynacją **organizacji pomocy osobom bezdomnym** przebywającym na terenie Poznania zajmuje się Dział Pomocy Osobom Bezdomnym w **Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie** (MOPR). Z uwagi na specyfikę zjawiska bezdomności MOPR współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami, w tym służbami porządkowymi Policji i kolei, zarządcami budynków i obiektów publicznych, zwłaszcza transportowych, stowarzyszeniami i fundacjami działającymi na rzecz pomocy społecznej oraz charytatywnymi związkami i organizacjami kościelnymi.

W wyniku działań MOPR w 2018 r. **1,4 tys. osób bezdomnych było objętych różnymi dedykowanymi usługami**, do których należały m. in.:

- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezdomnym, w tym w szczególności zapewnienie schronienia w noclegowni i/lub w schronisku, posiłku, niezbędnego ubrania osobom bezdomnym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- tworzenie szans oraz warunków wychodzenia z bezdomności,
- działania interwencyjne mające na celu zabezpieczenie potrzeb zdrowia oraz życia: udzielanie informacji o możliwościach korzystania z miejsc schronienia oraz innych form pomocy wynikających z ustawy o pomocy społecznej,
- działania podnoszące świadomość społeczności Poznania w zakresie problemu bezdomności i żebractwa,

I_ My i nasze życie

- nawiązanie platformy współpracy pomiędzy MOPR a streetworkerami pracującymi na rzecz bezrobotnych.

W 2018 r., w ramach zapewnienia **instytucjonalnego bezpieczeństwa osobom bezdomnym**, w Poznaniu utworzonych było 558 stałych miejsc dla osób bezdomnych w 9 ośrodkach prowadzonych przez Miasto Poznań oraz różne organizacje i stowarzyszenia.

Miasto Poznań dofinansowało 472 miejsca w placówkach znajdujących się na terenie Poznania oraz w 3 ośrodkach zlokalizowanych poza miastem (Błońsko, Gościejewo i Rożnowice).

Ośrodki wsparcia dla osób bezdomnych prowadzone były przez:

- Miasto Poznań – Ośrodek dla Bezdomnych nr 1,
- Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Rożnowicach, w Gościejewie, Schronisko dla Osób Bezdomnych ul. Borówki, Schronisko dla Bezdomnych Kobiet ul. Starołęcka,
- Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot" – Schronisko „Mar-Kot",
- Fundacja Miłosierdzie – Dom Charytatywny „Przystań",
- Caritas Archidiecezji Poznańskiej – „Ogrzewalnia – przytulisko",
- Stowarzyszenie MONAR Noclegownia dla Osób Bezdomnych MARKOT przy ul. Borówki,
- Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta – Schronisko św. Brata Alberta,
- Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń",
- Stowarzyszenie „Pogotowie Społeczne".

Poza działaniami bieżącymi, w tym głównie instytucjonalnego wsparcia osób bezdomnych w ośrodkach, Miasto Poznań realizuje oraz wspiera różne **projekty informacyjne i prewencyjne dotyczące zjawiska bezdomności i wychodzenia z niej**. Wybrane projekty zrealizowane w 2018 r. to m. in.:

- funkcjonowanie „**Łaźni miejskiej i strefy pomocy doraźnej**" przy ul. Krańcowej, zapewniającej możliwość korzystania z zabiegów higienicznych, niezbędnych środków higienicznych, odzieży, pomocy przedmedycznej oraz z innych form wsparcia doraźnego, z usług tych skorzystało w 2018 r. prawie 2 tys. osób ubogich i bezdomnych,
- ograniczanie liczby osób trudniących się procederem żebractwa na terenie miasta Poznania poprzez realizację projektu „**Streetworking – pierwszy krok ku reintegracji społecznej grup wykluczonych społecznie**", w ramach którego nawiązano kontakt z 640 osobami żebrzącymi i bezdomnymi,
- wsparcie **Mobilnego punktu pomocy medycznej**, prowadzonego przez Fundację „Signum Caritatis", którego celem jest pomoc przedmedyczna i medyczna osobom bezdomnym i potrzebującym na terenie miasta,
- **projekt „Mobilny autobus"** – mobilny punkt pomocy osobom bezdomnym działający w okresie zimowym, docierający do osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych na terenie miasta, mający na celu udzielanie wsparcia w postaci ciepłego posiłku i napoju, pomocy przedmedycznej oraz pomocy w dotarciu do placówki dla osób bezdomnych (projekt realizowany przez Stowarzyszenia: „Pogotowie Społeczne" oraz „Dom Pomocna Dłoń") – w programie wzięło udział 200 osób,

I_ My i nasze życie

- cykliczne monitorowanie koczowisk osób bezdomnych na terenie Poznania przez pracowników MOPR, przy współpracy z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Ratownictwem Medycznym, a także sporządzanie i weryfikacja listy miejsc przebywania osób bezdomnych, celem stworzenia graficznej „**Mapy Bezdomności**" w Poznaniu,
- realizacja projektu „**Mieszkanie w pół drogi**" polegającego na organizacji mieszkania treningowego przy ul. Drzymały w Poznaniu oraz przygotowaniu osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do samodzielnego życia; projektem objęto 3 kobiety oraz ich dzieci,
- wsparcie projektów i systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu w grupie osób bezdomnych, w tym programy terapeutyczno-wspierające oraz profilaktyka uzależnień, wyłonionych w ramach otwartego konkursu ofert,
- zapewnienie około **800 codziennych posiłków** (w jadłodajniach prowadzonych przez Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Urszulanek, Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim oraz Caritas Poznańską),
- zorganizowanie Spotkania Wigilijnego dla 1,2 tys. osób bezdomnych i potrzebujących wsparcia dzięki zaangażowaniu Fundacji Miłosierdzie, Caritas Archidiecezji Poznańskiej oraz Zgromadzenia Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim,
- organizacja obchodów „**II Światowego Dnia Ubogich**"; organizacja wyjazdów oraz warsztatów dla „Wikingów" (adresatami projektów byli podopieczni Ośrodka dla Bezdomnych nr 1); organizacja wystawy fotografii „Kątem u siebie".

Pomoc dla cudzoziemców

Miasto Poznań wspiera inicjatywy zmierzające do pełnej integracji cudzoziemców z mieszkańcami oraz wspiera ich wymiernie poprzez **działania skierowane bezpośrednio do przybywających (Rozdział II)**.

Przeciwdziałanie dyskryminacji, polityka równości Miasta

Urząd Miasta Poznania przestrzega zasad polityki równości. W tym celu prowadzi swoje działania zgodnie z przyjętą „Kartą równości".

W 2018 r. powołano **Zespołu ds. Polityki Równości i Różnorodności**. Celem Zespołu jest określanie kierunków miejskich polityk sektorowych w zakresie równego traktowania, w tym przeciwdziałania dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, pochodzenie etniczne i narodowe, wiek, orientację seksualną, wyznanie albo bezwyznaniowość, stopień sprawności, status społeczno-ekonomiczny, a także stymulowanie działań zmierzających do eliminacji lub ograniczenia skutków powstałych w wyniku naruszenia zasady równego traktowania lub wykluczeń społecznych. Zespół okresowo dokonuje oceny przestrzegania zasady równego traktowania, zwłaszcza w obszarze obejmującym realizację zadań Miasta.

I_ My i nasze życie

W ramach działań wewnętrznych podejmowanych zgodnie z „Kartą równości" w 2018 r., Poznańskie Centrum Świadczeń uczestniczyło w projekcie **Trans-Akcja,** organizowanym przez Fundację „Akceptacja". Projekt ma za zadanie wsparcie młodych osób transpłciowych na rynku pracy oraz dostosowanie obecnych narzędzi aktywizacji zawodowej do zagadnienia transpłciowości.

W 2018 r. zorganizowano plebiscyt **Równe Babki/ Poznanianka Roku 2018 i Poznanianka Stulecia**, który powstał po to, by docenić wybitne mieszkanki Poznania. Impulsem do jego zorganizowania była obchodzona w 2018 r. setna rocznica uzyskania równych praw wyborczych przez kobiety. Dr Wanda Błeńska, lekarka, misjonarka, „Matka Trędowatych" została wybrana Poznanianką Stulecia. Tytuł Poznanianki Roku trafił do siostry Barbary Cecylii Belchnerowskiej, która prowadzi Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Równy Start" i Dom Pomocy Społecznej Św. Rocha.

Dzięki zaangażowaniu i aktywności społecznej i obywatelskiej poznanianek, Poznań był w 2018 r. gospodarzem **IX Ogólnopolskiego Kongresu Kobiet** odbywającego się pod hasłem „Alert dla praw kobiet!". Miasto Poznań wsparło także aktywnie IV Regionalny Wielkopolski Kongres Kobiet, na forum którego przedstawicielki Poznania są bardzo aktywne.

Władze Poznania dostrzegając potrzebę ukierunkowania działań antydyskryminacyjnych przygotowują się do powołania zespołu doradczego złożonego z kobiet oraz opracowania stosownego dokumentu o charakterze planistycznym w tym obszarze.

W 2018 r. **zajęcia antydyskryminacyjne były prowadzono także w poznańskich szkołach**. Poruszano tematykę wielokulturowości, tolerancji i przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, narodowość lub kolor skóry. Zorganizowano warsztaty dla dzieci z klas I – III w 45 szkołach podstawowych, dotyczących różnorodności i dyskryminacji.

Budowanie wspólnoty obywatelskiej w Poznaniu sprowadza się do licznych działań włączania społecznego i budowania powszechnej tolerancji wobec każdego członka tej wspólnoty. Miasto prowadzi w tym kierunku zarówno działania kompleksowe, dotyczące konsekwentnego realizowania polityki równości, jak i drobniejsze, jak np. akcje wspólnego zamalowywania nienawistnych tekstów w miejscach publicznych w ramach walki z mową nienawiści.

Realizuje ponadto kampanie informacyjne i promujące **Poznań jako miasto otwarte na każdego i wolne od nienawiści**.

I_ My i nasze życie

Poprawa dostępności różnych form pomocy społecznej w Poznaniu

Miasto Poznań prowadzi działania mające na celu stałe podnoszenie jakości usług pomocy społecznej poprzez coraz szersze rozpoznawanie realnych potrzeb w tym zakresie oraz tworzenie odpowiednich warunków do udzielania właściwych form pomocy.

Inwestycje w placówkach pomocy społecznej

Miasto Poznań systematycznie modernizuje oraz standaryzuje miejskie placówki pomocy społecznej. W ramach zadań przeprowadzonych w 2018 r., za kwotę 9,5 mln zł, zrealizowano m. in.:

- **inwestycje w Zespole Dziennych Domów Pomocy** obejmujące m.in.: remont kawiarenki i pomieszczenia biurowego w Filii nr 1, modernizację łazienek w Filii nr 3,
- **remonty i zakupy w domach pomocy społecznej**: DPS przy ul. Konarskiego – zakup wózka do przewozu zwłok, DPS przy ul. Ugory – aktualizacja kosztorysu budowy windy oraz zakup samochodu 9-osobowego,
- **modernizacje w Miejskim Centrum Interwencji Kryzysowej** obejmujące m. in.: modernizację wiaty gospodarczej, wymianę instalacji wodnej i ogrzewania, zamontowanie systemu monitoringu na terenie budynku SOW, zabezpieczenie placu zabaw oraz zakupy wyposażenia,
- dokończenie prac termomodernizacyjnych wraz ze wzmocnieniem budynku w **Dziennym Ośrodku Adaptacyjnym,**
- zakończono budowę czterech **placówek opiekuńczo-wychowawczych** wraz z budynkiem administracyjnym przy ul. Sarmackiej (za kwotę 5,4 mln zł),
- rozpoczęto prace budowlane związanych z budową placówek opiekuńczo-wychowawczych przy ul. Pamiątkowej oraz opracowano dokumentację projektową wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę placówki opiekuńczo-wychowawczej przy ul. Perzyckiej,
- zakup urządzeń gastronomicznych do **Ośrodka dla Bezdomnych**
- wymiana pieca gazowego w **Domu Dziecka nr 2.**

Projekty rozwoju usług pomocy społecznej

1 stycznia 2018 r. została utworzona jednostka budżetowa **Centrum Usług Wspólnych Miasta Poznania**. Do zadań Centrum należy obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna poznańskich jednostek pomocy społecznej.

Centrum Usług Wspólnych od 1 marca 2018 r. prowadzi obsługę następujących miejskich jednostek organizacyjnych:

- 4 domów pomocy społecznej,

I_ My i nasze życie

- Ośrodka dla Bezdomnych nr 1,
- 4 zespołów żłobków,
- Domu Dziecka nr 2 i nr 3,
- Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub”,
- Miejskiego Centrum Interwencji Kryzysowej,
- Centrum Wspierania Rodziny „Swoboda”,
- Centrum Inicjatyw Senioralnych,
- Zespołu Dziennych Domów Pomocy,
- Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego nr 1.

W 2018 r. trwała realizacja zadania polegającego na rozszerzaniu informacji o ofercie pomocowej Miasta przez **usługę Poznań Kontakt**. Celem wdrożenia usługi jest usprawnienie komunikacji z klientem MOPR poprzez zaoferowanie mieszkańcom Miasta usługi informacyjnej w zakresie właściwości MOPR, tj.: informowanie o formach pomocy realizowanych przez jednostkę, udzielania informacji o etapie realizacji świadczeń pomocy społecznej, czy możliwość pozostawienia żądania oddzwonienia w sytuacji długiego czasu oczekiwania.

W pomieszczeniach MOPR oraz PCŚ w 2018 r. przygotowano miejsca do funkcjonowania **Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej**. Punkty prowadzone są przez organizacje pozarządowe. Nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają adwokaci, radcowie prawni, doradcy podatkowi oraz absolwenci wyższych studiów prawniczych (posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie), a w szczególnie uzasadnionych przypadkach również upoważnieni aplikanci adwokaccy lub radcowscy.

W ramach przeciwdziałania zagrożeniom wykluczenia społecznego, u podstawy którego leży m.in. zadłużenie, powołano do życia **spółdzielnię socjalną „Poznanianka”.** Spółdzielnia daje możliwość odpracowania zadłużenia w opłatach za czynsz w mieszkaniach komunalnych oraz wspiera osoby pozostające długotrwale bez zatrudnienia bądź często wypadających z rynku pracy. W 2018 r. zatrudnienie w ramach Spółdzielni znalazło 13 osób na umowę o pracę oraz 9 na umowę-zlecenie. Zatrudnieni przez Spółdzielnię zajmują się wykonywaniem zadań na rzecz Miasta i miejskich jednostek organizacyjnych. Spółdzielnia zapewnia, poza systematycznym wspieraniem w wychodzeniu z długów, także reintegrację społeczną pracowników (pomoc prawna, psychologiczna, wychodzenie z bezdomności, spotkania reintegracyjne, organizacja mieszkania wspieranego dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością – pracowników Spółdzielni, itp.). Spółdzielnia utrzymuje się w całości z realizowanych zleceń.

Zmniejszeniu skali zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym doświadczanym przez 1,5 tys. osób zamieszkujących w Poznaniu ma służyć realizacja **projektu „Feniks”**. Projekt zakłada:

- zwiększenie szans na podjęcie stabilnego zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnościami,
- upowszechnienie aktywnej postawy wobec doświadczanych trudności życiowych,
- zwiększenie poziomu zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych osób pracujących,

I_ My i nasze życie

- wzrost aktywności społecznej osób zamieszkujących wybrane rejony Poznania.

Miasto Poznań realizuje od 2017 r. program „**Usługi społeczne dla mieszkańców Poznania**" o wartości 13,4 mln zł, finansowany w ramach WRPO 2014-2020. Program ma na celu prowadzenie kompleksowych i zindywidualizowanych usług społecznych skierowanych do 1,1 tys. osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i osób z otoczenia, w tym do 302 opiekunów faktycznych zamieszkałych w Poznaniu.

W 2018 r. rozpoczęła się realizacja projektu **„Zapewnienie zintegrowanych środowiskowych form opieki zdrowotnej i społecznej osobom z zaburzeniami psychicznymi na terenie Miasta Poznania",** o wartości 10,5 mln zł, finansowanego w ramach WRPO 2014-2020. Projekt ma na celu zwiększenie liczby korzystających z usług społecznych i zdrowotnych osób z zaburzeniami psychicznymi i zagrożonych ubóstwem

W celu pomocy w **zapewnianiu jednego gorącego posiłku dziennie** dla osób, które z powodu wieku, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby nie mogą jej zaspokoić we własnym zakresie od 2015 r. wdrożono dla klientów MOPR usługę dowozu posiłku do miejsca zamieszkania. Pozytywne opinie osób korzystających z tej formy pomocy pozwoliły na rozwój usługi, w konsekwencji czego w 2018 r. dostarczono potrzebującym **prawie 61 tys. posiłków**.

W ramach działań zmierzających do zapewnienia wszystkim uczniom równych szans na kształcenie i przeciwdziałaniu dyskryminacji w szkołach, Miasto Poznań realizuje programy pomocowe skierowane do uczniów i rodzin, w tym w postaci różnego rodzaju świadczeń finansowych. W ramach bezpośredniej **pomocy materialnej dla uczniów**, w 2018 r.:

- wypłacano świadczenia w postaci **zasiłku szkolnego** w wysokości 500 – 620 zł 74 osobom,
- ponad 1,5 tys. uczniów uzyskało **stypendium szkolnym,**
- ponad 49,8 tys. uczniów otrzymało jednorazowe świadczenie **„Dobry Start"** w wysokości 300 zł,
- 16 wniosków uczniów na wsparcie w ramach **stypendium Marszałka Województwa Wielkopolskiego** zostało zaopiniowanych pozytywnie przez Miasto Poznań.

Ponadto w 2018 r. 220 poznańskich uczniów było objętych rządowym programem „**Wyprawka szkolna**". Program ma na celu wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnościami poprzez dofinansowanie zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych uczniom, posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczającym do szkół dla dzieci i młodzieży.

I_ My i nasze życie

05_Kultura

Miejskie instytucje kultury w Poznaniu

Miasto Poznań jest organem prowadzącym dla 15 instytucji kultury.

Wysoka aktywność i duże zróżnicowanie ich działalności przyczyniają się do oferowania mieszkańcom szerokiej gamy możliwości uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta.

Do miejskich jednostek kultury należą:

- **Biblioteka Raczyńskich**
- **Centrum Kultury ZAMEK**
- **Centrum Sztuki Dziecka**
- **Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT**
- **Dom Kultury Stokrotka**
- **Estrada Poznańska**
- **Galeria Miejska Arsenał**
- **Muzeum Archeologiczne**
- **Poznański Chór Chłopięcy**
- **Teatr Animacji**
- **Teatr Muzyczny**
- **Teatr Ósmego Dnia**
- **Teatr Polski**
- **Wielkopolskie Muzeum Niepodległości**
- **Wydawnictwo Miejskie Posnania**

Miasto Poznań aktywnie wspiera prowadzenie działalności kulturalnej w zakresie promocji i organizacji oraz poprzez współfinansowanie projektów realizowanych przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz podmioty prywatne.

Dzięki wysokiej jakości organizowanych międzynarodowych wydarzeń, w tym festiwali, koncertów oraz poprzez realizację interdyscyplinarnych przedsięwzięć artystycznych i edukacyjnych, Poznań postrzegany jest w kraju i poza jego granicami jako miejsce otwarte, przyjazne twórcom i zapewniające dobry start debiutantom.

I_ My i nasze życie

Ethno Port Poznań

arch. Centrum Kultury Zamek, fot. M. Kaczyński

Nowa filia Biblioteki Raczyńskich na Naramowicach

W 2018 r. Biblioteka Raczyńskich otworzyła nową Filię na Naramowicach. Znajdują się tam bogate zbiory dla dzieci i dorosłych oraz sala projekcyjno-warsztatowa. Czytelnicy mogą korzystając z bogatej oferty:

- książek (ponad 27 tys.),
- filmów, zbiorów muzycznych i audiobooków (ponad 3,7 tys.),
- jedynego w Bibliotece Raczyńskich Xboxa.

W 2018 r. w Filii zarejestrowało się 3 458 czytelników.

Galeria Jerzego Piotrowicza Pod Koroną

Nową przestrzenią na kulturalnej mapie Poznania jest otwarta pod koniec 2017 r., a rozpoczynająca swą działalność programową w 2018 r. Galeria Jerzego Piotrowicza Pod Koroną. Oprócz działalności galeryjnej prowadzone są tam także aktywności edukacyjne, kulturalne i parateatralne związane z twórczością oraz technikami klasycznymi w zakresie grafiki i malarstwa, teatru, inspirowane postacią i pamięcią o artyście Jerzym Piotrowiczu.

Liczba wydarzeń w miejskich instytucjach kultury – 8 915
Liczba wydarzeń w miejskich instytucjach kultury na 1000 mieszkańców – 16,6

I_ My i nasze życie

Liczba kulturalnych imprez masowych w 2018 r. – 145
Liczba uczestników kulturalnych imprez masowych w 2018 r. – 446 358

Liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez miejskie instytucje kultury w Poznaniu w 2018 r. oraz liczba uczestników:

- Biblioteka Raczyńskich – 972 wydarzeń (134 – gmach główny, 765 (filie) – oddziały muzealne); 59 867 uczestników,
- Centrum Kultury Zamek – 2 568 wydarzeń; 248 000 uczestników,
- Centrum Sztuki Dziecka – 549 wydarzeń; 49 700 uczestników,
- Dom Kultury „Stokrotka" – 112 wydarzeń; 10 750 uczestników,
- Estrada Poznańska – 3 158 wydarzeń; 266 893 uczestników,
- Galeria Miejska Arsenał – 106 wydarzeń; 90 609 uczestników,
- Muzeum Archeologiczne w Poznaniu – 23 wydarzeń; 56 874 uczestników,
- Poznański Chór Chłopięcy – 19 wydarzeń (w tym 62 koncerty); uczestnicy: publiczność – 89 370, artyści – 1 560,
- Teatr Animacji – 402 wydarzenia w siedzibie – 14 wydarzenia w terenie; 52 523 uczestników,
- Teatr Muzyczny – 232 wydarzenia własne; 103 314 uczestników,
- Teatr Ósmego Dnia – 114 wydarzeń; 23 899 uczestników,
- Teatr Polski – 404 wydarzeń; 40 088 uczestników
- Wielkopolskie Muzeum Niepodległości – 27 wydarzeń; 59 904 uczestników,
- Wydawnictwo Miejskie Posnania – 229 wydarzeń (w tym: 180 dla dzieci, 49 dla dorosłych).

I_ My i nasze życie

Działalność miejskich instytucji kultury w Poznaniu

W 2018 r. Urząd Miasta Poznania pracował nad Poznańskim Programem dla Kultury 2019-2023.

Poznański Program dla Kultury powstał na bazie mających miejsce w 2018 r. konsultacji i negocjacji poznańskiego środowiska kultury oraz mieszkańców. W toku prac nad Programem wskazano 6 obszarów interwencji, dla których wspólnym mianownikiem jest stopniowe zwiększanie aktywności kulturalnej mieszkańców poprzez takie działania jak edukacja, dialog, współpraca i partnerstwo.

Urząd Miasta Poznania w 2018 r. prowadził konkurs „**Centrum warte Poznania**". Celem konkursu jest rewitalizacja centrum miasta, dzięki organizacji atrakcyjnych i dostępnych dla mieszkańców działań kulturalnych, edukacyjnych i społecznych.

W 2018 r. do realizacji wyłoniono ponad 100 projektów. Niektóre z nich stały się zaczątkiem nowych, kulturotwórczych miejsc Poznania. W 2018 r. nagrodzonych zostało 16 projektów na łączną kwotę 350 tys. zł.

Laureaci konkursu „Centrum Warte Poznania" w 2018 r.

W 2018 r. Miasto Poznań przekazało dotację Województwu Wielkopolskiemu na realizację przedsięwzięcia z zakresu kultury pn. „**Projekty artystyczne Orkiestry Kameralnej polskiego Radia Amadeus realizowane w jubileuszowym 50. sezonie artystycznym**".

Miasto Poznań w 2018 r. kontynuowało realizację projektu „**Muzeum Enigmy w Poznaniu**". Przed Centrum Kultury Zamek funkcjonuje pawilon multimedialny „Pogromcy Enigmy", który pełni funkcje m.in. promocyjną i informacyjną przyszłej inwestycji „Centrum Szyfrów". Wystawa „Pogromcy Enigmy" zyskała najwięcej głosów internautów, którzy wzięli udział w plebiscycie Wydarzenie Historyczne Roku 2017, organizowanym przez Muzeum Historii Polski we współpracy z portalem historia.org.pl. Gala wręczenia nagród odbyła się w maju 2018 r.

Do kluczowych imprez, organizowanych **przez organizacje pozarządowe i wspieranych przez Miasto Poznań w 2018 r.** należały m.in.:

- festiwale Enea Spring Break (muzyka popularna i alternatywna),
- Malta (teatr i inne dziedziny kultury),
- Short Waves (film),
- Sztuka Szuka Malucha (teatr dla dzieci),
- Poznań Design Festival (wzornictwo),
- Pyrkon (konwent miłośników fantastyki),
- Enter Enea Festiwal (jazz),

I_ My i nasze życie

- KontenerArt/Aktywator (mobilny dom kultury),
- Poznańska Wiosna Muzyczna (muzyka współczesna),
- Ukraińska Wiosna (festiwal kultury ukraińskiej),
- 5 Zmysłów (edukacja).

Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu

W 2018 r. Biblioteka Raczyński zorganizowała **972 wydarzenia**, w których uczestniczyło **59,9 tys. uczestników**.

Biblioteka Raczyńskich prowadziła szeroką działalność służącą m.in. podnoszeniu poziomu czytelnictwa skierowaną do różnych grup odbiorców:

- działania skierowane **do dzieci** m.in. Ferie w Bibliotece Raczyńskich, Lato z książką, Jesień w starej szafie, Bajkoczytanie na dywanie, Czytajkowe wtorki, Plastyczne środy, spotkania z autorami, warsztaty literackie i teatralne, a także noworoczny koncert i bal u królowej Śniegu. Łącznie z oferty skierowanej do tej grupy odbiorców skorzystało 28,4 tys. dzieci,
- działania skierowane **do młodzieży i dorosłych** m.in. spotkania autorskie, dyskusje o literaturze, koncerty literackie, popularno-naukowe prezentacje z różnych dziedzin wiedzy. Łącznie z oferty skierowanej do tej grupy odbiorców skorzystało ponad 16 tys. młodzieży i dorosłych,
- działania skierowane **do seniorów** m.in. wtorek dla seniora, warsztaty komputerowe dla seniorów, indywidualne konsultacje komputerowe, 60+ Kultura, Weekend seniora z kulturą. Łącznie z oferty skierowanej do tej grupy odbiorców skorzystało ponad 800 seniorów,
- działania skierowane **do dzieci z niepełnosprawnościami** m.in. przedstawienia muzyczne, zajęcia dla przedszkoli integracyjno-terapeutycznych, warsztaty plastyczno-literackie i lekcje biblioteczne dla dzieci autystycznych. Łącznie z oferty skierowanej do tej grupy odbiorców skorzystało niemal 100 dzieci z niepełnosprawnościami.

Biblioteka Raczyńskich w 2018 r. wprowadziła nowy projekt do swej oferty: **Książka dla seniora,** czyli dowóz książek do domu seniora z 4 filii rejonowych Biblioteki. Do akcji za pośrednictwem Biura Poznań Kontakt (tel. 61 646 33 44) może zgłosić się osoba powyżej 60 r. życia, która z powodu wieku i złego stanu zdrowia nie może sama wybrać się do biblioteki. Podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem Biura Poznań Kontakt zostają zapisane preferencje czytelnicze przekazane bibliotekarzom. W poniedziałki bibliotekarze wyposażeni w identyfikatory ze zdjęciem odwiedzają seniorów, przynoszą nowe i odbierają wypożyczone wcześniej książki. Zainteresowanie akcją sprawiło, że Biblioteka Raczyńskich uruchomiła jeszcze jedną usługę, związaną z dojazdem do czytelników.

Czytanie bez barier jest skierowane do osób z niepełnosprawnościami i chorych. W tej akcji brali udział np. czytelnicy, którzy nie mieli możliwości osobiście wybrać się do biblioteki. Czytelnicy mogą wypożyczać książki, audiobooki, a także filmy wydawane z napisami i audiodeskrypcją, dzięki którym osoby z dysfunkcją słuchu i wzroku mogą pełniej korzystać z dzieł sztuki filmowej.

I_ My i nasze życie

W związku z obchodzonym w 2018 r. 100-leciem wybuchu Powstania Wielkopolskiego Biblioteka Raczyńskich zorganizowała cykl bezpłatnych wykładów, spacerów i wystawa kończąca pt. „**W drodze ku niepodległości**". Czwarta edycja organizowanego przez Bibliotekę Festiwalu słowa FRAZY przypadała na czas kulminacji obchodów stulecia niepodległości. Podczas Festiwalu zaprezentowano spektakl pt. „**Niepokorni**", w wykonaniu Poznańskiej Sceny Młodych. Ponadto zorganizowano spotkanie autorskie Bartłomiejem Marcinkowskim, autorem książki „**Powstanie**".

Narodowe Czytanie

arch. Biblioteka Raczyńskich

Centrum Kultury Zamek w Poznaniu

W Centrum Kultury Zamek w 2018 r. odbyło się **2,6 tys. wydarzeń**, w których uczestniczyło **248 tys. uczestników**.

Na organizowanych przez Centrum Kultury Zamek wydarzeniach przenikają się i wzajemnie dopełniają sztuki wizualne, teatr, film, muzyka i literatura. Instytucja buduje swój program w oparciu o sprawdzone formy wyrazu (m.in. koncerty, spektakle, wystawy sztuki, spotkania literackie i pokazy filmowe), jak i prowadząc eksperymenty artystyczne.

I_ My i nasze życie

Centrum Kultury Zamek w 2018 r. organizowało wiele ważnych dla miasta imprez kulturalnych, takich jak wystawa **World Press Photo, Ethno Port Festival, Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych Off Cinema, Festiwal Fabuły, Poznań Poetów, Imieniny Ulicy Święty Marcin**.

Centrum Kultury Zamek prowadziło także cykl corocznych projektów skierowanych do poszczególnych grup odbiorców, np. Zamkowe lato dla dzieci, Zima w Zamku, Zamek Otwarty dla seniorów, zwiedzanie w języku ukraińskim.

W ramach Centrum Kultury Zamek działa **Centrum Praktyk Edukacyjnych**, które ma na celu tworzenie i wdrażanie nowych metod i narzędzi edukacji oraz inicjowanie i wspomaganie współpracy pomiędzy sferą kultury i edukacji szkolnej.

Centrum Kultury Zamek dla uczczenia obchodzonej w 2018 r. 100-letniej rocznicy wybuchu Powstawania Wielkopolskiego prowadziło program edukacyjny pt. „**Pokój na świecie zaczyna się przy rodzinnym stole**". W ramach programu zrealizowano wystawę oraz cykl spotkań i wykładów pod wspólnym hasłem „Pochwała wolności".

22. Międzynarodowy Festiwal Filmów dokumentalnych OFF CINEMA

arch. CK Zamek, fot.M. Kaczyński

Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu

W Centrum Sztuki Dziecka w 2018 r. odbyło się **549 wydarzeń**, w których uczestniczyło **49,7 tys. uczestników**.

I_ My i nasze życie

Celem organizowanych przez Centrum Sztuki Dziecka wydarzeń jest inspirowanie twórczości dla dzieci i młodzieży, promocja nowych, wartościowych zjawisk artystycznych, popularyzacja i wspieranie rozwoju nowych metod edukacji kulturalnej młodego pokolenia oraz kreowanie wydarzeń artystycznych i edukacyjnych, we współdziałaniu z instytucjami, artystami, edukatorami i menadżerami kultury.

Największą imprezą organizowaną corocznie przez Centrum Sztuki Dziecka jest **Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza ALE KINO!**, który na swą 36. edycję zgromadził 21 tys. uczestników. W programie znalazło się 139 filmów z 39 krajów. Odbyło się z 161 wydarzeń festiwalowych, w tym 126 seansów biletowanych, 2 zamknięte i 33 wydarzenia towarzyszące. Najważniejszą częścią festiwalu był międzynarodowy konkurs, prezentujący najciekawsze filmy powstałe w ostatnich 2 latach. W 2018 r. w konkursie znalazło się 28 filmów pełnometrażowych i 47 krótkometrażowych.

Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza ALE KINO!

arch. Centrum Sztuki Dziecka

Dom Kultury Stokrotka w Poznaniu

W Domie Kultury Stokrotka w 2018 r. odbyło się **112 wydarzeń**, w których uczestniczyło **10,7 tys. uczestników**.

I_ My i nasze życie

Do najważniejszych działań Domu Kultury Stokrotka w 2018 r. można zaliczyć:

- prowadzenie edukacji kulturalno-artystycznej dla dzieci i młodzieży – zajęcia obejmują sekcje:
    - muzyczną (96 spotkań/1 250 os.),
    - plastyczną (98 spotkań/1 290 os.),
    - teatralną (42 spotkania/420 os.),
    - brydżową (54 spotkania/972 os),
- organizacja corocznych akcji i konkursów takie jak: Zima z Kulturą (200 os.), Lato z Kulturą (400 os.), Przegląd Teatrów Szkolnych i Przedszkolnych, Konkurs Młode Talenty,
- organizacja wydarzeń i imprez kulturalno-artystycznych dla mieszkańców osiedla, Kwiatowego – organizacja wydarzeń kulturalnych na osiedlu położonym na peryferiach miasta daje społeczności lokalnej możliwość czynnego w nich uczestnictwa. Dom Kultury Stokrotka organizował takie wydarzenia jak: przedstawienia, koncerty, wernisaże i wystawy, festyny, spotkania oraz wykłady edukacyjne, imprezy sportowe i plenerowe,
- prowadzenie **Klubu Seniora** na osiedlu Kwiatowym – Klub Seniora wspiera uczestnictwo seniorów w życiu społecznym. Jest miejscem, gdzie seniorzy spotkają się z ludźmi, artystami, podróżnikami, spędzają czas w gronie znajomych i przyjaciół, korzystając jednocześnie z grupowych wyjść do teatru, kina, koncertów, przedstawień, prelekcji i spotkań ze studentami różnych kierunków, specjalistami w dziedzinie farmacji i ochrony zdrowia. W 2018 r. odbyło się 30 spotkań, w których uczestniczyło 1 050 osób.

W związku z obchodzonym w 2018 r. 100-leciem wybuchu Powstania Wielkopolskiego Dom Kultury Stokrotka zorganizował następujące wydarzenia:

- rodzinna wycieczka pociągiem „Pod parą" do Wągrowca i Murowanej Gośliny, która obejmowała m.in. wizytę w Parku Dzieje połączoną z widowiskiem historycznym oraz programem rozrywkowo-integracyjnym z animatorami,
- spotkanie z przedstawicielem Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego Panem W. Wierzejewskim,
- warsztaty plastyczne pt. **„Wizerunek Powstańca Wlkpolskiego oczami dzieci i młodzieży"**,
- wspólne czytanie poezji oraz śpiewanie utworów patriotycznych pt. „**O Powstaniu Wielkopolskim słowem i pieśnią**",
- koncert pieśni patriotycznych pt. **„Chwała Bohaterom"**.

Estrada Poznańska

Estrada Poznańska w 2018 r. zorganizowała **3,2 tys. wydarzeń**, w których uczestniczyło **267 tys. uczestników**.

Największą imprezą organizowaną przez Estradę Poznańską w Poznaniu jest **Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych ANIMATOR.** W 2018 r. impreza zgromadziła 16 tys. uczestników. Festiwal zwiększył swą dostępność także dla osób

z niepełnosprawnościami poprzez pokazy pełnometrażowych filmów animowanych z audiodeskrypcją.

Estrada Poznańska przeprowadziła konkurs na realizację projektów w ramach Kulturalnego Starego Rynku. W trakcie konkursu wyłoniono 7 laureatów, którzy na Starym Rynku, uliczkach oraz na Dziedzińcu Szkoły Baletowej stworzyli różnorodny program, na który składały się warsztaty, koncerty, spacery, wystawy.

W 2018 r. Estrada Poznańska zorganizowała również Sylwester miejski. Impreza przebiegała pod hasłem Hit za Hitem, zapraszając uczestników na największą imprezę taneczną w mieście. Na program składały się sety DJ-skie, występy instrumentalistów, tancerzy, koncert, a także pokaz pirotechniczny.

Estrada Poznańska w Poznaniu była także jednym z organizatorów wydarzeń kulturalnych na dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania „**Na Wolnym**".

W ramach organizowanych wraz z Estradą Poznańską obchodów **110-lecia Kina Muza** w okresie od czerwca do grudnia 2018 r. zrealizowano 12 uroczystych seansów. Pierwsza czerwcowa projekcja filmu była zrealizowana w plenerze z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej.

Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych ANIMATOR

arch. Estrady Poznańskiej

I_ My i nasze życie

Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu

Galeria Miejska Arsenał w 2018 r. zorganizowała **106 wydarzeń**, w których uczestniczyło **90,6 tys. uczestników**.

Oprócz organizacji wystaw Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu przygotowywała wiele wydarzeń dodatkowych towarzyszących wystawom m.in. prowadziła cykle różnorodnych warsztatów takich jak: „Sztukmistrzowie i Sztukmistrzynie" dla grup szkolnych; „Dialogowanie Historyków Sztuki i Artystów" dla studentów; warsztaty twórcze i rękodzielnicze dla dorosłych czy warsztaty rodzinne. W okresie wakacji letnich i ferii zimowych organizowano także półkolonie „Wakacje w Arsenale".

W 2018 r. Galeria Miejska Arsenał we współpracy z Muzułmańskim Centrum Kulturalno-Oświatowym w Poznaniu prowadziła cykl spotkań „**Drogi integracji**". Podczas spotkań odbywały się wykłady, które miały przybliżyć sytuację Muzułmanów w Polsce poprzez zapoznanie publiczności z religią i kulturą tej grupy społecznej.

Galeria Miejska Arsenał organizowała również warsztaty dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, podczas których dzieci poznawały specyfikę działania galerii sztuki, oglądały wystawę oraz rozwijały umiejętności plastyczne. Prowadzono także spotkania dla seniorów „O sztuce dla trochę starszych", służące aktywizacji i integracji tej grupy społecznej.

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Szacuje się, że w 2018 r. z **23 wydarzeń** proponowanych przez Muzeum Archeologiczne skorzystało **57 tys. uczestników**.

Na ofertę wydarzeń Muzeum Archeologicznego w 2018 r., w których wzięła udział największa liczba uczestników, składała się m.in. organizacja poniższych ekspozycji i pokazów:

- „Herby, rody i rodziny. XIV Festiwal kultury słowiańskiej i cysterskiej w Lądzie" – 11 tys. uczestników, zasięg ogólnopolski
- „Bliskie spotkania z... Figurką brązową z Niesłabina koło Śremu" – 7,2 tys. uczestników, zasięg regionalny
- „Uratowane skarby podziemnego Lwowa" – 5,5 tys. uczestników, zasięg międzynarodowy
- „Barbarzyńskie Tsunami" – 4,1 tys. uczestników, zasięg ogólnopolski

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu organizowało także liczne wydarzenia służące edukacji i promocji kultury wśród dzieci i rodzin, takie jak:

- Razem przez wieki
- Letnia Akademia Malucha
- Dni św. Patryka
- Poznańskie Dni Rodziny
- Samhain- Irlandzka jesień
- Ferie w Muzeum
- Kino letnie

I_ My i nasze życie

Ponadto część wydarzeń kierowanych było do grupy seniorów. Zaliczyć tu można imprezy z serii „Razem przez wieki", które nastawione były na współdziałanie międzypokoleniowe czy „Senioralni". W obu tych wydarzeniach wzięło udział ponad 5 tys. osób.

W ramach obchodów 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego Muzeum Archeologiczne zorganizowało wystawę pt. „**Orzeł polski**".

Poznański Chór Chłopięcy

Poznański Chór Chłopięcy zrealizował **62 koncerty** w 2018 r. i zebrał **89,4 tys. widzów**.

Teatr Animacji w Poznaniu

Teatr Animacji w 2018 r. zorganizował **416 wydarzeń**, w których uczestniczyło **52,5 tys. uczestników**.

W 2018 r. Teatr Animacji. dołączył do programu „**Niedziele w teatrze**„, ogłoszonego przez Miasto Poznań. Bilety na wszystkie spektakle w niehandlowe niedziele można było kupić za pół ceny.

Ponadto Teatr Animacji poprzez wykonanie audiodeskrypcji i tłumaczenia na język migowy przygotował spektakl „Calineczka" do odbioru przez dzieci z niepełnosprawnością słuchu i wzroku.

Teatr Animacji prowadził także edukację teatralną **TEATR NASZ – KOŁO TEATRALNE ON/OFF**. Był to projekt artystyczno-edukacyjny skierowany do uczniów i nauczycieli poznańskich szkół ponadpodstawowych. Projekt polegał na podejmowaniu przez młodzież samodzielnych działań artystycznych, rozwijających ich wyobraźnię, poszerzających wiedzę o teatrze, inspirujących twórczość w dziedzinie teatru, literatury, plastyki, muzyki. W ramach projektu młodzież przygotowała spektakl teatralny.

Teatr Animacji włączył się również w obchody 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego poprzez przygotowanie spektakli historycznych: „**Za –Polska**" oraz „**27/12**".

Teatr Muzyczny w Poznaniu

Teatr Muzyczny w 2018 r. zorganizował **232 wydarzenia**, w których uczestniczyło **103,3 tys. uczestników**.

Z początkiem 2018 r. w Teatrze Muzycznym w Poznaniu wprowadzono metodę zarządzania projektami AGILE (metoda zwinna). Realizowana jest w prowadzeniu takich zadań jak premiery, wydarzenia jednorazowe, bieżąca praca działów. Metoda opierająca się na zasadach SMART pozwala koordynować i prowadzić projekty systematycznie przez cały czas ich trwania od podjęcia zadania do finału, którym jest podsumowanie wyników. Narzędziem, które zastosowano do realizacji tej metody jest aplikacja Asana, która wprowadziła cyfryzację działań (poprzez dostęp do aplikacji online wszystkich zainteresowanych członków zespołu projektowego).

I_ My i nasze życie

W 2018 r. Teatr Muzyczny dołączył do programu „**Niedziele w teatrze**„, ogłoszonego przez Miasto Poznań.

Ponadto był współorganizatorem wydarzeń z cyklu **Teatr Na Wolnym**. Teatr Muzyczny zapewniał obsługę widza podczas wszystkich spektakli Festiwalu oraz agencji koordynującej prace zespołu, a także zrealizował własny spektakl podczas festiwalu.

W związku z obchodami 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego Teatr Muzyczny zorganizował koncerty wyjazdowe pt. „**Śpiewanki Wielkopolskie**”.

Przedstawienie Teatru Muzycznego

arch. Teatru Muzycznego

Teatr Ósmego Dnia w Poznaniu

W 2018 r. Teatr Ósmego Dnia przygotował łącznie **114 wydarzeń**. Liczbę odbiorców wydarzeń szacuje się na **24 tys. osób**.

Teatr kontynuował działalność kulturotwórczą i edukacyjną organizując wydarzenia kulturalne i społeczne: festiwale, koncerty, spotkania, debaty, warsztaty, prezentacje filmów, wystawy, m.in. w ramach cyklów: „Pytania o Polskę”, „Historia pod prąd”.

Teatr angażował się w działania twórcze środowisk zagrożonych wykluczeniem z życia kulturalnego poprzez współpracę z Aresztem Śledczym w Poznaniu. Wspólnie zorganizowano **V Ogólnopolski Konkurs Więziennej Twórczości Teatralnej.**

I_ My i nasze życie

Bardzo ważnym cyklicznym wydarzeniem w programie Teatru był konkurs na **Scenariusz teatralny OFF: Premiery / Prezentacje**, w ramach którego odbyły się premiery młodych teatrów niezależnych.

W 2018 r. Teatr Ósmego Dnia zorganizował „Socjalny Kongres Kobiet. O wyższe płace i niższe czynsze".

Teatr Polski w Poznaniu

Teatr Polski w 2018 r. zorganizował **404 wydarzenia**, w których uczestniczyło **40 tys. uczestników**.

Teatr Polski prócz swojej bieżącej działalności kulturotwórczej i edukacyjnej w 2018 r. po raz jedenasty zorganizował ogólnopolski **Festiwal Teatralny Bliscy Nieznajomi** z przewodnim hasłem #POLSKA.

W 2018 r. na Dużej Scenie Teatru Polskiego odbył się **finał II edycji ogólnopolskiego konkursu Modjeska Calling** na interpretację monologów Szekspirowskich Heleny Modrzejewskiej.

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości w Poznaniu

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości w 2018 r. zorganizowało **27 wydarzeń**, w których uczestniczyło prawie **60 tys. uczestników**.

W 2018 r. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości przygotowało założenia architektoniczne budynku jego nowej siedziby oraz scenariusza wystawy. Ogłoszono konkurs architektoniczny na projekt budynku. Zrealizowanie nowoczesnego muzeum spełni wymagania współczesnych zwiedzających oraz umożliwi poszerzenie oferty edukacyjno-kulturalnej Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości.

Do ważniejszych wydarzeń zorganizowanych przez Wielkopolskie Muzeum Niepodległości należały:

- **festyn na zakończenie Dni Ułana** – podczas wydarzenia miały miejsce inscenizacje, pokazy i zabawy edukacyjne. Impreza przyciągnęła 7,5 tys. uczestników
- **śpiew pieśni patriotycznych „Witaj majowa jutrzenko"**, połączony z inauguracją sezonu honorowych odpraw wart ułańskich – plenerowy charakter wydarzenia, które odbywa się na Starym Rynku w Poznaniu przyciągał uwagę wszystkich gości tego miejsca i zwiększył frekwencję w Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Liczbę odbiorców szacuje się na 700 osób
- **„Młodzieżowy Tydzień Pamięci o Poznańskim Czerwcu'56"** zorganizowany przez Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 (Oddział Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości) – wydarzenie miało charakter konferencji szkolnej, której prelegentami byli uczniowie poznańskich szkół. Elementami wydarzenia były także gra miejska, spotkania z kombatantami oraz projekcji filmu „Czerwiec' 56"

I_ My i nasze życie

W 2018 r. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości z okazji 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego zorganizowało szereg wydarzeń:

- w ramach akcji „Senioralni" spacer tematyczny z Powstańcem Wielkopolskim po znanych i mniej znanych miejscach tej historii.
- wystawa pt. „**Wielkopolanie ku Niepodległej**"
- wernisaż instalacji objazdowej (w sumie 9 miast do czerwca 2019 r.) pt. „**Express do Niepodległości**"
- inscenizacja historyczna pt. „**Wjazd I.J. Paderewskiego do Poznania**" połączona z przejazdem zabytkowym pociągiem wokół Poznania
- inscenizacja historyczna przedstawiająca scenę walki powstańczej
- inauguracja instalacji i wystawa w Warszawie pt. „**Wielkopolanie ku Niepodległej**"

Obchody 100. rocznicy Powstania Wielkopolskiego

arch. Muzeum Powstnia Wielkopolskiego

Wydawnictwo Miejskie Posnania

Wydawnictwo Miejskie Posnania w 2018 r. zorganizowało **229 wydarzeń**, w których uczestniczyło prawie **4,9 tys. uczestników**.

W 2018 r. działalność Wydawnictwa Miejskiego Posnania obejmowała m.in:

- realizację planu wydawniczego w zakresie publikacji periodycznych i nieperiodycznych o 12 numerów miesięcznika „**IKS**" z insertem – Afisz – kulturalny wybór

I_ My i nasze życie

  - 4 numerów kwartalnika „**Kronika Miasta Poznania**”
  - 12 numerów miesięcznika „**POZnan***”
  - 12 edycji **Afisz – kulturalny wybór**, w tym opublikowane w przestrzeni miejskiej w formie plakatów, tablic, ulotek, e-publikacji oraz w formie insertu do miesięcznika „IKS”
  - 139 publikacji nieperiodycznych
- realizację projektu digitalizacyjnego **CYRYL** (Cyfrowego Repozytorium Lokalnego Poznań) – ogólna liczba zdigitalizowanych obiektów: 169,6 tys., z tego opublikowanych w portalu „**Cyryl.poznan.pl**”: 53 tys., liczba unikatowych użytkowników miesięcznie ok. 4,98 tys., celem jest ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego dzięki:
  - digitalizacji, czyli przeniesieniu na nośniki cyfrowe materiałów przechowywanych na tradycyjnych nośnikach analogowych (rękopisy, druki, książki, zdjęcia, negatywy, nagrania audio, filmy)
  - zorganizowaniu profesjonalnych repozytoriów służących do przechowywania cyfrowych wersji tradycyjnych materiałów archiwalnych (serwery);
  - upowszechnianiu zdigitalizowanych zbiorów przy pomocy portali internetowych.
- tworzenie zasobów audiowizualnych ważnych dla dziejów Poznania „**Poznańskie Archiwum Historii Mówionej**”
- utworzenie i działalność **Centrum Informacji Kulturalnej**
  - realizacja kompleksowej informacji o ofercie kulturalnej Poznania w (tym usługi: rezerwacja i sprzedaż biletów na imprezy kulturalne, sprzedaż wydawnictw, sprzedaż pamiątek)
  - prowadzenie działalności edukacyjnej (warsztaty dla dzieci, wykłady dla dorosłych)
  - przygotowanie pomieszczenia do ekspozycji i udostępnienia Fotoplastykonu (udostępnienie nastąpi w 2019 r.)
- rozwój projektów edukacyjnych: zorganizowanie 180 wydarzeń dla dzieci (2 tys. uczestników), 49 wydarzeń dla dorosłych (2,8 uczestników) np. warsztaty i wycieczki piesze poświęcone historii poznania oraz wydarzeniom i legendom, a także w ramach cyklu „Śladami Kroniki Miasta Poznania”, „Śladami historii Poznania”
- organizację konkursów „**Rozważni i romantyczni. Spojrzenie 100 lat później**” (konkurs literacki na powieść o powstaniu wielkopolskim) oraz „Akcja Powstanie” (konkurs na pamiątki powstania wielkopolskiego)

Wydawnictwo Miejskie Posnania włączyło się w obchody 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego poprzez następujące działania:

- komiks pt. „**Dziś powstanie**”- wydanie komiksu poświęconego powstaniu
- powieść pt. „Hotel” – wydanie zwycięskiej powieści związanej z Powstaniem Wielkopolskim (laureatki konkursu na najlepszą powieść związaną z powstaniem wielkopolskim Rozważni i romantyczni)
- Kronika Miasta Poznania – całość numeru poświęcono poświęconego Powstaniu Wielkopolskiemu
- akcja społeczna pt. „**Powstanie**” – społeczna zbiórka materiałów związanych z Powstaniem Wielkopolskim pochodzących z archiwów rodzinnych

I_ My i nasze życie

Miasteczko Książek

arch. Wydawnictwa Miejskiego Posnania

I_ My i nasze życie

Współpraca lokalna miejskich instytucji kultury w Poznaniu

W ramach tzw. „małych grantów" Osiedli w 2018 r. zostało dofinansowanych 29 projektów.

Jednostki pomocnicze Miasta – Osiedla przekazują swoje środki zarezerwowane w budżecie Miasta na działania lokalne kulturalne realizowane poprzez procedurę „małych grantów". W 2018 r. w ramach ww. procedury dofinansowanych zostało 29 projektów na łączną kwotę w wysokości 165,6 tys. zł.

Poprzez procedurę „małych grantów" w 2018 r. realizowane były następujące projekty:

- Stowarzyszenie Muzyka w Kulturze – Blisko historii, Organizacja imprez kulturalno-integracyjnych na rzecz mieszkańców rejonu Antoninek – Zieliniec – Kobylepole „RODZINA RAZEM SILNA"
- Centrum Współpracy i Integracji Obywatelskiej CWIO – Lato na Smochowicach
- Stowarzyszenie „Towarzystwo Przyjaciół Sołacza" – koncerty Sołackie, koncerty Sołackie – piosenka francuska, koncerty Sołackie – Zaduszki
- Stowarzyszenie Krotochwile – Świętujemy na Żydowskiej
- Stowarzyszenie „Bal Folk Poznań" – Folkowe Lato
- Fundacja Wspierania Kreatywnej Edukacji, Rozwoju i Rewitalizacji „KREAKTYWATOR" – Szlakiem Poznańskich Superbohaterów, Stare, ale jare – przedwojenne hity filmowe w Starym Korycie Warty, Tata ze Starego
- Stowarzyszenie Korporacja Teatralna – Letni cykl warsztatów dla dzieci i młodzieży w Pawilonie
- „Stowarzyszenie Pedagogów Społecznych Riposta" – StreetArt na Starym Mieście!
- Fundacja „Jak Malowana" – KOCIAMBRY ZE STAREGO MIASTA Warsztaty literacko – plastyczne, WIELKIE ARTYSTKI Wykłady i warsztaty z okazji 100-lecia praw kobiet
- Stowarzyszenie Łazęga Poznańska – Spacery z drzewami Starego Miasta
- Stowarzyszenie Antropologów kultury „Etnosfera" – Kino na Rybitwach vol. 6
- Oddział Regionalny Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Poznaniu – Świętomarcińskie kolędowanie
- Fundacja Equal Folk – Kobiety grają i śpiewają stare melodie na Starym Mieście
- Towarzystwo Przyjaciół Szkoły Baletowej – Jasełka
- Fundacja „APJA" – Niepodległa dla każdego
- Stowarzyszenie Wirtualny Łazarz – Poznajemy Powstanie Wielkopolskie - Łazarskie karty historii
- Stowarzyszenie Wildecka Inicjatywa Lokalna Wildzianie – Festiwal Jana Konstantego Żupańskiego
- Stowarzyszenie Promocji Muzyki Kameralnej Musica Minima – Muzyka w studni
- Fundacja TAMITU – Warsztaty „Folk for fun – tańce korowodowe ze wszystkich stron świata"

I_ My i nasze życie

- Fundacja Wspierania Rozwoju Pomocy Integracji Aktywizacji i Edukacji „Młyn Wsparcia" – Rozwój przez całe życie – cykl warsztatów dla maluszków i seniorów
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Poznańskiej – Integracja mieszkańców poprzez organizacje wydarzeń o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym dla mieszkańców Osiedla Rataje
- Federacja Caecilianum – Działalność chóru FESTA DECORO
- Klub Rekreacyjno-Sportowy fairPlayce – Koncert dla mieszkańców i mieszkanek Naramowic. Kultura w zasięgu.

Współpraca miejskich instytucji kultury z jednostkami pomocniczymi Miasta Poznania – Osiedlami w 2018 r.:

- Biblioteka Raczyńskich dokonała zakupu nowości książkowych oraz uzyskała dofinansowanie zajęć kulturalno-rekreacyjnych w swych filiach
- Centrum Kultury Zamek zrealizował działania integracyjno-kulturalne oraz edukacyjne dla mieszkańców osiedli Stare Miasto, Wilda, Warszawskie-Pomet-Maltańskie
- Centrum Sztuki Dziecka zrealizował działania artystyczne dla dzieci z Jeżyc
- Dom Kultury Stokrotka zorganizował szereg imprez kulturalnych dla mieszkańców osiedla Kwiatowego
- Estrada Poznańska zrealizowała takie projekty jak: Rekreacja na Smochowicach, Kulturalne Lato A Z K, Kierski Festiwal, Staromiejski Piknik na Teatralce, Kino Familijne na Północy Poznania
- Teatr Muzyczny zakupił bilety wstępu na spektakle dla mieszkańców osiedla Rataje, Nowe Winogrady-Południe, Piątkowo, Umultowo, Fabianowo-Kotowo, Żegrze, Morasko-Radojewo, Warszawskie-Pomet-Maltańskie
- Wydawnictwo Miejskie Posnania wydało publikację „Osiedle Kwiatowe" poświęconą historii osiedla
- Wielkopolskie Muzeum Niepodległości w Centrum Kultury Schron organizowało zajęcia dla mieszkańców osiedla Krzyżowniki

I_ My i nasze życie

Współpraca krajowa miejskich instytucji kultury w Poznaniu

Urząd Miasta Poznania we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego udzielił dotacji celowej w kwocie 200 tys. zł na realizację wydarzeń koncertowych Orkiestry Polskiego Radia Amadeus realizowanych w jubileuszowym 50-letnim sezonie artystycznym.

Biblioteka Raczyńskich

W 2018 r. Biblioteka Raczyńskich we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeprowadziła 3 projekty:

- kontynuacja cyklu **CZYTATY** adresowanego do dzieci i rodziców. Dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w programie Promocja czytelnictwa, dzieci i rodzice uczestniczyli w ciekawych spotkaniach, podczas których w atrakcyjnej formie poznawali legendy polskie i baśnie świata, od klasyki po współczesność. Mogli też uczestniczyć w doświadczeniach artystycznych i naukowych,
- „**Jesień w starej szafie**" dofinansowany w ramach Programu Partnerstwo dla książki. Projekt obejmuje cykl bezpłatnych zajęć inspirowanych „Opowieściami z Narnii". Czytelnicy brali udział w spotkaniach literackich, w warsztatach plastycznych i innych formach spotkań z pisarzami, naukowcami, artystami, animatorami i popularyzatorami nauki. Frekwencja w 106 zajęciach prowadzonych w 10 filiach Biblioteki Raczyńskich wyniosła łącznie 1 496 osób,
- „**Mała książka – wielki człowiek**" – pilotażowy projekt skierowany do trzylatków, który ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każdy trzylatek, który przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki, Mały Czytelnik otrzymuje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem. W Wyprawce znajduje się także broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze.

Corocznie Biblioteka Raczyńskich uczestniczy w **Dniach Otwartych Funduszy Europejskich**. Z tej okazji w 2018 r. zorganizowano zwiedzanie biblioteki, rodzinne czytanie, a także, otrzymawszy materiały z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, wykłady nt. funduszy europejskich.

Biblioteka Raczyńskich w 2018 r. zorganizowała we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, Muzeum-Pracownią Literacką Arkadego Fiedlera w Puszczykowie i Urzędem Miasta Puszczykowa **Konkurs im. Arkadego Fiedlera o nagrodę Bursztynowego Motyla**. Jest to coroczny konkurs na najlepszą książkę polskiego autora o tematyce podróżniczej i krajoznawczej.

I_ My i nasze życie

Centrum Kultury Zamek

W 2018 r. we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Centrum Kultury Zamek zorganizowało wydarzenia takie jak: **Festiwal Fabuły, Off Cinema, Zamek Otwarty**. Wsparcie działalności otrzymało także prowadzone przez Centrum Kultury Zamek Centrum Praktyk Edukacyjnych, zajmujące się m.in. sieciowaniem osób związanych z edukacją i kulturą.

Centrum Kultury Zamek we współpracy z Urzędem Miasta Poznania zorganizowało **III NieKongres Animatorów Kultury**. Tematami spotkania animatorów i animatorek kultury były: edukacja kulturowa, społeczna i więziotwórcza rola kultury, kultura żywa, lokalna i bliska oraz oddolne praktyki wokół inicjatyw kulturalnych i społecznych.

NieKongres odbył się pod hasłem SIŁA WSPÓŁPRACY. Istotnym punktem III NieKongresu Animatorów Kultury było podpisanie przez samorządowców dokumentu: **Samorządowa Karta dla Kultury**. Karta ramowo określa zasady i reguły współdziałania pomiędzy animatorami kultury a lokalnymi władzami, wskazując na wzajemne korzyści płynące ze współpracy.

Przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Centrum Kultury Zamek w 2018 r. zrealizowało 2 projekty w ramach konkursu regrantingowego „Siła współpracy" po Niekongresie Animatorów Kultury.

Estrada Poznańska

Estrada Poznańska organizując w 2018 r. **Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych Animator** otrzymała dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Filmoteki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego, a także wsparcie merytoryczne Instytutu Adama Mickiewicza.

Podczas 11. edycji Festiwalu ANIMATOR uczestnicy wydarzenia mieli okazję zobaczyć m. in. najnowsze i najciekawsze produkcje animowane z całego świata, które walczyły o nagrody w Międzynarodowym Konkursie Filmów Krótko- i Pełnometrażowych, jak i w Konkursie Polskich Filmów Animowanych ANIMATOR.PL.

Estrada Poznańska wzięła także udział w targach Focus London na stoisku polskich komisji filmowych we współpracy z Wielkopolską Organizacją Turystyczną, Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego i Polskim Instytutem Sztuki filmowej.

I_ My i nasze życie

Klub Festiwalowy ANIMATOR

arch. Estrady Poznańskiej

Muzeum Archeologiczne

Współpraca z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Muzeum Archeologiczne współpracowało z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) przy kilku projektach.

Jeden z nich to „**Dąbrówka koło Poznania – od warowni z czasów plemiennych do średniowiecznej siedziby rycerskiej**". Celem projektu była analiza, interpretacja i publikacja materiałów pochodzących z 2 stanowisk wczesnośredniowiecznych w Dąbrówce (nr 1 i 2) położonych po przeciwnych stronach rzeki Wirynki. Analiza źródeł pozwoli na rekonstrukcję kompleksu osadniczego. Materiały z obydwu stanowisk są istotnym przyczynkiem do badań nad organizacją grodową w dobie plemiennej, a także nad początkami powstawania prywatnych siedzib rycerskich w najbliższym sąsiedztwie Poznania – głównego ośrodka Wielkopolski.

Drugi projekt dotyczył „**Akademii Genius loci**". Zadanie to nastawione było na aktywizację osób dorosłych poprzez wielopłaszczyznową edukację prowadzoną wokół tematyki kulturowego podłoża Europy, czyli jej średniowiecznych, chrześcijańskich korzeni. Wykładami, tekstami, obrazem i dźwiękiem aktywizowano uczestników, również z niepełnosprawnościami, do patrzenia na otaczający świat poprzez pryzmat dziedzictwa kultury. Efektem działań była

transformacja potencjalnego, biernego odbiorcy, słuchacza w aktywnego, świadomego twórcę kultury. Nagrodą dla uczestników projektu była wystawa efektów podjętej aktywności oraz opublikowanie ich obok przemyśleń specjalistów.

Kolejny projekt nosił tytuł „**Średniowieczny system obronny miasta Poznania. Fragment odcinka północnego. Wyniki badań archeologicznych**". Miał na celu publikację wyników badań archeologiczno-architektonicznych fragmentu północnego odcinka średniowiecznych obwarowań miejskich Poznania wraz z opracowaniem zabytków archeologicznych wydobytych podczas badań w 2000 r. przy ul. Stawnej/Żydowskiej. Rezultatem było odsłonięcie systemu obronnego średniowiecznego miasta w postaci fragmentu jednej z baszt oraz pozostałości podwójnego muru obronnego. Odkryte pozostałości konstrukcji obronnych poszerzyły wiedzę na temat systemów obronnych średniowiecznych miast w Polsce, a także warunków życia ich mieszkańców.

Kolejny projekt prowadzony we współpracy z MKiDN w 2018 r. to „**Mrowino stanowisko 3, województwo wielkopolskie – opracowanie i publikacja unikatowego zespołu źródeł z okresu neolitu**".

Współpraca z Muzeum Historii Polski

Muzeum Archeologiczne podejmowało współpracę z Muzeum Historii Polski. Projekt zakładał integrację seniorów z wnukami, która odbywała się w ramach cyklu 10 warsztatów, pokazów i doświadczeń związanych z tematem historii „małych ojczyzn" i ich zabytków.

Zwieńczeniem działań edukacyjnych była wystawa pt. „**Stary zabytek-nowa opowieść**", na której zaprezentowane były prace wykonane podczas warsztatów. Ekspozycja została zaprojektowana wspólnie przez uczestników projektu. Seniorom oraz ich wnukom rozdano bezpłatny folder edukacyjny, przybliżający poruszaną na warsztatach problematykę oraz ukazujący wybrane, sztandarowe zabytki Wielkopolski.

Poznański Chór Chłopięcy

Poznański Chór Chłopięcy w 2018 r. przy wsparciu Narodowego Centrum Kultury zrealizował koncert „**Indiański barok**".

Podczas tego wydarzenia połączone chóry – Poznański Chór Chłopięcy, Chór Dziewczęcy Poznańskiej Szkoły Chóralnej Jerzego Kurczewskiego, Chór Kameralny Poznańskiej Szkoły Chóralnej Jerzego Kurczewskiego oraz Chór Dziecięcy „Kukułeczki", z towarzyszeniem Zespołu Instrumentów Historycznych, wykonały utwory barokowe z Ameryki Południowej, odnalezione i transkrybowane przez polskiego misjonarza w Boliwii, o. Piotra Nawrota. Koncert odbył się w Auli UAM w Poznaniu.

Teatr Animacji

Teatr Animacji otrzymał wsparcie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach **programu Teatr Polska**, w którym teatry instytucjonalne, niezależne i stowarzyszenia mogą ubiegać się o dofinansowanie prezentacji spektaklu w małych miejscowościach, w których nie ma teatru instytucjonalnego, ale które posiadają

infrastrukturę umożliwiającą prezentację przedstawienia. Teatr Animacji zaprezentował spektakl „Opowieści z niepamięci" w 8 ośrodkach na terenie Polski.

Teatr Muzyczny

Teatr Muzyczny w 2018 r. wraz z Bona Fide Stowarzyszenie Wielkopolan zrealizował spektakl „Akompaniator" podczas Festiwalu „**Teatr Na Wolnym**" oraz zapewnił obsługę widza podczas wszystkich spektakli festiwalu oraz agencji koordynującej prace zespołu festiwalowego.

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości w 2018 r. w wyniku współpracy z krajowymi instytucjami zorganizowało następujące projekty:

- **60+kultura** we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego – możliwość zwiedzania wszystkich oddziałów WMN z biletem wstępu dla seniorów w cenie promocyjnej, łącznie z oprowadzaniem przez przewodnika,
- **Wielka Defilada Niepodległości** we Współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej – Prezentacja samochodu terenowego Jeep Willis w barwach pierwszej Dywizji Pancernej przez delegację Muzeum Uzbrojenia w ramach defilady z okazji Święta Wojska Polskiego,
- **Piknik Powstańczy „100 dni do Powstania"** we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa wielkopolskiego – piknik miał na celu przybliżenie tematyki Powstania Wielkopolskiego poprzez prelekcje, pokazy i szereg działań edukacyjnych,
- **Inscenizacja historyczna wjazdu Paderewskiego do Poznania** we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego – inscenizacja odbyła się na zabytkowym Dworcu Letnim w Poznaniu. Wydarzeniu towarzyszył wspólny śpiew pieśni patriotycznych oraz możliwość przejazdu zabytkowym pociągiem,
- **Współorganizacja wydarzeń związanych z 100. rocznicą odzyskania niepodległości na terenie Wielkopolski** we współpracy z Biurem Programu Niepodległa – koordynacja 23 działań na terenie województwa wielkopolskiego.

I_ My i nasze życie

Inscenizacja historyczna wjazdu Paderewskiego do Poznania

arch. Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości

Wydawnictwo Miejskie Posnania

W 2018 r. Wydawnictwo Miejskie Posnania przeprowadziło „**Akcję Powstanie**" – konkurs na pamiątki z Powstania Wielkopolskiego we współpracy z Miastem Poznań i Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego.

Konkurs był akcją społeczną gromadzenia nieudostępnionych do tej pory publicznie pamiątek z Powstania Wielkopolskiego (zdjęć, negatywów, listów, druków ulotnych, legitymacji, szkiców, rysunków, planów, pocztówek, map i przedmiotów przestrzennych).

Na portalu „Cyryl.poznan.pl" opublikowano kolekcję zebranych obiektów. Kolekcja składa się z 714 obiektów umieszczonych w 69 podkolekcjach sygnowanych nazwiskiem powstańca.

I_ My i nasze życie

Współpraca międzynarodowa miejskich instytucji kultury w Poznaniu

Urząd Miasta Poznania jest partnerem towarzyszącym w projekcie CONNECTING AUDIENCES: European Alliances for Education and Training in Audience Development prowadzonym przez europejskie ośrodki specjalizujące się w tematyce zarządzania organizacjami w sektorze kultury.

Projekt wspiera innowacyjną współpracę między uniwersytetami i rynkiem pracy w obszarze kultury w Europie. Tematem są relacje organizacji kulturalnych z publicznością. W skład międzynarodowego zespołu weszło 54 badaczy, nauczycieli akademickich oraz szkoleniowców reprezentujących uniwersytety oraz organizacje eksperckie w 5 krajach UE: Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Włoch, Danii i Polski. W ramach współpracy zaprojektują oni m.in. program dydaktyczno-szkoleniowy w zakresie rozwoju publiczności. Zorganizowane zostaną kursy akademickie, cykle szkoleniowe dla praktyków, szkoły letnie oraz międzynarodowe konferencje.

Biblioteka Raczyńskich

Biblioteka Raczyńskich w 2018 r. we współpracy z biblioteką w Brnie zorganizowała **Dni Kultury Czeskiej w Poznaniu**. W ramach wydarzenia zorganizowano: spektakle, wystawy oraz wspólne dwujęzycznie czytanie.

Galeria Miejska Arsenał

Galeria Miejska Arsenał w zakresie współpracy międzynarodowej przygotowała następujące projekty:

- działania w przestrzeni publicznej (warsztaty, wystawy) we współpracy z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej,
- wykład i warsztaty przeprowadzone przez brytyjską artystkę we współpracy z The British Council,
- prezentację wideo z Europy Środkowo-Wschodniej we współpracy z DISTRICT Berlin.

Muzeum Archeologiczne

Muzeum Archeologiczne w 2018 r. realizowało międzynarodowy projekt „**Audio Description over the borders**". W projekcie wzięli udział eksperci z 7 krajów (Polski, Białorusi, Czech, Gruzji, Mołdawii Słowacji, Ukrainy) zajmujący się audiodeskrypcją. Projekt miał na celu ich integrację, wymianę dobrych praktyk i stworzenie formatu współpracy w zakresie audiodeskrypcji na kolejne lata. W ramach projektu została przygotowana audiodeskrypcja do 3 muzeów: Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, Muzeum w Starej Lubowli i w Muzeum Historycznym – Arsenale we Lwowie. W Muzeum Archeologicznym w Poznaniu objęła ona wystawę „Tu powstała Polska".

I_ My i nasze życie

Poznański Chór Chłopięcy

Poznański Chór Chłopięcy w 2018 r. występował na zagranicznych scenach. We współpracy z Shanghai Cultural Agency zrealizował **13 koncertów w Chinach**. Celem koncertów była promocja polskiej i europejskiej muzyki dawnej oraz współczesnej, jak również integracja kulturalna z lokalnymi chóralnymi zespołami dziecięcymi. Natomiast we współpracy z Association ARTS ET LUMIERES EN ALSACE Poznański Chór Chłopięcy wystąpił, podczas Festiwalu Bożonarodzeniowego „Les Noelies" we Francji.

Teatr Animacji

Teatr Animacji we współpracy z Teatrem Lalek w Tampere wziął udział w **międzynarodowym festiwalu lalek w Finlandii** oraz we współpracy z Theater des Lachens i Das Weitere Theater wystąpił w plenerowym spektaklu „La Luna" w Niemczech.

Teatr Muzyczny

W 2018 r. Teatr Muzyczny we współpracy z Takasaki Foundation zorganizował koncert japońskiego chóru Takasaki Chorus Group i Chóru Kameralnego UAM w Auli Nova akademii Muzycznej.

Teatr Ósmego Dnia

W 2018 r. Teatr Ósmego Dnia wystąpił ze swymi spektaklami **we Włoszech** (Festival di Teatro all'Aperto) **oraz Wielkiej Brytanii** (Global Streets and Theater Ósmego Dnia – Cast in Doncaster).

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

W związku z budową nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego, Wielkopolskie Muzeum Niepodległości podjęło **współpracę z historycznymi muzeami w Berlinie, Budapeszcie i Wiedniu**. W ramach współpracy zorganizowano wyjazdy studyjne, które miały na celu zapoznanie się z nowoczesnymi rozwiązaniami zastosowanymi przy tworzeniu ekspozycji muzealnych, odpowiadających potrzebom współczesnego turysty.

Ponadto 2018 r. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości we współpracy z miastem Brno zorganizowało **Dni Kultury Polskiej w Brnie**. Podczas imprezy zaprezentowana została wystawa ukazująca tematykę Powstania Wielkopolskiego.

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości podjęło współpracę także z Główną Kwaterą Wojsk USA w Europie. Od 2017 r. corocznie grupy oficerów armii amerykańskiej, stacjonujących w Polsce zwiedzają Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII.

Wydawnictwo Miejskie Posnania

W ramach współpracy międzynarodowej Wydawnictwa Miejskiego Posnania z Fundacją Konrada Adenauera (przedstawicielstwo w Polsce) powstała **polsko-niemiecka publikacja** popularnonaukowa pod red. Jacka Kubiaka, poświęcona deportacjom II wojny światowej.

I_ My i nasze życie

Książka jest częścią projektu „Wypędzeni Wielkopolanie 1939". Będzie dystrybuowana w Polsce i Niemczech.

Wydawnictwo Miejskie Posnania zorganizowało także stoisko miasta partnerskiego Brna na Poznańskich Targach Książki PEGAZIK 2018.

I_ My i nasze życie

Inwestycje i remonty w miejskich instytucjach kultury w Poznaniu

W 2018 r. w Poznaniu realizowano 3 inwestycje w miejskich instytucjach kultury dofinansowane z funduszy unijnych.

Należą do nich:

- Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz konserwacja i digitalizacja cennych zasobów bibliotecznych,
- Konserwacja reprezentacyjnych wnętrz zachodniej części dawnego zamku cesarskiego w Poznaniu i ich adaptacja celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego,
- Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego.

Biblioteka Raczyńskich

Biblioteka Raczyńskich od 2016 r. realizuje projekt unijny dofinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 „**Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz konserwacja i digitalizacja cennych zasobów bibliotecznych**". Projekt dotyczy modernizacji historycznego gmachu Biblioteki Raczyńskich, który ma powrócić do spełniania swej pierwotnej, bibliotecznej funkcji.

W pomieszczeniach na I piętrze mają ponownie pojawić się książki, a w zmodernizowanych wnętrzach znajdą się też przestrzenie do prowadzenia działań artystycznych i edukacyjnych. Gmach ma także być dostosowany do swobodnego korzystania zeń przez osoby niepełnosprawne. Poza modernizacją gmachu, przewidziano również konserwację cennych zbiorów bibliotecznych. Zakończenie projektu planowane jest na koniec 2020 r.

Ponadto w 2018 r. wykonano modernizację filii nr 4 i 15 oraz Pałacu w Sapowicach.

Centrum Kultury Zamek

Centrum Kultury Zamek od 2015 r. realizuje projekt unijny dofinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko „**Konserwacja reprezentacyjnych wnętrz zachodniej części dawnego zamku cesarskiego w Poznaniu i ich adaptacja celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego**". Prace prowadzone są w celu zachowania dóbr kultury, instalacji systemów zabezpieczeń i poprawy dostępności (m.in. dla osób z niepełnosprawnościami).

W 2018 r. dokonano wyboru wykonawcy oraz rozpoczęto prac budowlano-konserwatorskie (prace wyburzeniowe, próby konserwacji na różnych materiałach, konserwacja Sali Kominkowej i przedsionka, rozpoczęcie prac przy instalacjach elektrycznych). Planowany termin zakończenia projektu to 2020 r.

I_ My i nasze życie

Poza projektem, wykonano również modernizację m.in. stolarki okiennej, parkietu na pierwszym piętrze, fontanny na Dziedzińcu Różanym.

Centrum Kultury Zamek

arch. UMP

Estrada Poznańska

W 2018 r. Estrada Poznańska prowadziła prace modernizacyjne w prowadzonym przez siebie Kinie Muza oraz prace dachowe na budynku swojej siedziby.

I_ My i nasze życie

Wizualizacja Kina Muza po remoncie

arch. UMP

Galeria Miejska Arsenał

W ramach rewitalizacji płyty Starego Rynku Galeria Miejska Arsenał w 2018 r. przeprowadziła następujące prace:

- wykonanie odkrywek budowlanych,
- przygotowanie dokumentacji architektoniczno-budowlane pełnobranżowej projektowej,
- przygotowanie mapy geodezyjne na potrzeby dokumentacji.

Muzeum Archeologiczne

W 2018 r. w Muzeum Archeologicznym modernizacją objęto m.in.:

- wykonanie analiz mineralogiczno-petrograficznych ceramiki, archeobotanicznych, tekstylnych,
- przygotowanie druku monografii.

Teatr Animacji

W 2018 r. Teatr Animacji m.in. dokonał zakupu sceny mobilnej-przyczepy.

Teatr Muzyczny

We wrześniu 2018 r. rozpisano konkurs na projekt przyszłej siedziby Teatru Muzycznego, na który wpłynęły 44 oferty.

I_ My i nasze życie

Wizualizacja nowego Teatru Muzycznego

arch. UMP/ Atelier Loegler Architekci

Teatr Ósmego Dnia

W 2018 r. Teatr Ósmego Dnia wykonał remont Sali Teatralnej, dokonał wymiany drzwi, a także zakupił elementy nagłośnienia.

Teatr Polski

W 2018 r. w Teatrze Polskim modernizacją objęto m.in.:

- zabezpieczenia p.poż. budynków,
- mozaikę we foyer budynku głównego,
- zaplecze sanitarne.

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości od 2017 r. realizuje projekt unijny dofinansowany z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 „**Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego**".

Efektem będzie przebudowany i zaadoptowany na potrzeby edukacyjno-kulturowe Fort VII – obiekt wpisany do rejestru zabytków. Przeprowadzone zostaną roboty budowlane,

remontowo-renowacyjne. Powstanie nowa ścieżka zwiedzania. W 2018 r. prowadzono procedury dotyczące wyboru wykonawcy. Zakończenie projektu planowane jest na koniec 2020 r.

Ponadto Wielkopolskie Muzeum Niepodległości prowadziło również **modernizację w swych oddziałach**:

- Muzeum Uzbrojenia – modernizacja oświetlenia, schodów oraz naprawa poszycia dachowego. Przygotowanie dokumentacji technicznej podłączenia do sieci kanalizacyjnej oraz zakup nowych eksponatów muzealnych i gablot,
- Muzeum Armii Poznań – przeprowadzenie prac izolacyjnych oraz naprawa instalacji elektrycznej, zakup nowych eksponatów i gablot,
- Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 – naprawa oświetlenia awaryjnego i SAP oraz zakup nowych eksponatów,
- Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec ’56 – konserwacja instalacji elektrycznej i teleinformatycznej,
- Schron Przeciwatomowy dla Władz Miasta Poznania – modernizacje pomieszczeń gospodarczych, wentylacji, drogi dojazdowej i parkingu, zakup nowych eksponatów, monitoringu, oświetlenia,
- Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII – inwestycja w projektory i osuszacze do murów, bieżąca konserwacja.

Wydawnictwo Miejskie Poznania

W 2018 r. Wydawnictwo Miejskie Posnania przeprowadziło remont pomieszczeń Centrum Informacji Miejskiej w celu przygotowania ich dla działalności **Centrum Informacji Kulturalnej**.

I_ My i nasze życie

Nagrody dla miejskich instytucji kultury w Poznaniu

W 2018 r. 7 miejskich instytucji kultury otrzymało nagrody i wyróżnienia za działalność i osiągnięcia w zakresie kultury.

Centrum Kultury Zamek

W 2018 r. Centrum Kultury Zamek otrzymało 3 nagrody:

- Wydarzenie Kulturalne Sezonu 2017/2018 – nagroda przyznana za **wystawę „Frida Kahlo i Diego Rivera. Polski kontekst"** – wydarzenie przyciągnęło ponad 118 000 zwiedzających i odbiło się szerokim echem w mediach ogólnopolskich,
- „ Wydarzenie roku Programu III Polskiego Radia" – nagroda przyznana za **wystawę „Frida Kahlo i Diego Rivera. Polski kontekst",**
- Transglobal World Music Chart – wyróżnienie przyznane za **Festiwal Ethno Port** przyznane przez ważną dla muzyki międzynarodową organizację.

Dom Kultury „Stokrotka"

Dom Kultury „Stokrotka" w 2018 r. otrzymał certyfikat „**Miejsce przyjazne seniorom**".

Muzeum Archeologiczne

Muzeum Archeologiczne w 2018 r. w Konkursie Izabella otrzymało:

- II nagrodę za cykl wykładów „**Archeologia myśli. Spacery z Arystotelesem**",
- wyróżnienie za wystawę czasową „**Na glinianych nogach**".

Teatr Animacji

W 2018 r. Teatr Animacji otrzymał 3 nagrody:

- nagroda dla **spektaklu BARON MUNCHHAUSEN** na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Ożywionej Formy MASKARADA w Rzeszowie,
- nagroda dla **spektaklu ODLOT ATEST ASSITEJ** przyznana przez Polski Ośrodek Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży, jury profesjonalne oraz jury juniorów na 22. Międzynarodowym Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży KORCZAK w Warszawie,
- wyróżnienie dla **spektaklu ODLOT** za pomysły inscenizacyjne i zbiorową animację lalek na 25. Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek SPOTKANIA w Toruniu.

Teatr Polski

Spektakle repertuaru Teatru Polskiego znalazły się w podsumowaniu sezonu „Najlepszy, najlepsza, najlepsi" publikowanym przez miesięcznik „Teatr". Wyróżnienia dotyczyły: przedstawienia, reżyserii, roli męskiej, roli epizodycznej oraz choreografii lub/i spektaklu tanecznego.

I_ My i nasze życie

W 2018 r. Teatr Polski był laureatem wielu konkursów. Do największych należały m.in.:

- **Ogólnopolski Konkurs na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej** – Sztuki: „K." Pawła Demirskiego i „Odys" Marcina Cecko wzięły udział w 24. edycji konkursu i otrzymały refundację części poniesionych kosztów przygotowania premiery. Konkurs ma na celu nagradzanie najciekawszych poszukiwań repertuarowych w polskim teatrze, wspomaganie rodzimej dramaturgii w jej scenicznych realizacjach oraz popularyzację polskiego dramatu współczesnego. Konkurs organizowany jest przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie,
- **Europejska Nagroda Teatralna** – za reżyserię spektaklu „Wielki Fryderyk", który miał swą premierę w Teatrze Polskim, Jan Klata został laureatem nagrody „Nowe Rzeczywistości Teatralne". Celem przedsięwzięcia, któremu patronują Unia Teatrów Europy, Europejska Konwencja Teatralna, Międzynarodowe Stowarzyszenie Krytyków Teatralnych, Międzynarodowy Instytut Teatralny UNESCO oraz Śródziemnomorski Instytut Teatralny, jest wspieranie integracji kulturalnej we Wspólnej Europie.

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

W 2018 r. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości zostało wyróżnione w:

- konkursie Izabella – II nagroda w kategorii „Działalność wystawiennicza" za nową wystawę stałą Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919: „**Powstanie wielkopolskie 1918-1919. Droga do Niepodległości**",
- III nagrodą w kategorii „Działalność edukacyjna, promocyjna, marketingowa" za akcję Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec '56: „**Światełko dla Czerwca '56**",
- plebiscycie Muzeum Historii Polski:
    - Główna nagroda za akcję edukacyjną Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec '56: „**Światełko dla Czerwca '56**",
    - Wyróżnienie w kategorii „Wystawa" za nową wystawę stałą Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919: „**Powstanie wielkopolskie 1918-1919. Droga do Niepodległośc**i".

Wydawnictwo Miejskie Posnania

Publikacje wydane przez Wydawnictwo Miejskie Posnania w 2018 r. zostały wyróżnione:

- Nagrodą im. Józefa Łukaszewicza – publikacja pt. „**Abisynia – osiedle na poznańskim Grunwaldzie**" autorstwa A. Przybylskiego. Dwie publikacje otrzymały nominację do tej nagrody: „Stare miasto w Poznaniu" autorstwa H. Kądzieli i zespołu autorów pod red. I. Błaszczyk oraz „Heksa na hulajpecie" autorstwa R. Rosoła,
- Nominacją w konkursie „Na Najlepsza Książkę w Wielkopolsce" – publikacja pt. „**Abisynia – osiedle na poznańskim Grunwaldzie**" autorstwa A. Przybylskiego.

I_ My i nasze życie

Nagrody i stypendia Miasta Poznania z zakresu kultury

Miasto Poznań w 2018 r. przyznało Nagrodę Artystyczną Miasta Poznania, Poznańską Nagrodę Literacką oraz stypendia dla młodych twórców poznańskiego środowiska artystycznego.

Nagroda Artystyczna Miasta Poznania

Nagrodę Artystyczną Miasta Poznania otrzymał Lech Raczak za wybitne osiągnięcia w dziedzinie teatru. Nagrodę przyznano w szczególności za przywrócenie wiary w to, że sztuka ma zdolność przenoszenia nas z doraźnej rzeczywistości do świata uniwersalnego. Przykładem tego jest znakomity spektakl „Podróże przez sny. I powroty."

Poznańska Nagroda Literacka

Poznańska Nagroda Literacka jest przyznawana przez Miasto Poznań oraz Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Nagroda przyznawana jest w 2 kategoriach:

- za wybitne zasługi dla polskiej literatury i kultury – Nagroda im. Adama Mickiewicza – w 2018 r. nagrodę otrzymała Anna Bikont za książkę „Sendlerowa. W ukryciu",
- za znaczący, innowacyjny dorobek w dziedzinie literatury, humanistyki, popularyzacji kultury literackiej dla twórcy, który nie ukończył 35. roku życia – Nagroda-Stypendium im. Stanisława Barańczaka – w 2018 r. nagrodę-stypendium otrzymał Szczepan Kopyt za tom „z a b i c".

Stypendia dla młodych twórców poznańskiego środowiska artystycznego

Stypendia dla młodych twórców poznańskiego środowiska artystycznego przyznawane są wyróżniającym się twórcom, którzy realizują związane z Poznaniem przedsięwzięcia w zakresie twórczości artystycznej, opieki nad zabytkami lub upowszechniania kultury.

W 2018 r. stypendia dla młodych twórców poznańskiego środowiska artystycznego otrzymało 7 osób.

I_ My i nasze życie

Frekwencja na wybranych wydarzeniach kulturalnych w Poznaniu

Corocznie organizowane przez Centrum Kultury Zamek Imieniny Ulicy Święty Marcin w 2018 r. zgromadziły 60 tys. uczestników.

Wydarzenia kulturalne z największą liczbą uczestników organizowane przez miejskie instytucje kultury w 2018 r.

Nazwa imprezy	Zasięg imprezy (międzynarodowy, ogólnopolski, regionalny, miejski)	Jednostka organizująca/ koordynująca wydarzenie	Data/ Czas trwania	Frekwencja
36.Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza ALE KINO!	międzynarodowy	Centrum Sztuki Dziecka	2-9.12.2018	21 000 osób
Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych Animator – 11. edycja	międzynarodowy	Estrada Poznańska	3-5.07.2018 Animator bez selekcji 6-12.07.2018 MFFA Animator	16 000 osób
Ethno Port Festival	międzynarodowy	Centrum Kultury ZAMEK	7-10.06.2018	10 000 osób
Warsztaty z rewolucji	międzynarodowy	Galeria Miejska Arsenał	10.05-10.06.2018	7 200 osób
Estetyka i uprzedzenia	międzynarodowy	Galeria Miejska Arsenał	7.04-6.05.2018	6 510 osób

I_ My i nasze życie

Uratowane skarby podziemnego Lwowa	międzynarodowy	Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Centrum Naukowo Badawcze „Ratowniczej Służby Archeologicznej" Instytutu Archeologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy	1.12.2017 – 15.03.2018	5 495 osób
Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych Off Cinema	międzynarodowy	Centrum Kultury ZAMEK	październik 2018	5 000 osób
Porządek i chaos	międzynarodowy	Galeria Miejska Arsenał	15.06-22.07.2018	4 434 osób
Noc Muzeów	międzynarodowy	Biblioteka Raczyńskich (Estrada Poznańska)	19.05.2018	4 154 osób (frekwencja łączna wystawy w gmachu głównym Biblioteki Raczyńskich i oddziałów muzealnych)
Imieniny Ulicy Święty Marcin	ogólnopolski	Centrum Kultury ZAMEK	11.11.2018	60 000 osób
Kulturalny Stary Rynek	ogólnopolski	Estrada Poznańska	29.06.-10.09.2018	7500 (KSR), 2000 (scena na Quadro)
Festiwal Fabuły	ogólnopolski	Centrum Kultury ZAMEK	maj 2018	5 500 osób
KNAF	ogólnopolski	Galeria Miejska Arsenał	21.09-4.11.2018	4 336 osób

I_ My i nasze życie

Barbarzyńskie Tsunami	ogólnopolski	Muzeum Narodowe w Szczecinie i Uniwersytet Warszawski we współpracy z jedenastoma muzeami, m.in., Muzeum Archeologiczne w Poznaniu	24.10.2018 – 6.01.2019	4 127 osób
Koncert: „Wielkopolanie śpiewają Niepodległej. W chwilach próby zwycięstwo”	ogólnopolski	Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, TVP Poznań	28.12.2018	4 000 osób
Festiwal słowa w piosence Frazy	ogólnopolski	Biblioteka Raczyńskich	2.11.-6.11.2018	2 122 osoby
Festyn kończący 33. Dni Ułana – Święto 15. Pułku Ułanów Poznańskich	regionalny	Wielkopolskie Muzeum Niepodległości	22.04.2018	7 500 osób
Dzieciaki na Piętrze	regionalny	Estrada Poznańska	27.01-2.06.2018 oraz 6.10-8.12.2018	4 080 osób
Piknik historyczny z okazji 73. rocznicy zakończenia walk o Poznań	regionalny	Muzeum Uzbrojenia, Oddział WMN	19.02.2018 r.	2 600 osób
Lato z Estradą	miejski	Estrada Poznańska	19.05.-15.09.2018	10 500 osób
Sylwester miejski	miejski	Estrada Poznańska	31.12.2018-1.01.2019	8 000 osób

I_ My i nasze życie

Poznańskie Kolędowanie – Bożonarodzeniowy Festiwal Muzyczny	miejski	Poznański Chór Chłopięcy	3-16.01.2018	6 500
Na Wolnym	miejski	Estrada Poznańska	12-14.07; 20-21.07; 27-29.07.2018	ok. 3 300 osób
Inscenizacja historyczna: „Ze wschodu i zachodu. Wojsko Polskie u schyłku II wojny światowej”	miejski	Muzeum Uzbrojenia, Oddział WMN	5.05.2018	1 915 osób
110 lat Kina Muza	miejski	Kino Muza	2.05-13.12.2018	1 604 osoby

Poniższa tabela przedstawia wydarzenia kulturalne z największą liczbą uczestników organizowane przez organizacje pozarządowe w 2018 r.

Nazwa imprezy	Zasięg imprezy	Jednostka organizująca/ koordynująca wydarzenie	Data/Czas trwania	Frekwencja
Festiwal Pyrkon 2018	ogólnopolski/ regionalny	Stowarzyszenie Klub Fantastyki „Druga Era”	1.01.-31.12.2018	43 000
PEGAZIK – XVII Poznańskie Targi Książki	ogólnopolski	Polskie Towarzystwo Wydawców Książek	19.02-31.05.2018	37 000

I_ My i nasze życie

XVIII Światowy Przegląd Folkloru INTEGRACJE 2018	międzynarodowy	Stowarzyszenie Kulturalno-Sportowe „Integracje”	4.06.-30.09.2018	12 000
Poznań Jazz Project : ERA JAZZU	ogólnopolski	Stowarzyszenie „jazz Wielkopolski”	1.01-31.12.2018	3 500
XI Festiwal Kultury „Ukraińska Wiosna” 2018	międzynarodowy	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Polska-Ukraina”	2.04.2018-15.07.2018	ok. 2 500

I_ My i nasze życie

Kultura w liczbach w Poznaniu

Instytucje kultury w Poznaniu

	2014	2015	2016	2017	2018	2018/ 2010 w %
Kina	11	11	11	11	11	100
Seanse	99 514	98 368	102 858	116 808	131 633	112,7
Widzowie w ciągu roku w tys.	2 274	2 563	2 844	3 132	3 558	113,6
Miejsca na widowni	16 454	16 467	17 808	17 790	97,1	17 280
Teatry i instytucje muzyczne	9	9	10	12	b.d	x
Przedstawienia i koncerty	2 943	2 673	3 041	3 426	b.d	x
Widzowie w ciągu roku w tys.	570	493	550	570	b.d	x
Miejsca na widowni	3436	3 444	3 429	4 293	b.d	x
Muzea	18	19	21	20	20	100
zwiedzający w tys.	286	321	368	368	404	109,8
Muzealia w tys.	386	389	393,3	397	401	101,0
Biblioteki	44	43	41	41	b.d	x

I_ My i nasze życie

Czytelnicy w ciągu roku w tys.	86	87	80	79	b.d	x
Woluminy w tys.	1 587	1 610	1 642	1 682	b.d	x
Książki i broszury wydane	2 007	2 334	1 975	2 254	b.d	x
Gazety i czasopisma wydane	356	392	370	432	b.d	x

Źródło: GUS

Instytucje kultury w Poznaniu i największych miastach w Polsce w 2018 r.

	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Kina	11	11	10	30	10
Teatry i instytucje muzyczne (2017 r.)	12	24	11	40	11
Muzea	20	64	19	67	27
Biblioteki	41	61	80	203	39
Imprezy masowe (artystyczno-rozrywkowe, interdyscyplinarne, sportowe)	215	265	186	346	209
Uczestnicy imprez masowych	1 008 606	1 728 891	1 122 937	2 682 568	1 238 872

Źródło: GUS

I_ My i nasze życie

06_Sport i rekreacja

Poznańska infrastruktura sportowa i rekreacyjna

W 2018 r. w Poznaniu znajdowało się 1035 obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz funkcjonowało 189 klubów sportowych.

Miejskie obiekty sportowo-rekreacyjne

Miejskimi terenami sportowo-rekreacyjnymi w Poznaniu zarządzają **Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji**. Średni koszt utrzymania 1 m^2 terenu sportowo- rekreacyjnego wyniósł w 2018 r. około 55 zł (przy uwzględnieniu także powierzchni terenów zieleni stanowiących znaczącą część miejskich terenów sportowo-rekreacyjnych).

W 2018 r. na terenie miasta znajdowały się następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

- stadiony i boiska sportowe z widownią – 12,
- boiska – 510,
- hale i sale sportowe – 197,
- pływalnie kryte – 14,
- pływalnie odkryte i kąpieliska – 6,
- lodowiska – 4,
- kręgielnie – 8,
- tory łucznicze/ strzelnice – 6,
- przystanie wodne – 13,
- korty tenisowe – 137,
- korty do squasha – 29,
- ściany wspinaczkowe – 4,
- skateparki – 3,
- siłownie zewnętrzne – 64,
- parki linowe – 4,
- mini-boiska do gry w koszykówkę – 6,
- parki trampolin + Street workout – 11,
- hipodrom,
- tor samochodowy,
- tor regatowy,
- letni tor saneczkowy,
- stok narciarski,
- pole golfowe (minigolf),
- kolejka górska „Adrenaline".

I_ My i nasze życie

W 2018 r. trwały prace remontowe i modernizacyjne na 28 obiektach sportowych w Poznaniu, a do użytku oddano 4 nowe obiekty.

Pływalnia w parku Kasprowicza

arch. UMP

Na inwestycje i modernizację obiektów sportowych i rekreacyjnych wydatkowano z budżetu Miasta Poznania łącznie 42,4 mln zł. Do największych zadań należały:

- modernizacja „hali C" w obiekcie na Chwiałce, przejętym do miejskiego zasobu od Akademii Wychowania Fizycznego,
- modernizacja Hali widowiskowo-sportowej Arena, w celu dostosowana do norm przeciwpożarowych,
- przebudowa i rozbudowa basenów letnich w Parku Kasprowicza,
- budowa nowej pływalni krytej na Ratajach,
- modernizacja Toru Regatowego Malta,
- modernizacja budynku C w ramach Młodzieżowego Ośrodka Sportowego,
- odbudowa Kopca Wolności,
- utworzenie infrastruktury Rodzinnej Przystań Sportu i Rekreacji nad Maltą,
- budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z placem zabaw przy ul. Majakowskiego oraz na ul. Nadolnik,
- budowa boiska piłkarskiego wraz z streetworkout'em przy ul. Szpaków,

I_ My i nasze życie

- budowa przystani żeglarskiej w Krzyżownikach,
- wykonanie pomostów w Kiekrzu przy plaży parkowej,
- modernizacja infrastruktury kompleksu rekreacyjnego Rusałka,
- modernizacja otoczenia i zaplecza sanitarnego kąpieliska Strzeszynek,
- modernizacja budynku administracyjno-hotelowego oraz modernizację infrastruktury obiektu sportowego na Golęcinie,
- modernizacja i remonty bazy sportowej w poznańskich klubach:
    - Klub Wioślarski z roku 1904,
    - Klub Sportowy Czarna Kula,
    - Poznańskie Towarzystwo Wioślarzy Tryton,
    - Klub Sportowy Posnania,
    - Żeglarski Ludowy Klub Sportowy,
    - Klub Sportowy Warta,
    - Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego.

Wiele mniejszych inwestycji realizowanych jest w ramach zadań jednostek pomocniczych Miasta. Należą do nich głównie modernizacje placów zabaw i boisk na terenie placówek oświatowych oraz zagospodarowanie rekreacyjne terenów zieleni.

Oferta rekreacyjna Term Maltańskich

Termy Maltańskie to najnowocześniejszy i największy wodny kompleks rekreacyjno-sportowy w Polsce, którego prowadzeniem zajmuje się spółka z udziałem Miasta Termy Maltańskie Sp. z o. o.

Obiekt ten, położony w pobliżu jeziora Maltańskiego, zajmuje powierzchnię 6 ha, na której ulokowane jest m. in. aż 18 basenów sportowych i rekreacyjnych, pomieszczenia przeznaczone na sauny oraz centrum spa, a także powierzchnie komercyjne i zaplecze administracyjne i socjalne.

To jeden z najchętniej odwiedzanych obiektów w Poznaniu. W 2018 r. z jego oferty skorzystało **prawie 1,2 mln klientów**, sprzedano także 200 tys. biletów rodzinnych, co było najlepszym rocznym wynikiem w całej historii kompleksu.

Część rekreacyjna Term podzielona jest na 4 strefy:

- **Baseny Sportowe** – kompleks basenów o najwyższym standardzie, obejmujący: 50-metrowy basen spełniający parametry olimpijski oraz basen sportowy o głębokości 5 m z wieżą do skoków,
- **Aquapark** – największy tego typu obiekt w Polsce, składający się z 16 różnorodnych basenów, zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci, w tym 4 basenów zewnętrznych oraz basenów z wodą geotermalną i termomineralną; w obiekcie znajduje się 13 zjeżdżalni o rożnych stopniach trudności, a także duży taras widokowy i atrakcje dla dzieci oraz strefa gastronomiczna,
- **Świat Saun** – strefa, którą tworzy 14 różnych pomieszczeń zajmujących powierzchnię 1 tys. m^2, która oferuje kilkanaście różnorodnych odmian wypoczynku w saunach, łaźniach i grotach, a także w tepidarium i zielonym tarasie,

- **SPA 1306** – największe tego rodzaju centrum w Polsce, składające się z 17 profesjonalnych gabinetów ulokowanych na powierzchni 750 m^2, oferujących liczne zabiegi, terapie i ceremonie rehabilitacyjne i regeneracyjne.

Termy Maltańskie oferują także zorganizowane oraz indywidualne **zajęcia** dla dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Wśród nich są m. in.:

- kursy pływackie – skierowane do najmłodszych (Wodny żłobek, Wodne przedszkole) oraz nauka pływania dla dorosłych,
- zajęcia Aqua fitness, na które składają się prowadzone w wodzie: aerobik, zumba, gimnastyka oraz specjalistyczna rehabilitacja,
- nauka skoków do wody,
- zajęcia taneczne w Szkole tańca,
- oraz inne atrakcyjne zajęcia realizowane w strefie rekreacyjnej i komercyjnej.

W 2018 r. przy współpracy z Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu wykonano zmiany aranżacji wnętrz Aquaparku. Realizowano także inwestycje w celu poprawy dostępności obiektu dla osób o ograniczonych możliwościach ruchowych (zamontowano m. in. windę basenową dla osób z niepełnosprawnościami).

Termy Maltańskie stają się coraz popularniejszym miejsce organizacji ważnych imprez ogólnopolskich. W 2018 r. były, po raz kolejny, gospodarzem Akademickich Mistrzostw Polski w Pływaniu oraz przygotowywały się do największej imprezy dla miłośników saun w Polsce.

Oferta wypoczynku na świeżym powietrzu

Aktywny i bierny wypoczynek **na terenach nad Wartą** cieszą się coraz większą popularnością. Obszar doliny rzeki jest zagospodarowywany w celu umożliwienia jego większej dostępności i zwiększenia atrakcyjności i bezpieczeństwa. Do głównych projektów realizowanych nad Wartą należą m .in.:

- **Wartostrada** – ciąg pieszo-rowerowy o wysokich parametrach eksploatacyjnych, uatrakcyjniający tereny nadwarciańskie i zwiększający dostępność do nich przy jednoczesnej rewitalizacji zieleni, w ostatnich latach jest budowany przy wykorzystaniu funduszy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, w ramach którego w 2018 r. wykonano m.in. prace na odcinku od mostu Królowej Jadwigi do ul. Hetmańskiej oraz budowę oświetlenia,
- **Plaże miejskie** – projekty realizowane na Wildzie, Ratajach, Chwaliszewie i Szelągu obejmujące otwarte w sezonie letnim przestrzenie wyposażone w bezpłatny sprzęt wypoczynkowy i funkcje gastronomiczne, na których organizowanych jest wiele wydarzeń oraz zajęcia sportowe; w sezonie 2018 została zagospodarowana plaża miejska znajdująca się na Wildzie na wysokości Łazienek Rzecznych – w ramach tego działania została oddana do użytku m.in. plaża, boisko wielofunkcyjne, strefa grillowa; natomiast wśród mniejszych działań można wymienić oświetlenie dolnego tarasu między mostem Chrobrego a Św. Rocha oraz uruchomienie Pawilonu wraz z ogrodem społecznym na Szelągu,

I_ My i nasze życie

- zagospodarowanie przestrzeni wypoczynkowej **Starego Koryta Warty** poprzez pielęgnację zieleni i nasadzenia drzew,
- rejsy **Tramwajem wodnym** – weekendowe rejsy wakacyjne na trasie: Katedra (przy ul. Marii Panny) – Politechnika (przy ul. Przystań) – Rataje (przy os. Piastowskim) – Wilda (przy Łazienkach Rzecznych) – Chwaliszewo (przy Starym Korycie) – Szeląg (przy ul. Ugory), urozmaicane cyklicznie organizowanymi na pokładzie warsztatami ekologicznymi i animacjami dla dzieci oraz **okazjonalne rejsy** statkami „Bajka" i „Widmo" – na zamówienia indywidualne,
- **tymczasowa Przystań w Starym Porcie**, ulokowana przy tzw. cyplu nad Wartą, na którym odbywają się wydarzenia kulturalne, regaty, czy pikniki; przystań jest dozorowana, korzystanie z niej jest bezpłatne, wyposażona jest w zaplecze sanitarne; obecnie trwają prace nad przystąpieniem do budowy stałej przystani jachtowej i nurtowej; na terenach nadwarciańskich zlokalizowane są także: **pomosty** znajdujące się na wysokości plaż miejskich, do których można przybijać oraz **wypożyczalnie sprzętu wodnego** (motorówek i kajaków) mieszcząca się na Plaży Rataje, w pobliżu mostu Królowej Jadwigi,
- **Strefy biwakowe** – 2 miejsca przeznaczone dla miłośników spędzania czasu przy ognisku, ulokowane na Szelągu oraz przy Wartostradzie na Głównej.

Przystań tramwaju wodnego

arch. UMP

I_ My i nasze życie

Na terenie Poznania znajdują się 4 **jeziora: Maltańskie, Rusałka, Strzeszyńskie i Kierskie**, ulokowane w ciągu wschód – zachód, wzdłuż rzeki Bogdanki i Cybiny. Tereny wodne, leżą w całości w ramach tzw. „klinów zieleni" i są atrakcyjnymi i wielofunkcyjnymi obszarami aktywnej rekreacji i wypoczynku. Jakość wód poznańskich jezior podlega stałej obserwacji, badaniu i rekultywacji. Tereny nad wodami są poddawane licznym zabiegom poprawiającym ich funkcjonalność oraz estetykę. Od kilku lat w Poznaniu realizowany jest projekt **Plażojada – Szlakiem Trzech Jezior: Rusałka, Strzeszynek, Kiekrz.** Jest to projekt poprawy warunków rekreacji nad poznańskimi wodami, w ramach którego w 2018 r. zrealizowano m. in.:

- modernizację kąpieliska w Kiekrzu oraz terenów przyległych, w tym wykonanie punktu widokowego na skarpie nad Jeziorem Kierskim i przystanku dla rowerzystów i pieszych („Cyklostop"),
- modernizację kąpieliska Strzeszynek wraz z otoczeniem i zapleczem pawilonu toalet oraz wybudowanie strefy grillowej,
- przygotowanie rozbudowy infrastruktury kompleksu Rusałka – w zakresie: budowy dwóch pomostów do cumowania sprzętu wodnego oraz slipu do wodowania sprzętu wodnego,
- oznaczenia szlaków, miejsc wypoczynku, poprawę bezpieczeństwa (np. na ul. Lutyckiej).

Ważnym miejscem na mapie rekreacyjnej poznania staje się także teren **Glinianek (Szacht),** który rozciąga się na obszarze około 160 ha i obejmuje kilkadziesiąt różnej wielkości jezior i stawów powyrobiskowych. W 2018 r. zrealizowano na nim **wieżę widokową**, wysoką na 25 m, ze 120 stopniami, z systemem monitoringu, a także oczyszczono i wyrównano okoliczny teren i budowę pomostu na Stawie Rozlanym.

Miasto Poznań systematycznie rozbudowuje zorganizowane szlaki krajoznawczo-edukacyjne na terenie lasów komunalnych. Jednym z realizowanych projektów realizowanych jest **Poznawcze szlaki rekreacyjno – turystyczne Leśnictwa Antoninek.** Projekt przewiduje innowacyjny sposób zagospodarowania rekreacyjnego lasów miejskich Leśnictwa Antoninek – uroczyska „Malta".

Oferta spędzania czasu wolnego, zwłaszcza dla rodzin z małymi dziećmi oraz dla pasjonatów historii i transportu, obejmuje m.in. przejazdy zorganizowanym transportem taborem historycznym.

Kolejka Parkowa Maltanka, która jest jedną z 3 kolejek parkowych w Polsce, ale jako jedyna w posiada semafory świetlne i zwrotnice sterowane automatycznie. Organizatorem przewozów „Maltanki" jest spółka z udziałem Miasta **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o .o.** Trasa kolejki to 3,85 km toru rozciągającego się wzdłuż jeziora Malta, pomiędzy rondem Śródka a Nowym Zoo. Podróżni mają do dyspozycji po drodze stacje: Maltanka, Ptyś, Balbinka, Zwierzyniec. W 2018 r. zakończono kompleksowe prace modernizacyjne toru i rozjazdów, a także zmodernizowało wagoniki, przystosowując je do obsługi osób z niepełnosprawnościami, dzięki czemu komfort podróżowania się poprawił. Z przejazdu Maltanką korzysta rocznie około 150 tys. osób.

I_ My i nasze życie

W sezonie 2018 MPK uruchomiło po raz kolejny **komunikacyjne linie turystyczne,** realizowane taborem historycznym**.** Zorganizowano 2 linie turystyczne: nr 0 (tramwajowa) oraz nr 100 (autobusowa), dla których zmodyfikowano obsługiwane we wcześniejszych latach trasy, powiększając jednocześnie ofertę o nowe atrakcje, w tym obsługę przewodnika, który opowiadał o mijanych obiektach.

I_ My i nasze życie

Wydarzenia sportowe w Poznaniu

W 2018 r. w Poznaniu zorganizowano 59 imprez masowych o charakterze sportowym, w których udział wzięło łącznie ponad pół miliona widzów i uczestników.

W 2018 r. Miasto Poznań wsparło organizację 141 imprez sportowych międzynarodowych i ogólnopolskich (regionalnych). Wśród nich były zarówno wydarzenia, które przyciągnęły mnóstwo uczestników, jak biegi masowe (maraton, półmaraton), czy wydarzenia o znaczącej randze na mapie imprez światowych (jak np. Młodzieżowe Mistrzostwa Świata U-23 w wioślarstwie). Do najważniejszych sportowych imprez międzynarodowych w 2018 r. należały:

- **12. PKO Poznań Półmaraton,** w którym udział wzięło prawie 11 tys. zawodników,
- **19. PKO Poznań Maraton** z 4,9 tys. zawodników,
- **Młodzieżowe Mistrzostwa Świata U-23 w wioślarstwie,** w których rywalizowało 1 tys. zawodników z całego świata,
- **Super League Triathlon,** cieszący się zainteresowaniem 2 tys. uczestników,
- Mistrzostwa Europy w Rugby U-18,
- Międzynarodowe Zawody Konne w skokach przez przeszkody CSI4*,
- Europejski Festiwal Szermierki XI Memoriał Fechmistrza Jana Nowaka,
- Międzypaństwowy mecz w tenisie stołowym Polska – Ukraina,
- Zawody Sportowe podczas NATO TIGER MEET XIX Talex Open i 42. Grand Prix Wojciecha Fibaka,
- Poznański Kongres Brydżowy,
- V Malta Waterpolo Cup,
- Mecz piłki wodnej Polska – Niemcy,
- XXII Międzynarodowy Mityng Pływacki Niesłyszących,
- Zawody Boccia BISFed 2018,
- Puchar Europy kadetek we florecie – AMU Cup,
- FIA-CEZ Puchar Europy Centralnej wyścigów samochodowych,
- X Memoriał Jigoro Kano w Judo,
- Polska – Czechy – mecz piłki plażowej U-21,
- Międzynarodowy Turniej Sportów Tradycyjnych „Pierścieniówka”,
- Marathon Cup 2018,
- II Otwarte Mistrzostwa Polski Krav Maga,
- XXVI Festiwal Szachowy,
- Międzynarodowe Halowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI4*-W CAVALIADA POZNAŃ 2018,
- ATP Challenger Poznań Open,
- UCI GRAND Fondo Poznań Bike Challenge 2018,
- Junior Poznań Triathlon 2018,
- **Plaża Wolności Poznań 2018.**

I_ My i nasze życie

19. PKO Poznań Maraton

arch. UMP, fot. A. Ciereszko

Doświadczeni organizacyjne Poznania, modernizowane każdego roku obiekty, skuteczne rozmowy i spotkania z przedstawicielami światowych federacji sportowych pozwoliły na pozyskanie nowych wydarzeń sportowych:

- w lipcu 2018 ICF – Światowa Federacja Kajakowa podjęła decyzje o przyznaniu Poznaniowi organizacji regat Nadziei Olimpijskich. Zawody odbyły się 14-16 września 2018 r. na Torze regatowym Malta w Poznaniu,
- podczas obrad Zarządu Europejskiej Federacji Kajakowej w 2018 r. w Madrycie wybrano organizatorów mistrzostw Europy na lata 2019-2021; Mistrzostwa Europy Juniorów i U-23 w sprincie kajakowym odbędą się w Poznaniu w 2021 r.,
- Europejska Federacja Wioślarska w 2018 r. przyznała Poznaniowi prawo do organizacji Mistrzostw Europy w wioślarstwie w 2020 r.

I_ My i nasze życie

Osiągnięcia poznańskich sportowców

W 2018 r. 136 poznańskich sportowców wzięło udział w międzynarodowych imprezach sportowych.

Spośród zawodowych sportowców, biorących udział w zawodach seniorskich, do największych sukcesów poznańskich zawodników w 2018 r. należały:

- wysokie miejsca w turniejach najwyższej rangi, tj. mistrzostw świata – w dyscyplinach: kajakarstwo klasyczne (2 osoby) oraz wioślarstwo,
- sukcesy Partycji Wyciszkiewicz (Organizacja Środowiskowa AZS) podczas **Halowych Mistrzostw Świata** – II miejsce w sztafecie 4x400m oraz złoty medal w **Mistrzostwach Europy w Lekkoatletyce** – sztafeta 4x400m,
- udział Jana Szymańskiego w reprezentacji kadry narodowej łyżwiarstwie szybkim podczas **XXIII Zimowych Igrzysk Olimpijskich**, które odbyły się w południowokoreańskim Pjongczangu, gdzie zajął 16. miejsce w konkurencji indywidualnej na 1500 m,
- zdobycie medali w zawodach rangi mistrzostw Europy w dyscyplinach: pływanie, wioślarstwo, kajakarstwo klasyczne, lekkoatletyka, szermierka, taekwondo, żeglarstwo oraz paratriathlon.

Młodsi sportowcy, którym przyznano stypendia za wybitne osiągnięcia w 2018 r., reprezentowali Poznań w różnych dyscyplinach sportu, zarówno indywidualnie, jak i drużynowo. Do najważniejszych osiągnięć młodzieży w 2018 r. należało m. in.:

- zdobycie medali w turniejach rangi mistrzostw świata juniorów w dyscyplinach: kajakarstwo klasyczne (3 osoby) oraz szermierka,
- sukces w klasyfikacji generalnej pucharu świata w kick boxingu (2 zawodników),
- sukces w mistrzostwach Europy, w tym halowych, 2 juniorskich drużyn hokeja na trawie i jednej drużyny rugby,
- zdobycie medali mistrzostw świata juniorów młodszych w dyscyplinach: zapasy, wioślarstwo, taekwondo, pool bilard,
- zwycięstwo w Mistrzostwach Świata Juniorów Niepełnosprawnych w biegu na 200 m.

Poznańskie drużyny ligowe regularnie odnoszą sukcesy w zawodach międzynarodowych i krajowych. W sezonie 2017/2018 do najważniejszych należały m. in.:

- **WKS Grunwald Poznań** – Mistrz Polski w hokeju na trawie mężczyzn,
- **Lech Poznań** – III miejsce w Lotto Ekstraklasa,
- **Posnania Rugby 7** – II miejsce Mistrzostwa Polski mężczyzn,
- **AZS Politechnika Poznań** – II miejsce Mistrzostwa Polski w hokeju na trawie kobiet,
- **LOMS Poznań** – III miejsce Mistrzostw Polski w hokeju na trawie kobiet,
- **Black Roses** – II miejsce Mistrzostw Polski w rugby kobiet.

I_ My i nasze życie

W 2018 r. Miasto Poznań nagrodziło w kategorii senior oraz 50 w kategorii młodzieżowej 15 sportowców, sukcesu poza granicami kraju, przyczyniając się do promocji sportu i Poznania.

Miasto Poznań zdobyło I miejsce w kategorii Sportowe Miasto na Gali Sportu i Biznesu w Centrum Olimpijskim PKOL, pokonując w ścisłym finale Bydgoszcz i Gdynię. Kapituła oceniała następujące aspekty:

- popularyzacja sportu w mieście, regionie,
- skuteczność działań promocyjnych,
- przeprowadzone kampanie marketingowe,
- współpraca ze sponsorami i sportowcami,
- wpływ sportu na społeczeństwo,
- organizacja wydarzeń.

Ponadto, w uznaniu za sukcesy poznańskich juniorów, Poznań został sklasyfikowany przez Ministerstwo Sportu na II miejscu w Polsce wśród miast we współzawodnictwie dzieci i młodzieży oraz zajął II miejsce we współzawodnictwie sportowym powiatów XIX Wielkopolskich Igrzysk Dzieci w roku szkolnym 2017/2018.

Projekty aktywizacji sportowej i ruchowej dla poznaniaków

Aktywizacja sportowa i ruchowa odbywa się poprzez działania profilaktyczne i promocyjne oraz zapewnienie odpowiedniego systemu organizacji i szkoleń.

Szkolenie młodzieży i zajęcia sportowe

Szkolenie dzieci i młodzieży w dyscyplinach indywidualnych i drużynowych odbywa się w ramach miejskiego Systemu Sportu Młodzieżowego. W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało 121 **Młodzieżowych Centrów Sportu** szkolących młodzież uzdolnioną sportowo, uczestniczącą we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez okręgowe lub polskie związki sportowe w dyscyplinach objętych Systemem Sportu Młodzieżowego. W 2018 r. podpisano **umowy z 70 klubami i stowarzyszeniami** na prowadzenie szkolenia sportowego młodzieży w **37 dyscyplinach sportowych**. W cotygodniowych zajęciach sportowych brało udział **ponad 5 tys. młodych sportowców**. Liczba osób ćwiczących w Młodzieżowych Centrach Sportu w 2018 r. wyniosła ok. 7,5 tys.

Działania integrujące psychoprofilaktykę z aktywnością sportową obejmują organizację i zapewnianie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w ramach programu przeciwdziałania alkoholizmowi i programu zwalczania narkomanii. W 2018 r. zorganizowano m. in. **Poznańskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej** – rozgrywki sportowe na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych w sportach drużynowych. Łączna liczba dzieci i młodzieży ćwiczących w ramach realizacji działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową, w obu programach zdrowotnych, wyniosła ok. 20,7 tys.

Łączna liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami klubów sportowych dotowanych przez Miasto Poznań w ramach realizacji tych zadań wyniosła 28,3 tys.

W 2018 r. realizowano projekt **Nauka pływania dla dzieci i młodzieży z terenu Poznania**. Projekt ma na celu przede wszystkim naukę oraz doskonalenie podstawowych umiejętności pływackich dzieci klas II i III szkół podstawowych. W czerwcu na Termach Maltańskich realizator projektu Fundacja na rzecz Akademii Wychowania Fizycznego w ramach podsumowania kolejnej edycji projektu przeprowadził zawody pływackie. W zawodach wystartowali reprezentanci danej szkoły, którzy najlepiej opanowali sztukę pływania.

Oferta sportowa dla osób z niepełnosprawnościami

Urząd Miasta Poznania wspiera **rozwój sportu osób z niepełnosprawnością poprzez dofinansowanie zajęć szkoleniowych** (stałych – całorocznych), w różnych dyscyplinach sportowych. Warunkiem otrzymania dotacji ze środków publicznych jest udział we współzawodnictwie sportowym, a celem prowadzenia szkolenia powinno być uczestnictwo w paraolimpiadach, olimpiadach osób niesłyszących i olimpiadach specjalnych.

I_ My i nasze życie

W 2018 r. w ramach zadania udzielono dotacji 8 stowarzyszeniom sportowym, które objęły swoim działaniem 500 osób z niepełnosprawnościami.

W 2018 r. w ramach **zapewnienia pełnej dostępności do obiektów sportu i rekreacji**, zrealizowano m. in. działania:

- Oddział Chwiałka – zakup pętli induktofocznicznych będących systemem wspomagania dla osób niedosłyszących używających aparatów słuchowych,
- Termy Maltańskie – winda basenowa dla osób z niepełnosprawnościami,
- Oddział Młodzieżowy Ośrodek Sportowy – zmodernizowano budynek administracyjny oddziału, budynek ma obniżony poziom podłogi, aby zlikwidować progi, ponadto przygotowano w nim łazienkę, która jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Pływalnia Miejska Atlantis – trwały prace projektowe dotyczące modernizacji obiektu.

Pływalnia Miejska Atlantis realizuje **zadania skierowane do osób niepełnosprawnych,** obejmujące m. in.:

- prowadzenie zajęć gimnastyki w wodzie dla osób o niepełnej lub mniejszej sprawności fizycznej,
- oferowanie indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych,
- prowadzenie zajęć gimnastyki w wodzie dla seniorów,
- prowadzenie zajęć fitness dla seniorów.

W 2018 r. z oferty 330 zajęć zorganizowanych w pływalni skorzystało ponad 8 tys. osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów.

Projekty aktywizacji ruchowej i promocji zdrowia

W ramach propagowania zdrowego trybu życia w 2018 r. realizowano w Poznaniu liczne projekty, w tym m. in.:

- projekt **Trener Osiedlowy** (dla dzieci i młodzieży) oraz **Trener Senioralny** (dla osób powyżej 55 r. życia). W 2018 r. **uczestniczyło w nim 3,6 tys. osób (mieszkańców osiedli) oraz 3,0 tys. seniorów.** Projekt obejmuje organizację zajęć (około 120 godzin tygodniowo) z instruktorem (m.in. na otwartych siłowniach, w klubach sportowych czy pływalniach) z nordic walking, aerobiku, gimnastyki kompensacyjno-relaksacyjnej, tańca czy jogi. Przy doborze aktywności stosowana jest zasada empowerment czyli głosy uczestników dotyczące oczekiwań aktywności, które następnie dostosowane są do możliwości fizycznych ćwiczących. Pilotażowo dla osób z nadwagą w 2018 r. zorganizowane zostały zajęcia i prelekcje na temat ruchu i odżywiania. W ramach projektu także zorganizowane zostały obozy sportowe dla ok. 80 osób,
- na boisku AWF odbyła się 3. edycja **Spartakiady Seniorów**, w której wzięło udział ok. 300 osób. Dla uczestników organizatorzy zapewnili różne konkurencje (szachy, warcaby, tenis stołowy, tenis ziemny, bowling) oraz przygotowali specjalną strefę profilaktyki,

I_ My i nasze życie

- sesja fotograficzna **Sport jest piękny**, pokazująca sylwetki poznańskich sportowców w niestandardowych ujęciach – zarówno w strojach sportowych, jak i galowych. Odbyło się 12 sesji, a w każdej z nich przedstawiono kobietę z mężczyzną, reprezentujących różne dyscypliny sportowe. W 2019 r. zdjęcia będzie można oglądać na poznańskich obiektach sportowych (m.in. Termy, obiekty POSiR), a także w Centrum Kultury Zamek oraz poznańskich galeriach handlowych,
- projekt **Aktywna Mama i Szczęśliwe Dziecko** – bezpłatny fitness dla mam z zajęciami dla ich dzieci ze środków pochodzących z PBO,
- bezpłatne zajęcia sportowe w judo w celu nabycia podstawowych umiejętności samoobrony ze środków pochodzących z PBO (**Bezpieczny student),**
- **imprezy krajoznawcze w Poznaniu i Wielkopolsce** dla mieszkańców Poznania, w których udział wzięło 7,9 tys. osób. W ramach zadania w 2018 r. realizowano 14 projektów, które wyłonione zostały w konkursie ofert. Łącznie zrealizowano ponad 100 rajdów pieszych, autokarowych i rowerowych, wycieczek, spływów kajakowych, przechadzek po Poznaniu adresowanych do dzieci, młodzieży, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami,
- zawarto 9 umów na **promocję Poznania jako ośrodka turystyki i kultury fizycznej**, w tym na największych wydarzeniach sportowych w Poznaniu. Przykładowe umowy promocyjne obejmują: organizację imprezy Plaża Wolności Poznań 2018, ATP Challenger Poznań Open, Junior Poznań Triathlon 2018, czy Poznań Bike Challenge.

I_ My i nasze życie

07_Edukacja

Zmiany w systemie oświaty w Poznaniu

W 2018 r. zakończył się pierwszy rok szkolny (2017/2018) obowiązywania reformy ustroju szkolnego w Polsce.

W jej wyniku nastąpiły zmiany w systemie oświaty Miasta Poznania, a ponad 106 tys. uczniów poznańskich szkół rozpoczęło naukę na nowych zasadach. Głównymi zmianami były:

- utworzenie 8-letniej szkoły podstawowej (zamiast 6-letniej),
- zlikwidowanie gimnazjów (stopniowe wygaszanie),
- wydłużenie o rok nauki w liceach (z 3 do 4 lat) i technikach (z 4 do 5 lat),
- przekształcenie zasadniczych szkół zawodowych w szkoły branżowe (I stopnia oraz II stopnia – od 2019 r.).

W roku szkolnym 2017/2018 nastąpiły duże zmiany w strukturze szkolnictwa w mieście, w tym zmiana obwodów szkolnych. 42 dotychczasowe gimnazja:

- włączono do: szkół podstawowych (22), liceów ogólnokształcących (5), techników i szkół branżowych (4),
- przekształcono w szkoły podstawowe (8), licea ogólnokształcące (3).

Szacuje się, że koszty reformy systemu oświaty w Poznaniu w pierwszym roku jej obowiązywania pochłonęły 16 mln zł, na co składają się m.in. dostosowanie placówek do nowej roli, zapewnienie niezbędnego wyposażenia, odpowiedni system informacji oraz adekwatne do nowych potrzeb zmiany kadrowe.

I_ My i nasze życie

Szkolnictwo na różnych szczeblach w Poznaniu

W r. szkolnym 2017/2018 w Poznaniu funkcjonowało 128 szkół podstawowych, 29 gimnazjów i 108 szkół średnich.

Szkolnictwo podstawowe

Na koniec roku szkolnego 2017/2018 w Poznaniu funkcjonowało:

- **128 szkół podstawowych**, w których w prawie 2 tys. oddziałów uczyło się łącznie 36 tys. uczniów. Większość szkół podstawowych prowadzona była przez Miasto Poznań (89), pozostałe zaś przez organizacje społeczne i stowarzyszenia, organizacje wyznaniowe i inne podmioty niepubliczne; spośród tej liczby 17 szkół to placówki specjalne przeznaczone dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych z uwagi na stan zdrowia lub niepełnosprawność, do których uczęszczało około 0,5 tys. osób,
- **2 gimnazja samorządowe** (w trakcie wygaszania) oraz **27 gimnazjów, które prowadziły podmioty inne** niż Miasto Poznań z liczbą uczniów wynoszącą łącznie 9,5 tys.; na rok szkolny 2017/2018 nie była prowadzona rekrutacja do 1. klas dotychczasowego gimnazjum (szkoły tej kategorii będą funkcjonowały do 31 sierpnia 2019 r.); w gimnazjach specjalnych przygotowano nieco ponad 200 miejsc dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

Oprócz oddziałów ogólnodostępnych w różnych typach szkół na poziomie podstawowym funkcjonują także **oddziały przeznaczone dla uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi**, w tym oddziały sportowe i oddziały mistrzostwa sportowego (łącznie 176), do których uczęszczało 4,5 tys. uczniów.

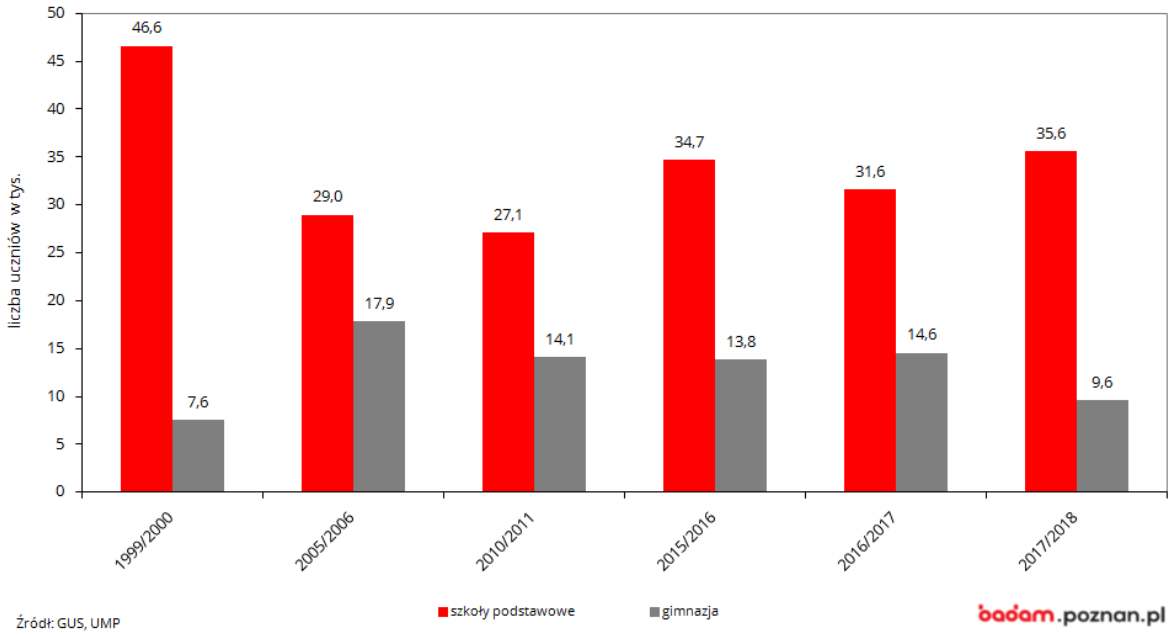
Ponadto w Poznaniu funkcjonowały placówki szkolne prowadzące **oddziały dwujęzyczne**(59) z językami: angielskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim, do których uczęszczało ponad 1,6 tys. uczniów.

W 81 **oddziałach integracyjnych** naukę pobierało 1,2 tys. dzieci.

Dla uczniów uzdolnionych artystycznie w roku szkolnym 2017/2018 przygotowano miejsca **w szkołach artystycznych I i II stopnia** w 4 szkołach. Uczęszczało do nich około 0,5 tys. uczniów.

I_ My i nasze życie

Uczniowie w szkołach podstawowych i gimnazjach

Szkolnictwo średnie

W wyniku reformy oświaty dotychczasowe „szkolnictwo ponadgimnazjalne" stało się „szkolnictwem średnim". Do tego szczebla edukacji od roku szkolnego 2017/2018 zalicza się:

- licea ogólnokształcące,
- technika,
- szkoły branżowe I stopnia,
- szkoły branżowe II stopnia (planowane uruchomienie od roku szkolnego 2019/2020).

W szkołach średnich w tym okresie uczyło się 22,7 tys. uczniów. Nieco ponad połowa uczniów kształciła się w liceach ogólnokształcących, a coraz większą popularnością zaczynają cieszyć się także technika.

Szkolnictwo średnie w Poznaniu w roku szkolnym 2017/2018 obejmowało łącznie 108 placówek, tym:

- 66 liceów ogólnokształcących, z tego 33 należące do Miasta Poznań oraz 33 niesamorządowe, w których naukę pobierało łącznie 14,8 tys. uczniów,
- 21 techników, w tym: 18 prowadzonych przez Miasto Poznań oraz 3 pozostałe, do których uczęszczało łącznie 8,8 tys. osób,
- 15 szkól branżowych I stopnia, dla których organem założycielskim jest Miasto Poznań, z łączną liczba uczniów nie przekraczającą 2 tys.

I_ My i nasze życie

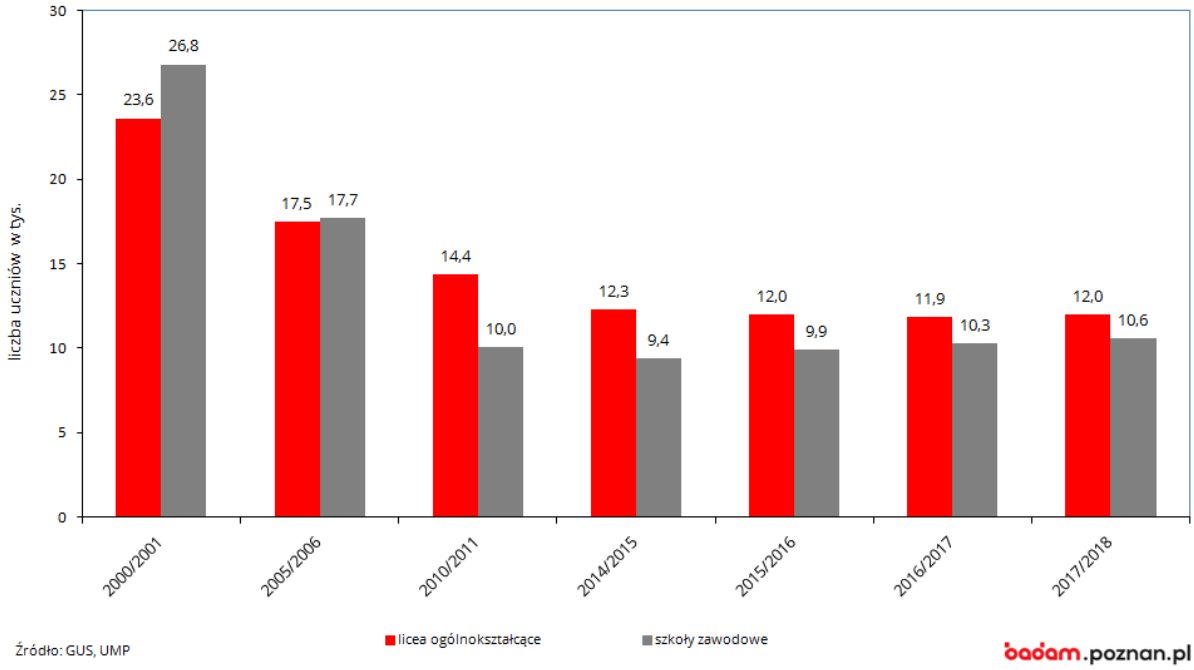
Dla młodzieży ze szczególnymi potrzebami wychowawczymi i edukacyjnymi uruchomiono **szkoły specjalne**. Do 16 tego typu placówek (szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących i techników specjalnych) uczęszczało w 2018 r. około 200 uczniów.

W roku szkolnym 2017/2018 w Poznaniu funkcjonowało ponadto **18 oddziałów dwujęzycznych**, w których uczyło się ponad 0,5 tys. uczniów.

Poznańskie **szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe, kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych, oferowały 1,2 tys. miejsc dla chętnych.

W maju 2018 r. do międzynarodowej matury, którą zdawać można było w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 12, przystąpiło 34 absolwentów.

Uczniowie w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży w Poznaniu

Szkolnictwo policealne i dla dorosłych

Dużym zainteresowaniem w Poznaniu w 2018 r. cieszyły się szkoły policealne. Dominują wśród nich szkoły niesamorządowe. Dla słuchaczy szkół policealnych przygotowano ofertę w 51 placówkach, z której skorzystało łącznie ponad 8,5 tys. osób.

Ponadto, dla dorosłych przygotowano ofertę w placówkach edukacyjnych na poziomie:

- podstawowym (2 placówki),
- gimnazjalnym (3),

- średnim – licea ogólnokształcące (26 szkół, w tym 8 „miejskich").

Szkoły średnie dla dorosłych kształciły około nieco ponad 4 tys. osób.

Miasto Poznań prowadzi także 3 centra kształcenia ustawicznego i zawodowego.

Kadra nauczycielska

Na koniec roku 2017/2018 w poznańskich szkołach było 9,2 tys. etatów pedagogicznych. Co trzeci poznański nauczyciel uczył w szkole podstawowej i miał stopień nauczyciela dyplomowanego lub mianowanego.

I_ My i nasze życie

Efektywność nauczania w Poznaniu

Za szczególne osiągnięcia w nauce i sporcie, Rada Miasta Poznania w 2018 r. przyznała 316 nagród o charakterze finansowym uczniom szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich o łącznej wartości ponad 230 tys. zł.

Egzamin maturalny

W majowej sesji egzaminów maturalnych w Poznaniu udział wzięło **5,4 tys. uczniów.** Czterech na pięciu zakończyło egzamin z wynikiem pozytywnym.

Z danych opublikowanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu wynika, iż w poznańskich szkołach w sesji wiosennej egzaminu maturalnego w 2018 r. **najlepsze wyniki uczniowie uzyskali z języków obcych nowożytnych**, przy czym, niezależnie od wybranego języka, lepsze wyniki uzyskali na poziomie podstawowym niż rozszerzonym.

Na poziomie podstawowym wyniki z języków obcych oscylowały od 74,7% z języka niemieckiego do 99% z języka włoskiego, natomiast na poziomie rozszerzonym od 54,11% z języka hiszpańskiego do 77,81% z języka włoskiego.

Najsłabiej wypadła matura z języka polskiego, z której uczniowie uzyskali średnio 57,47% punktów. Nieco wyższy średni wynik wynoszący 58,92% poznańscy maturzyści osiągnęli z matematyki.

Średnie wyniki egzaminu maturalnego w Poznaniu są różne dla poszczególnych typów szkół, jak i samych szkół. Najlepsze wyniki osiągnęli uczniowie liceów ogólnokształcących, w tym:

- II Liceum Ogólnokształcące im. G. Zamoyskiej i H. Modrzejewskiej,
- VIII Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza,
- Technikum Komunikacji im. H. Cegielskiego.

Egzamin gimnazjalny

Najwyższym poziomem wiedzy podczas egzaminu podsumowującego naukę w gimnazjum w 2018 r., poznańscy gimnazjaliści wykazali się na testach z języka rosyjskiego zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, na którym uzyskali maksymalną liczbę punktów.

Podobnie jak w latach ubiegłych poznańscy uczniowie najsłabiej napisali testy z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych, pomimo, iż w przypadku matematyki odnotowano 5-punktowy wzrost średnich wyników w porównaniu do ubiegłorocznego egzaminu.

Według informacji opublikowanej przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu przeciętne wyniki z egzaminu gimnazjalnego w poznańskich szkołach wahały się **od 58,49% z matematyki do 70,02% z języka polskiego.**

W części językowej na poziomie podstawowym oscylowały one w granicach od 62,33% z języka niemieckiego do 91,09% z języka francuskiego, a na poziomie rozszerzonym od 63,98% z języka angielskiego do 89,00% z języka rosyjskiego.

Niższe wyniki uczniowie uzyskali z matematyki i języków obcych zdawanych na poziomie podstawowym: niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego oraz z rozszerzonego języka francuskiego.

Porównując średnie wyniki procentowe uzyskane przez gimnazjalistów i maturzystów poznańskich z poszczególnych przedmiotów, na tle innych dużych miast (tj. Warszawy, Krakowa, Wrocławia, Łodzi i Gdańska) osiągnięcia poznańskich uczniów plasują Poznań między 4. a 6. miejscem pod względem wyników testów, nieco powyżej średniej krajowej.

Osiągnięcia poznańskich uczniów

Za szczególne osiągnięcia w nauce i sporcie, Rada Miasta Poznania w 2018 r. przyznała **316 nagród, o charakterze finansowym** uczniom szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich o łącznej wartości ponad 230 tys. zł.

W edycji 2018 **„Rankingu szkół" miesięcznika „Perspektywy"** w kategorii najlepszych szkół w Polsce w TOP30 sklasyfikowano 2 poznańskie szkoły:

- II LO im. G. Zamoyskiej i H. Modrzejewskiej – na 28. miejscu (docenione także w rankingu „szkół olimpijskich"),
- VIII Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza – na 30. miejscu (zwłaszcza za dobre wyniki matur).

W **rankingu najlepszych techników w Polsce** na 6. miejscu, sklasyfikowano Technikum Komunikacji w Zespole Szkół Komunikacji im. H. Cegielskiego. Szkoła ta co roku osiąga bardzo dobre wyniki matur, które stawiają ją zaraz obok najlepszych liceów ogólnokształcących w Poznaniu.

Ogólna liczba poznańskich olimpijczyków klasyfikuje miasto niezmiennie na 5. miejscu wśród największych polskich miast.

I_ My i nasze życie

Inwestycje w placówkach oświatowych w Poznaniu

W 2018 r. nakłady na zadania modernizacyjno-inwestycyjne w poznańskich placówkach oświatowych wyniosły 86 mln zł. Priorytetem były działania na obszarach miasta, które silnie się urbanizują, jak: Naramowice, Umultowo, Strzeszyn, czy Szczepankowo oraz dostosowanie sieci placówek do reformy systemu oświaty.

Budowa i rozbudowa obiektów

Największym przedsięwzięciem inwestycyjnym w ostatnich latach w Poznaniu była **budowa Zespołu Szkolno–Przedszkolnego nr 9** przy ul. Umultowskiej (dla Umultowa, Moraska i Radojewa) za kwotę 27 mln zł. W trzykondygnacyjnym budynku zespołu utworzono:

- 24 oddziały szkolne,
- 6 oddziałów przedszkolnych,
- świetlicę, bibliotekę, czytelnię, przestronny hol z łącznikiem.

Uczniowie mają do swojej dyspozycji:

- nowoczesną salę gimnastyczną,
- wielofunkcyjne boisko, bieżnię ze skocznią w dal, boisko do piłki nożnej i plac zabaw.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 przy ul. Umultowskiej

arch. PIM

Obiekt jest przyjazny środowisku, wprowadzono szereg rozwiązań projektowych poprawiających energooszczędność obiektu, m.in.:

- instalację solarną do przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła,
- energooszczędne oświetlenie w budynkach i na terenie przyległym,
- zastosowano system odwadniania obiektu i terenu do komór rozsączających, co pozwoli na zagospodarowanie wody opadowej w sposób naturalny, w miejscu jej powstawania.

Do największych inwestycji w poznańskiej oświacie zrealizowanych w 2018 r. należą także m. in.:

- rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 46 – nakłady na realizację w 2018 r. wyniosły 2,1 mln zł,
- modernizacja budynku III Liceum Ogólnokształcącego – o łącznej wartości 5,4 mln zł, z tego 3 mln zł w 2018 r.,
- przystosowanie do potrzeb Zespołu Szkół Specjalnych nr 103 poprzez modernizację budynku przy ul. Kanclerskiej 31-33 – inwestycja zrealizowana za 11,5 mln zł,
- modernizacja kompleksu szkolnego przy ul. Słowackiego – o całkowitej wartości 2,1 mln zł, z czego 1,4 mln zł wydatkowano w 2018 r.,
- modernizacja lekkiej hali sportowej przy Zespole Szkół nr 8 – wartość środków zaangażowanych w 2018 r. 1,4 mln zł (wartość projektu wynosi 2,1 mln zł).

W 2018 r. rozpoczęto prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej na realizację inwestycji obejmujących m. in.:

- rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 62 przy ul. Druskienickiej wraz z pomieszczeniami na potrzeby Biblioteki Raczyńskich,
- rozbudowę i modernizację Przedszkola nr 121,
- budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 68, Zespole Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 5,
- modernizację budynku III Liceum Ogólnokształcącego – etap II
- renowację elewacji budynku Zespołu Szkól Ogólnokształcących nr 1.

Remonty bieżące i modernizacja

W 2018 r. na remonty bieżące w szkołach i placówkach oświatowych poniesiono **nakłady w wysokości 8,6 mln zł**. Prace remontowe w 2018 r. obejmowały placówki wszystkich typów, a dotyczyły m. in.:

- remontów sanitariatów,
- remontów bloków sportowych,
- napraw dachów,
- remontów sal dydaktycznych oraz ciągów komunikacyjnych,
- napraw instalacji elektrycznych i oświetlenia oraz instalacji wodno-kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania.

W ramach **termomodernizacji placówek oświatowych w 2018 r.** za łączną kwotę 4 mln zł przeprowadzono kompleksową termomodernizację budynków Zespołu Szkolno-

Przedszkolnego nr 6, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niesłyszących oraz placówek przedszkolnych.

Rozbudowa bazy sportowej i rekreacyjnej

W 2018 r. na modernizację boisk w szkołach i placówkach oświatowych wydatkowano środki finansowe w wysokości 2,8 mln zł. W ramach zadania wykonano:

- modernizację boisk sportowych w szkołach podstawowych nr 6, 7 i 91, Zespole Szkół Specjalnych nr 102 i Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 3,
- wielofunkcyjne obiekty „Orlik Open" przy szkołach podstawowych nr 2 i 67.

Działania w placówkach oświatowych są także przedmiotem wsparcia w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego (PBO) oraz Konkursu na dofinansowanie zadań inwestycyjnych jednostek pomocniczych Miasta – osiedli, jako zadania ważne dla polepszenia lokalnej oferty rekreacyjnej.

W 2018 r. **w ramach PBO** (za kwotę ponad 2,5 mln zł) i „**konkursu grantowego**" (za kwotę ponad 2,6 mln zł) zrealizowano zadania dotyczące m. in.:

- zagospodarowania otoczenia szkół,
- budowy placów zabaw,
- budowy boisk i kompleksów sportowych i terenów rekreacyjnych.

Największymi zadaniami były m. in.:

- projekt „Szkoła marzeń" (rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 46),
- centrum sportowo-rekreacyjne przy XX Liceum Ogólnokształcącym,
- budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego „Wicherek" przy Szkole Podstawowej nr 11,
- modernizacja infrastruktury sportowej wraz z małą architekturą na terenie Ogrodu Jordanowskiego nr 1.

I_ My i nasze życie

Promocja i wspieranie szkolnictwa zawodowego w Poznaniu

W 2018 r. Miasto Poznań prowadziło działania wspierające i promujące rozwój szkolnictwa zawodowego.

W 2018 r. realizowano w Poznaniu **projekty inwestycyjne** polegające na rozbudowie i unowocześnianiu bazy szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, które otrzymały dofinansowanie w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014 – 2020. Wśród nich były:

- **Rozwój infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego** – projekt o wartości 20,3 mln zł (dofinansowanie z WRPO), w ramach którego planowane jest dostosowanie infrastruktury i bazy dydaktycznej CKZiU w Poznaniu do potrzeb kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniami rynku pracy. Projekt obejmuje modernizację budynku CKZiU oraz utworzenie nowych pracowni dydaktycznych wraz z ich wyposażeniem w nowoczesny sprzęt służący specjalistycznej dydaktyce zawodowej. Wykonanie prac remontowo-budowlanych, przesunięto na 2019 r.,
- **Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny i wysokospecjalistyczny sprzęt technologiczny** – przedmiotem projektu dofinansowanego w ramach WRPO, jest doposażenie za kwotę ponad 17 mln zł 23 szkół zawodowych i techników działających na obszarze Metropolii Poznań, w celu polepszenia jakości i efektów kształcenia w 50 zawodach oraz umożliwienie dopasowania kwalifikacji absolwentów do oczekiwań rynku pracy. Doposażenie szkół zostanie zrealizowane w 2 grupach rodzajowych: Technika Informacyjno-Komunikacyjne oraz Nauka Zawodu,
- **Modernizacja wraz z wyposażeniem Zespołu Szkół Zawodowych nr 6 im. J. Lelewela w Poznaniu** – projekt, o wartości prawie 5,8 mln zł, którego przedmiotem jest modernizacja budynku oraz wyposażenie pracowni fotograficznej i ciemni fotograficznej Zespołu Szkół Zawodowych nr 6 w Poznaniu.

W 2018 r. realizowano wiele **projektów w celu promocji kształcenia zawodowego** wśród poznańskich uczniów i pracodawców, w tym m.in.:

- kampania „**Szacun dla zawodowców"**– jesienią 2018 r. rozpoczęła się kolejna edycja kampanii skierowanej do uczniów i zachęcającej ich do kształcenia w szkołach zawodowych. Kontynuowano również działania dotyczące promocji szkolnictwa zawodowego, które odbywają się we współpracy z zespołem ds. promocji szkolnictwa zawodowego, składającego się z przedstawicieli Wydziału Oświaty, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Powiatu Poznańskiego i dyrektorów poznański szkół ponadgimnazjalnych o profilu zawodowym,
- projekt **„Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu"**– celem projektu o wartości 8,9 mln zł, jest wsparcie 1,7 tys. uczniów, 128 nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz 78 nauczycieli powiązanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym z 23 szkół prowadzących kształcenie

zawodowe (19 w Poznaniu, 3 w powiecie śremskim, 1 w gminie Oborniki) z uwzględnieniem zawodów szkolnych z branż o największym potencjale rozwojowym i/lub branż strategicznych dla regionu oraz zawodów deficytowych,

- projekt **„Inteligentne kwalifikacje zawodowe – szkolenia w CKZiU Poznań"** o wartości 1,9 mln zł, rozpoczęty w 2018 r.,
- program „**Erasmus+ Kształcenie i szkolenia zawodowe"** – udział poznańskich szkół kształcących w zawodach w programie obejmuje m. in.: wyjazdy na zagraniczne i staże w przedsiębiorstwach, instytucjach publicznych lub organizacjach pozarządowych oraz centrach kształcenia lub szkolenia zawodowego oraz mobilności kadry kształcenia zawodowego. Wspierane są także Partnerstwa strategiczne, czyli współpraca instytucji edukacyjnych z innymi interesariuszami kształcenia i szkolenia zawodowego,
- **projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój"** jakimi są: „Mobilność kadry edukacji szkolnej" oraz „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego". Głównym celem projektów PO WER w obszarze kształcenia i szkoleń zawodowych jest rozwój kompetencji zawodowych i kluczowych uczniów i kadry kształcenia zawodowego poprzez realizację działań polegających na mobilności ponadnarodowej,
- utworzenie **klas patronackich**, które mają na celu zapewnienie spójnych, wzajemnie uzupełniających się działań, wspierających rozwój kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb pracodawców, lokalnych rynków pracy oraz nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki. Upowszechnienie i rozwój współpracy szkół zawodowych z pracodawcami przyczyni się do zwiększenia zainteresowania pracodawców praktyczną nauką.

I_ My i nasze życie

Projekty rozwoju i promocji edukacji w Poznaniu

Miasto Poznań podejmuje liczne działania dla poprawy warunków nauki dzieci, młodzieży i dorosłych w szkołach, a także maksymalizacji efektywności lokalnego systemu oświaty.

Prace nad poznańską polityką oświatową

W związku z wdrożoną reformą oświaty i potrzebą rozwijania edukacji oraz dostosowania jej do aktualnych potrzeb, a także uchwaloną w 2017 r. „Strategią Rozwoju Miasta Poznania 2020+" został powołany zespół składający się z osób od lat związanych z poznańską oświatą, którego zadaniem było wypracowanie założeń polityki oświatowej Miasta Poznania. W prace nad nową polityką oświatową Miasta zaangażowany był także Zespół doradczy ds. oświaty przy Prezydencie Miasta, w skład którego wchodzi 17 dyrektorów szkół i placówek oświatowych reprezentujących poszczególne typy placówek.

Projekty unijne realizowane w poznańskich szkołach

W 2018 r. w poznańskich szkołach realizowano projekty polepszające jakość edukacji i kształcenia oraz zdobywania zawodów oraz komfort nauki w placówkach. Wśród nich były m. in.:

- **Uczeń z Pasją – kompleksowe wsparcie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w wyborze optymalnych ścieżek edukacyjnych i zawodowych** – projekt zakładający: wsparcie uczniów i uczennic z 80 szkół objętych wsparciem z obszaru MOF poprzez realizację zajęć wyrównawczych, rozwojowych, kompensacyjnych, doradztwa zawodowego oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego; wsparcie kadry pedagogicznej z 80 szkół objętych wsparciem z obszaru MOF poprzez realizację studiów podyplomowych, szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje, edukacyjnych wyjazdów studyjnych oraz poprzez doradztwo metodyczne i superwizje oraz wsparcie 80 szkół poprzez doposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych oraz Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKA),
- **Podwyższenie kompetencji z zakresu matematyki i informatyki przez licealistów Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania** – projekt mający na celu: podniesienie wiedzy i kompetencji uczestników projektu poprzez przeprowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki oraz zajęć rozwijających z informatyki, przeprowadzenie szkoleń z zakresu prowadzenia zajęć matematycznych i informatycznych metodą eksperymentu dla nauczycieli oraz doposażenie sal w niezbędne pomoce dydaktyczne i sprzęt specjalistyczny do prowadzenia zajęć z matematyki i informatyki,
- **Poprawa jakości kształcenia w VIII LO** – projekt, którego założeniem jest poprawa efektywności i jakości kształcenia ogólnego w VIII Liceum Ogólnokształcącym im. A. Mickiewicza w Poznaniu, poprzez realizację zadań polegających na wsparciu

nauczania języków obcych i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych poprzez zajęcia dodatkowe dla uczniów i utworzenie pracowni przedmiotowych (matematyczno-przyrodniczych), wsparcie indywidualne ucznia poprzez realizację zajęć z psychologiem, stypendia, a także podnoszenie kompetencji kadry,

- **Rozbudowa i modernizacja Szkoły Podstawowej nr 48 w Poznaniu** – projekt o wartości prawie 7 mln zł, który ma na celu poprawę warunków edukacji ogólnokształcącej w Szkole Podstawowej nr 48 w Poznaniu, poprzez m. in. rozbudowę, przebudowę a także wyposażenie w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne placówki,
- **projekty termomodernizacji** placówek oświatowych w Poznaniu, wspierane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:
    - „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie Miasta Poznania" o wartości 24,2 mln zł, którego przedmiotem jest termomodernizacja 8 placówek: Zespołu Szkół nr 6, Gimnazjum nr 23, Szkoły Podstawowej nr 20, Zespołu Szkół Mechanicznych, Szkoły Podstawowej nr 70, Zespołu Szkół nr 2, Zespołu Szkół Specjalnych nr105 oraz Szkoły Podstawowej nr 46,
    - „Poprawa efektywności energetycznej na terenie Miasta Poznania", o wartości 10,7 mln zł, którego przedmiotem jest termomodernizacja 6 placówek: Szkoły Podstawowej nr 64, Zespołu Szkół Geodezyjno-Drogowych, Zespołu Szkół Łączności im.Mikołaja Kopernika, Zespołu Szkół Zawodowych nr 2, Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 oraz Zespołu Szkół Mechanicznych im. KEN,
- udział w projektach w ramach programu **Erasmus+ Edukacja szkolna,** polegający na wspieraniu wyjazdów pracowników szkół i przedszkoli w celu korzystania z różnych form doskonalenia zawodowego, takich jak: job shadowing, kursy metodyczne oraz staże, czy międzynarodową współpracę placówek edukacyjnych, władz oświatowych i innych instytucji zajmujących się edukacją szkolną; w projekcie bierze udział 27 poznańskich placówek.

Zajęcia dodatkowe i rozwijające umiejętności uczniów

Odbywające się co roku **zajęcia dodatkowe** stanowią wsparcie finansowe dla szkół celem wyrównania szans edukacyjnych i promocji uczniów zdolnych. Środki wydatkowane na ten cel w 2018 r. wyniosły 300 tys. zł i zostały przeznaczone na zajęcia przedmiotowo-językowe, 200 tys. zł przeznaczono na zajęcia o charakterze antydyskryminacyjnym i dodatkowe środki przekazane na zajęcia dla uczniów zdolnych i wymagających wsparcia, a ponadto 178 tys. zł na zajęcia o charakterze sportowym oraz na Centra Koszykówki, Klasy patronackie i Ogólnodostępne Strefy Rekreacji Dziecięcej – 120 tys. zł.

W ramach otwartego konkursu ofert Miasto Poznań podpisało w 2018 r. 19 umów na działania organizacji pozarządowych, mające na celu **rozwój zainteresowań i pasji poznańskich uczniów** w obszarach:

- „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie",
- „Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży".

W ramach zawartych umów realizowano:

- zajęcia profilaktyczno – psychoedukacyjne, wspomagające dzieci i młodzież wraz z rodzinami,
- wspieranie dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach edukacyjnych, z uwzględnieniem dzieci zdolnych,
- doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej,
- wspieranie wyposażenie placówek oświatowych w celu rozwoju zainteresowań i pasji sportowych uczniów poznańskich szkół,
- wspieranie organizacji wypoczynku oraz zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej podczas wakacji letnich i ferii zimowych,
- wspomaganie kształcenia wybitnie zdolnych uczniów klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w zakresie matematyki.

Miasto Poznań wspiera edukację dzieci mających problemy z realizacją programu nauczania poprzez zlecanie, wybranej w drodze konkursu, organizacji pozarządowej realizację **korepetycji dla uczniów szkół podstawowych oraz średnich**. Korepetycje dla uczniów są bezpłatne, może wziąć w nich udział każdy zainteresowany uczeń po wcześniejszym zgłoszeniu, odbywają się w 7 lokalizacjach w Poznaniu. Dodatkowo w proces zostają włączani rodzice, organizowane są dla nich warsztaty oraz konsultacje poszerzające wiedzę i kompetencje w zakresie wspierania dzieci w nauce. Ponadto zadanie ma charakter integrujący pokolenia, korepetycji udzielają młodzi nauczyciele, ale również emerytowani, w tym wolontariusze.

Wychowawcza rola szkoły

W 2018 r. Miasto Poznań po raz pierwszy dofinansowało **półkolonie miejskie**, które organizowane były przez poznańskie szkoły podstawowe oraz Centrum Kultury Zamek. Półkolonie dla uczniów klas I-III szkół podstawowych odbyły się łącznie w 46 szkołach w trakcie dwumiesięcznych wakacji letnich. Turnusy trwały od pierwszego tygodnia wakacji. Za 5 dniowy turnus rodzice ponosili koszt jedynie 100 zł. Łącznie z oferty półkolonii miejskich skorzystało 1,7 tys. uczniów. W trakcie półkolonii dzieci brały udział w różnych zajęciach i atrakcjach organizowanych i przygotowywanych przez opiekunów. Celem zajęć było między innymi stymulowanie rozwoju umysłowego i fizycznego, poznawanie najbliższej okolicy, a także tworzenie dzieciom warunków do aktywnego, kulturalnego, ciekawego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego.

W poznańskich szkołach realizowany jest projekt polegający na **prowadzeniu centrum mediacji** w tym organizacji mediacji rówieśniczych w szkołach. Działania mają na celu także zwiększenie powszechności korzystania z mediacji oraz zwiększenie wiedzy i kompetencji kadry nauczycielskiej i wychowawczej. Zadanie realizują dwie organizacje pozarządowe.

W 2018 r. w poznańskich szkołach prowadzono **zajęcia antydyskryminacyjne**. Poruszano tematykę wielokulturowości, tolerancji i przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, narodowość lub kolor skóry. W I edycji (wiosna) programu udział wzięło 37 szkół, natomiast w II edycji (jesień) udział wzięło 47 szkół. Każdorazowo o sposobie realizacji zajęć decydowali nauczyciele, którzy w ramach projektu mogli podejmować także współpracę

z instytucjami i organizacjami zajmującymi się m.in. pomocą osobom wykluczonym społecznie.

W 2 szkołach podstawowych w Poznaniu w 2018 r. funkcjonowały **oddziały przygotowawcze dla uczniów cudzoziemskich**. Nauczyciele, wychowawcy oraz pedagodzy pracujący w tych placówkach posiadają niezbędną wiedzę oraz znają sytuację społeczną, czy też środowisko lokalne dziecka, co ułatwia wsparcie oraz adaptację w otoczeniu szkolnym. Dodatkowo pedagodzy współpracują ściśle z rodzicami i opiekunami prawnymi, a większość z nich zna język rodzimy uczniów (np. język ukraiński).

Najważniejsze wydarzenia edukacyjne w mieście

Od lutego 2018 r. w poznańskich placówkach oświatowych odbywały się **Drzwi Otwarte** dla dzieci, młodzieży i rodziców. Wydarzenie to jest okazją do obejrzenia sal, ogrodu i zapoznania się z opiekunami. Rodzice mogą sprawdzić ofertę, a dzieci wziąć udział w zajęciach przedszkolnych. Podczas drzwi otwartych prezentowana jest oferta edukacyjna, rodzice mogą się też dowiedzieć, jakie zajęcia dodatkowe proponuje placówka, a także jakie są koszty pobytu dziecka w przedszkolu.

W 2018 r. odbyły się kolejne **Targi Edukacyjne**, na których młodzież mogła korzystać z porad doradców zawodowych. Doradcy odpowiadali na pytania uczniów dotyczące możliwości wyboru ścieżki kształcenia i kariery, a także przeprowadzali testy kompetencji, ustalając tym samym predyspozycje młodych ludzi do wybranych zawodów. Udzielano także porad rodzicom w zakresie szkół ponadpodstawowych funkcjonujących w Poznaniu, ich specyfiki oraz dotychczasowych osiągnięć.

I_ My i nasze życie

Szkolnictwo wyższe w Poznaniu

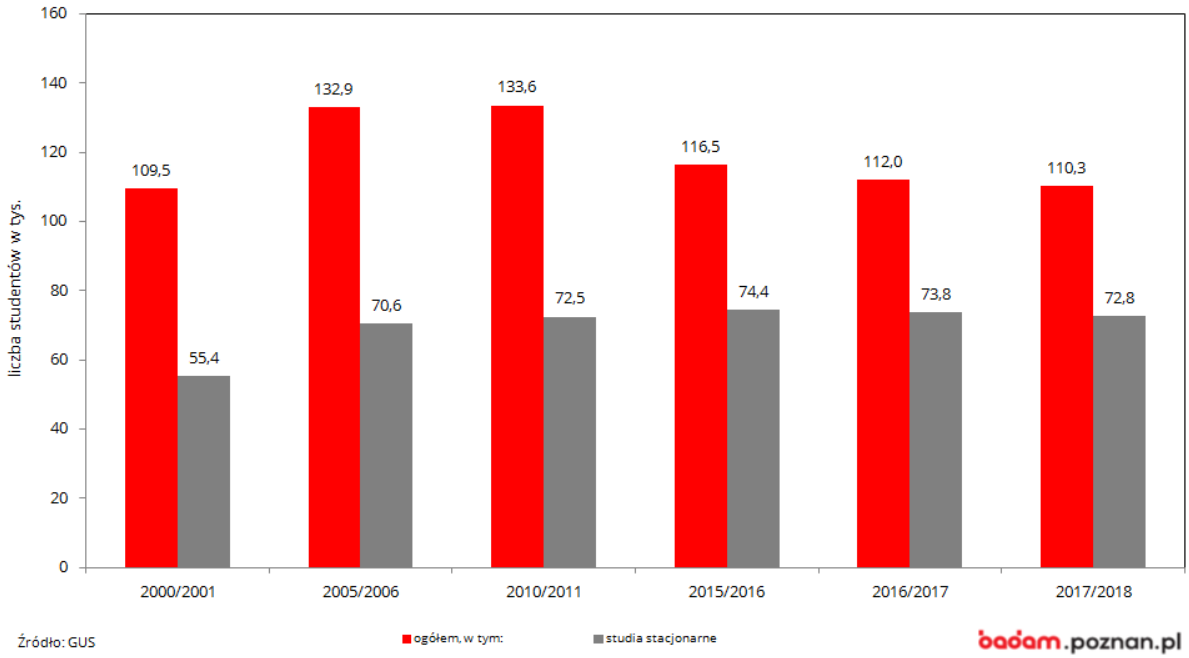
W roku akademickim 2017/2018 w Poznaniu w 25 szkołach wyższych studiowało 110 tys. osób.

Szkoły wyższe w Poznaniu

Poznań należy do największych ośrodków szkolnictwa wyższego w kraju, z 25 szkołami wyższymi, z tego 8 uczelniami publicznymi i 17 niepublicznymi (w tym Zamiejscowy Wydział Uniwersytetu SWPS).

Łącznie w mieście studiuje ok. 110 tys. osób, w tym prawie 73 tys. (blisko 2/3) na studiach dziennych. Prawie 80% studentów pobiera naukę w szkołach publicznych. W szkołach niepublicznych studiuje ok. 26 tys. osób.

Studenci szkół wyższych w Poznaniu

Poznańskie uczelnie oferują ok. 250 kierunków studiów, także o profilu Master of Business Administration (MBA). Do kierunków z największą liczbą studentów należą:

- Ekonomia,
- Finanse,
- Zarządzanie,
- IT,
- Pedagogika,
- Administracja,

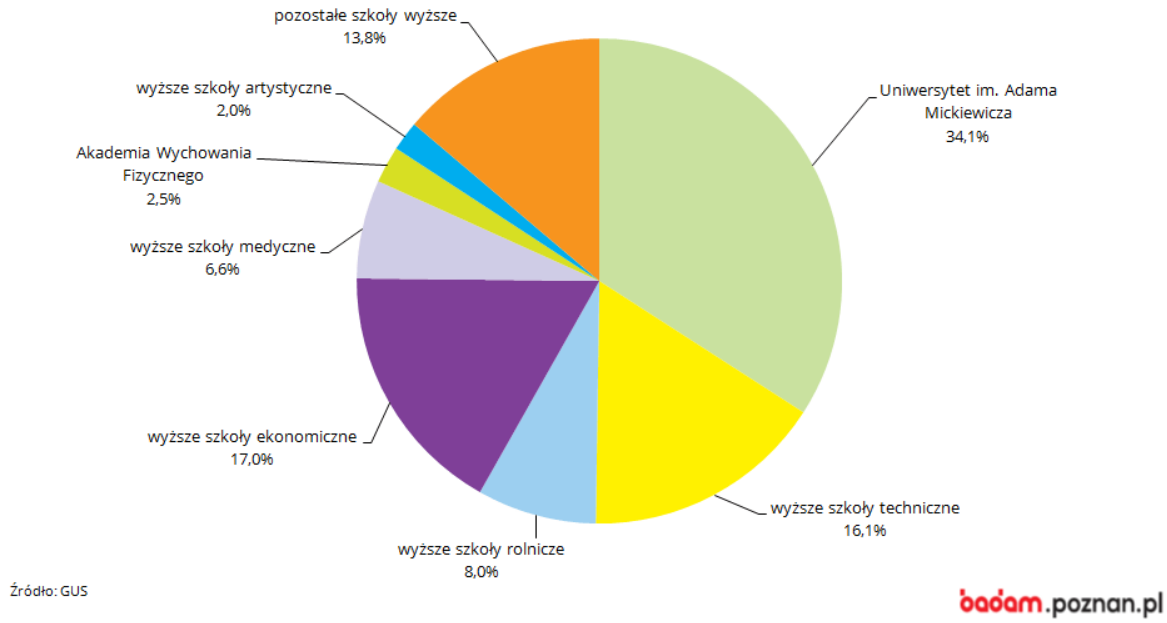
I_ My i nasze życie

- Fizjoterapia,
- filologie obcojęzyczne.

Ponad 100 obecnych studentów jest laureatami lub finalistami ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych i zawodowych. Największą uczelnią jest Uniwersytet im. A. Mickiewicza, w którym kształci się co trzeci poznański student. Ponad 80% studentów to osoby spoza Poznania, a ok. 35% pochodzi spoza województwa wielkopolskiego.

Poznańscy studenci mają do dyspozycji 35 domów studenckich, w których przebywać może ponad 9,3 tys. osób.

Struktura szkół wyższych w Poznaniu wg liczby studentów w roku akademickim 2017/2018

Umiędzynarodowienie studiów

W roku akademickim 2018/2019 liczba studentów z zagranicy kształcących się na pełnych programach studiów przekroczyła 4,4 tys. osób:

- najwięcej z Ukrainy – ok. 2,1 tys.,
- a także z Białorusi, Indii, Chin, Norwegii, Kanady Tajwanu oraz Stanów Zjednoczonych.

Ok. 1,2 tys. osób z zagranicy studiuje w ramach okresowych wymian typu Erasmus+, najwięcej: z Hiszpanii i Turcji.

I_ My i nasze życie

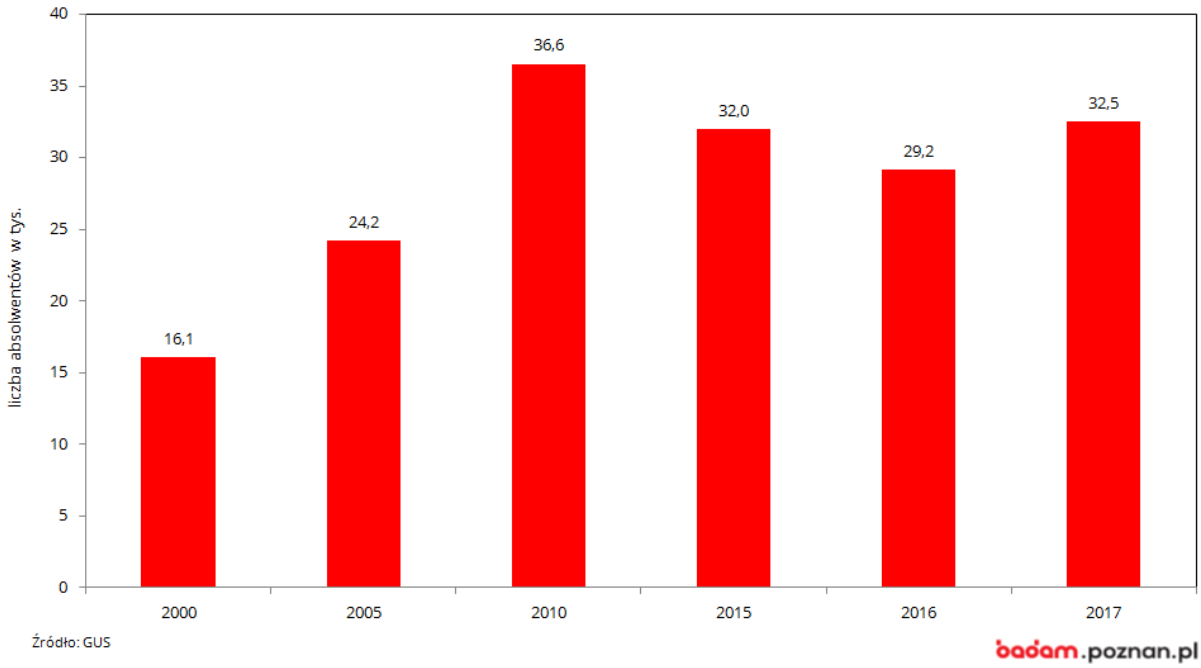
Na poznańskich uczelniach uczą się studenci zagraniczni pochodzący ze 100 krajów świata. Studiują oni głównie na Uniwersytecie Medycznym oraz Uniwersytecie im. A. Mickiewicza (UAM).

Ok. 1,1 tys. poznańskich studentów odbywa część nauki na uczelniach zagranicznych.

Absolwenci szkół wyższych w Poznaniu

Poznańskie szkoły wyższe w 2018 r. skończyło ok. 30 tys. absolwentów z tytułem zawodowym licencjata lub magistra, w tym ponad 3/4 absolwentów pobierało naukę w szkołach publicznych, a blisko 2/3 kończyło studia stacjonarne.

Absolwenci szkół wyższych w Poznaniu

Studia podyplomowe i doktoranckie

Studia podyplomowe w 2018 r. ukończyło ok. 6,0 tys. osób, najwięcej na UAM, Uniwersytecie Ekonomicznym oraz w Wyższej Szkole Bankowej. Na 4 uczelniach funkcjonowały także studia podyplomowe typu MBA, które w 2018 r. ukończyło ok. 200 osób. Ponadto 2,5 tys. osób kontynuuje naukę na studiach doktoranckich, prowadzonych przez uczelnie publiczne.

Rankingi szkół wyższych

Pozycję Poznania jako silnego ośrodka akademickiego potwierdzają coroczne rankingi, nagrody oraz przyznane akredytacje. W najnowszym **rankingu Perspektywy 2018**:

- Uniwersytet im. A. Mickiewicza jest 4. najlepszą uczelnią w Polsce, 3. wśród uniwersytetów akademickich,

I_ My i nasze życie

- Uniwersytet Przyrodniczy – 1. w kategorii uczelni przyrodniczych,
- Uniwersytet Ekonomiczny – 3. w kategorii uczelni ekonomicznych,
- Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego – 4. w kategorii akademii wychowania fizycznego,
- Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego – 6. w kategorii uczelni medycznych,
- Politechnika Poznańska – 7. w kategorii uczelni technicznych,
- SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny z siedzibą w Warszawie (posiada wydział zamiejscowy w Poznaniu), zajął 2. miejsce w kategorii szkół niepublicznych.

Według **rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, w skali kraju w grupie TOP12 najbardziej obleganych przez kandydatów uczelni znajdowały się:

- Politechnika Poznańska (w kategorii uczelni publicznych),
- Wyższa Szkoła Bankowa (w kategorii uczelni niepublicznych).

Ocenę wyróżniającą nadaną przez **Polską Komisję Akredytacyjną** w 2018 r. lub najwyższą kategorię A+ (poziom wiodący) lub kategorię A (poziom bardzo dobry) nadaną przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych uzyskały wydziały 8 poznańskich szkół wyższych:

- Uniwersytetu im. A. Mickiewicza,
- Politechniki Poznańskiej,
- Uniwersytetu Przyrodniczego,
- Uniwersytetu Ekonomicznego,
- Uniwersytetu Artystycznego,
- Uniwersytetu Medycznego,
- Akademii Muzycznej,
- Uniwersytetu SWPS,
- Wyższej Szkoły Logistyki.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu znalazł się na światowej liście **Shanghai Ranking's Global Ranking of Academic Subjects 2018**. W rankingu brano pod uwagę m.in. liczbę publikacji naukowych oraz ich cytowań, udział zagranicznych autorów w publikacjach, liczbę pracowników, którzy otrzymali znaczącą nagrodę w określonej dziedzinie.

Uniwersytet im. A. Mickiewicza zajął 173. miejsce (na 619) w rankingu **World University Ranking „Green Metric"**, oceniającym jak przyjazna środowisku naturalnemu jest dana uczelnia. Była to najwyższa lokata wśród polskich uczelni uczestniczących w rankingu.

Uniwersytet Ekonomiczny zajął wysokie 7 miejsce w rankingu **rankingu kuźni prezesów**, czyli szkół wyższych mogących się pochwalić największą grupą absolwentów wśród szefów czołowych firm. Ranking przygotował dziennik Rzeczpospolita.

I_ My i nasze życie

Sukcesy poznańskich studentów

Poznańscy studenci odnoszą sukcesy naukowo-technologiczno-artystyczne. W 2018 r.:

- studenci Politechniki Poznańskiej zaprojektowali i skonstruowali zawierający wiele nowatorskich rozwiązań wyścigowy bolid o nazwie „Maria". Pojazd zbudowany dzięki pomocy firmy Exide, będzie rywalizować na torach w Wielkiej Brytanii, Czechach, Niemczech i na Węgrzech,
- złoty medal w najbardziej prestiżowej konkurencji zawodów SAE Aero Design West 2018 organizowanych w USA przypadł Politechnice Poznańskiej. Zadaniem studentów było zbudowanie samolotu, który przy jak najmniejszej masie własnej uniesie jak największy ciężar. W zawodach SAE Aero Design West 2018 wzięły udział reprezentacje 70 uczelni z całego świata,
- zespół studentów z UAM oraz Uniwersytetu Ekonomicznego, pod opieką dra Wojciecha Czarta, opracował projekt marketingowy, który zwyciężył w konkursie Global Online Marketing Academic Challenge 2018. Poznański zespół zajął się kampanią promocyjną dla firmy OgarniamPrad.pl, czyli pierwszej w Polsce dedykowanej platformy aukcyjnej, umożliwiającej w czasie rzeczywistym licytacje zakupu i sprzedaży energii w ramach grupowych aukcji odwrotnych,
- studenci Uniwersytetu im. A. Mickiewicza zostali sklasyfikowani w rankingu osiągnięć naukowych Quacquarelli Symmonds Ltd (QS). UAM został zauważony w 2 obszarach: w archeologii (lokata 151-200) oraz w lingwistyce (lokata 251-300). W rankingu uwzględniono 1 130 instytucji,
- NAWA, architektoniczna rzeźba autorstwa Oskara Zięty z Uniwersytetu SWPS, została nominowana do architektonicznej Nagrody Unii Europejskiej im. Miesa van der Rohe – jednej z najważniejszych i najbardziej prestiżowych na świecie.

Nowa oferta kształcenia w Poznaniu

Uczelnie poznańskie dokonują zmian w ofercie kształcenia, otwierając nowe specjalności i kierunki nauczania. Prowadzonych jest także blisko 50 kierunków w językach obcych. W 2018 r. uruchomione zostały m.in. takie kierunki, jak:

- Biologia i zdrowie człowieka, Chemia aplikacyjna, Gospodarka i ekonomia w dziejach, Język niemiecki i komunikacja w biznesie (Uniwersytet im. A. Mickiewicza),
- Applied Economic and Social Analysis, Zarządzanie ryzykiem finansowym (Uniwersytet Ekonomiczny),
- Architektura wnętrz, Budownictwo zróżnicowane, Inżynieria farmaceutyczna (Politechnika Poznańska),
- Informatyczne kierunki zarządzania (Collegium da Vinci).

Filie szkół wyższych

W roku akademickim 2018/2019 nastąpiły zmiany w strukturze filii i oddziałów zamiejscowych – Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Jastrzębiu Zdroju. W placówkach tego typu prowadzonych przez poznańskie uczelnie kształci się ok. 12 tys. studentów.

I_ My i nasze życie

Zatrudnienie w szkołach wyższych w Poznaniu

Szkoły wyższe w Poznaniu to także jedni z największych pracodawców w regionie zatrudniający blisko 14 tys. osób, w tym prawie 8 tys. nauczycieli akademickich, z których 1,1 tys. posiada tytuł profesora.

Inwestycje szkół wyższych w Poznaniu

Poznańskie szkoły wyższe kontynuowały inwestycje rozwijające bazę dydaktyczno-naukową:

- Politechnika Poznańska rozbudowała siedzibę Wydziału Elektroniki i Telekomunikacji oraz jest w trakcie budowy siedziby dla Wydziału Architektury i Wydziału Inżynierii Zarządzania (przewidywany termin zakończenia 2019 r.),
- Uniwersytet Przyrodniczy zakończył budowę skrzydła budynku Kolegium Zembala przy ul. Dąbrowskiego,
- Uniwersytet Ekonomiczny przygotowywał się do przebudowy XVIII piętra budynku Collegium Altum na taras widokowy (realizacja w 2019 r.),
- Uniwersytet Medyczny zakończył budowę Centrum Symulacji Medycznej oraz rozpoczął budowę Centrum Innowacyjnej Technologii Farmaceutycznej przy ul. Rokietnickiej.

I_ My i nasze życie

Współpraca Miasta Poznania ze środowiskiem akademickim

Podejmowane przez Miasto działania mają na celu wzmocnienie pozytywnego wizerunku poznańskiego ośrodka akademickiego w kraju i za granicą.

Stypendia i nagrody

W ramach wspierania młodych talentów w 2018 r.:

- przyznano **31 stypendiów** dla laureatów i finalistów ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych rozpoczynających studia w Poznaniu, jednocześnie kontynuując projekt „Ambasador Akademickiego Poznania",
- przyznano **12 stypendiów** dla młodych badaczy z poznańskiego środowiska naukowego,
- wręczono **Nagrodę Naukową Miasta Poznania,**
- rozstrzygnięto kolejną edycję konkursu **„Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę doktorską" i „Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę magisterską"** przyznając 3 równorzędne nagrody i 7 honorowych wyróżnień w kategorii prac doktorskich oraz 3 równorzędne nagrody i 6 honorowych wyróżnień w kategorii prac magisterskich.

Promocja akademickiego Poznania

Od października do listopada 2018 r. zorganizowano cykl spotkań z maturzystami w szkołach średnich w Polsce. Przedstawiciele Poznania **odwiedzili 50 szkół w 28 miastach** na terenie województw:

- wielkopolskiego,
- łódzkiego,
- kujawsko-pomorskiego,
- lubuskiego, opolskiego,
- mazowieckiego,
- dolnośląskiego.

Celem spotkań było zapoznanie maturzystów z ofertą akademickiego Poznania – wszystkich poznańskich uczelni, programami stypendialnymi, bogatą ofertą edukacyjną, zawodową, sportową i kulturalną.

Formuła spotkania opierała się na dynamicznej prezentacji miasta. Elementem spotkań były porady dotyczące przygotowań do egzaminu maturalnego. W spotkaniach prowadzonych przez studentów poznańskich uczelni, wzięło udział kilka tysięcy uczniów. Podczas spotkań w szkołach przeprowadzone zostały badania ankietowe dotyczące wybranej dalszej ścieżki rozwoju młodzieży.

I_ My i nasze życie

Równolegle do akcji spotkań w szkołach, w miesiącach październik – listopad, prowadzono kampanię promocyjną pod hasłem **„Poznań Przyciąga”** w mediach społecznościowych, kierowaną do polskich maturzystów.

Reklamy Poznania wyświetliły się łącznie ponad 10 mln razy docierając z przekazem do ponad 4,7 mln unikalnych użytkowników.

W ramach kampanii działa także strona internetowa **www.poznanprzyciaga.pl**, na której osoby zainteresowane studiami w stolicy Wielkopolski mogą:

- znaleźć wszystkie niezbędne informacje dotyczące oferty akademickiej Poznania,
- pobrać poradnik maturzysty, który ułatwi im przygotowania do egzaminu dojrzałości,
- wypełnić test preferencji zawodowych.

Podczas kampanii odnotowano **niemal 36 tys. wejść na stronę www.poznanprzyciaga.pl przez 33 tys. unikalnych użytkowników.**

Promując akademicki Poznań, Miasto, wspólnie z uczelniami, przygotowało wspólną przestrzeń z atrakcyjnymi wydarzeniami podczas największych w Polsce **XXII Targów Edukacyjnych** organizowanych na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz podczas **„Salonu Maturzystów 2018”** organizowanego przez Fundację „Perspektywy” na terenie Politechniki Poznańskiej. Ponadto na dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania odbyła się inauguracja **Poznańskiego Festiwalu Nauki Sztuki**.

Aktywizacja i integracja studentów

W 2018 r. Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi, realizującymi projekty w zakresie aktywizacji i integracji środowiska studenckiego poznańskich uczelni, w tym w ramach organizacji Juwenaliów.

W 2018 r., dzięki dofinansowaniu w formie tzw. „małych grantów”, społeczność studencka realizowała projekty edukacyjne, podnoszenia kompetencji, kulturalne i sportowe.

W 2018 r. kontynuowano **programy stażowe** dla studentów i absolwentów w Urzędzie Miasta Poznania oraz wspierano studentów w realizacji staży w firmach na terenie Poznania.

Wykłady otwarte

Realizowano **program dofinansowania wykładów otwartych** wybitnych naukowców, artystów i specjalistów na poznańskich uczelniach. W 2018 r., dzięki dofinansowaniu Miasta, zorganizowano **19 wykładów wybitnych wykładowców z różnych stron świata; w których uczestniczyło ok. 3,3 tys. słuchaczy.**

Goście wygłosili w Poznaniu wykłady otwarte m.in. z takich dziedzin, jak:

- muzyka,
- prawo,
- biologia,

I_ My i nasze życie

- psychologia,
- politologia,
- językoznawstwo,
- teologia,
- żywienie człowieka,
- socjologia,
- radiologia,
- chemia,
- informatyka,
- geografia,
- rzeźbiarstwo,
- stosunki międzynarodowe,
- pedagogika,
- marketing.

Umiędzynarodowienie studiów

W 2018 r. w ramach promocji akademickości Poznania za granicą, m.in.:

- kontynuowano działania Zespołu **„Study in Poznań”**, który inicjował działania poznańskich uczelni kierowane do studentów zagranicznych. Realizowano m.in. promocję zagraniczną poprzez udział w imprezach targowych na Ukrainie, Litwie, w Gruzji i Kazachstanie. Przedstawiciele Miasta oraz poznańskich uczelni podczas międzynarodowych targów zagranicznych zachęcali zagranicznych uczniów i studentów do studiowania w Poznaniu. Poznańska delegacja promowała miasto i uczelnie na wspólnym stoisku „Study in Poznań” (finansowanym przez Miasto) lub organizowanym przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej. Oprócz udziału w targach zorganizowano spotkania z Polonią i lokalnymi władzami oraz spotkania w szkołach z młodzieżą licealną,

Stoisko „Study in Poznan” na targach w Kijowie

arch. UMP

I_ My i nasze życie

- prowadzono miejską stronę internetową „Study in Poznań" **www.studyin.poznan.pl** w języku angielskim,
- wydano folder w kilku wersjach językowych zachęcający do studiowania w Poznaniu,

- współpracowano z UAM w ramach opracowywania angielskiej wersji Afisza z ofertą kulturalną,
- uczestniczono w spotkaniach powitalnych studentów zagranicznych na poznańskich uczelniach,
- realizowano projekty mające na celu integrację obcokrajowców już studiujących i mieszkających w Poznaniu (w tym turniej piłki nożnej Euroerasmus and Friends Cup).

Wsparcie przedsiębiorczości akademickiej

Miasto Poznań od lat aktywnie wspiera przedsiębiorczość akademicką. W 2018 r.:

- organizowano spotkania i konferencje promujące współpracę nauki i biznesu, w których uczestniczyli przedsiębiorcy i naukowcy różnych specjalności,
- Ośrodek Doradczo-Szkoleniowy prowadził doradztwo i organizował szkolenia m.in. dla studentów poznańskich uczelni planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- Miasto Poznań angażowało się w organizację zajęć z przedsiębiorczości na poznańskich uczelniach, współpracując z tym zakresie z biurami karier uczelni,
- kontynuowany był projekt **„Startup Poznań"**, inicjatywa na rzecz rozwoju lokalnego ekosystemu startupowego,
- w biurowcu przy ul. Za Bramką 1, prowadzono Przestrzeń Pracy Wspólnej **„+jeden"**, z której w dużej mierze korzystają studenci i absolwenci poznańskich uczelni.

Miasto zaangażowane było we współpracę z Poznańskim Parkiem Naukowo-Technologicznym Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Wielkopolskim Klastrem Teleinformatycznym, które jest wspólną inicjatywą Miasta Poznania, Politechniki Poznańskiej, Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego oraz poznańskich firm IT.

I_ My i nasze życie

08_Demografia

Struktura demograficzna Poznania

W Poznaniu codziennie z przestrzeni miejskiej korzystało 700 tys. osób.

Liczba osób zamieszkałych w Poznaniu

Badania operatora komórkowego pokazały, że w 2018 r. w Poznaniu codziennie z przestrzeni miejskiej korzystało 700 tys. osób. Były to osoby mieszkające w mieście na stale, osoby przebywające w Poznaniu na dłużej tymczasowo i osoby dojeżdżające w celu nauki lub pracy oraz turyści i biznesmeni zatrzymujący się w mieście. Natomiast **635 tys. osób codziennie nocowało w Poznaniu.**

Według oficjalnej statystyki GUS, w 2018 r. w Poznaniu mieszkało 536,4 tys. osób. Jednak statystyka GUS nie uwzględnia blisko 100 tys. niezameldowanych osób, które zamieszkiwały w mieście i korzystały na co dzień z przestrzeni i usług miejskich. Byli to przede wszystkim uczniowie i studenci studiów dziennych spoza Poznania oraz tymczasowi pracownicy z zagranicy (głównie obywatele Ukrainy). Ponad 80 tys. osób dojeżdżało także codziennie do Poznania w celu nauki lub pracy.

Cudzoziemcy w Poznaniu

Poznań jest jednym z 6 polskich miast, w którym przebywa najwięcej obywateli Ukrainy. Według badania „**Poznaj Sąsiada! Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej. Dwa spojrzenia**" przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Polska-Ukraina w Poznaniu i Konsula Honorowego Ukrainy w Poznaniu we współpracy z Urzędem Miasta Poznania i Starostwem Powiatowym w Poznaniu, w 2018 r. w Poznaniu **zamieszkiwało 50 tys. obywateli Ukrainy**. Stanowili oni najliczniejszą grupę cudzoziemców przebywających w mieście. Kolejne 50 tys. obywateli Ukrainy zamieszkiwało w gminach powiatu poznańskiego. Byli to przede wszystkim tymczasowi pracownicy. W 2018 r. Powiatowy Urząd Pracy zarejestrował **65,3 tys. oświadczeń pracodawcy o zamiarze zatrudnienia obcokrajowca** w Poznaniu i powiecie poznańskim, w tym 60,3 tys. oświadczeń dotyczyło obywateli Ukrainy.

więcej o rynku pracy w Poznaniu

Ponad **5,5 tys. cudzoziemców studiowało w poznańskich szkołach wyższych**, w trybie stałym lub czasowo w ramach programu Erasmus. Blisko 2,1 tys. stanowili obywatele Ukrainy.

więcej o studentach w Poznaniu

W 2018 r. w Poznaniu było **zameldowanych na pobyt stały lub czasowy powyżej 3 miesięcy ok. 3,7 tys. osób posiadających obce obywatelstwo, pochodzących z ponad 100 krajów, w tym ok. 1,8 obywateli Ukrainy.**

I_ My i nasze życie

więcej o cudzoziemcach w poznaniu

Studenci spoza Poznania

W roku akademickim 2017/2018 w mieście studiowało na studiach dziennych ok. 73 tys. osób. Więcej niż 4/5 z nich stanowiły osoby spoza Poznania, w tym 35% to osoby pochodzące spoza województwa wielkopolskiego, przede wszystkim z województw: kujawsko-pomorskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego.

Ludność według jednostek pomocniczych Miasta

W 2018 r. gęstość zaludnienia obszarów 42 jednostek pomocniczych miasta była zróżnicowana:

- największa wynosząca 17,2 tys. osób/km^2 na terenie Osiedla Grunwald Północ
- najmniejsza 0,14 tys. osób/km^2 na osiedlu Morasko-Radojewo.

Najwięcej osób było zameldowanych w Poznaniu na obszarze Osiedla Rataje (33,9 tys. osób) oraz Osiedla Piątkowo (34,3 tys.).

Najmniej osób było zameldowanych na obszarze Osiedla Fabianowo-Kotowo (1,7 tys.) oraz Osiedla Kiekrz (1,8 tys. osób).

W Śródmieściu obejmującym obszar 5 Osiedli: Jeżyce, Ostrów Tumski- Śródka-Zawady-Komandoria, Stare Miasto, Święty Łazarz, Wilda, w 2018 r. było zameldowanych 109,6 tys. osób.

Według badania „**Poznaj Sąsiada! Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej. Dwa spojrzenia**" przebywający tymczasowo na dłużej w Poznaniu obywatele Ukrainy zamieszkują najczęściej na obszarze osiedli grunwaldzkich, winogradzkich oraz Osiedla Rataje.

Struktura ludności w Poznaniu wg płci i wieku

Według GUS, w 2018 r. udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 59%. **Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 30–44 lata (27%).** Struktura wiekowa ludności zameldowanej na pobyt stały lub czasowy ulegała stopniowym zmianom. W niewielkim stopniu zwiększała się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a w znacznie szybszym liczba osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet.

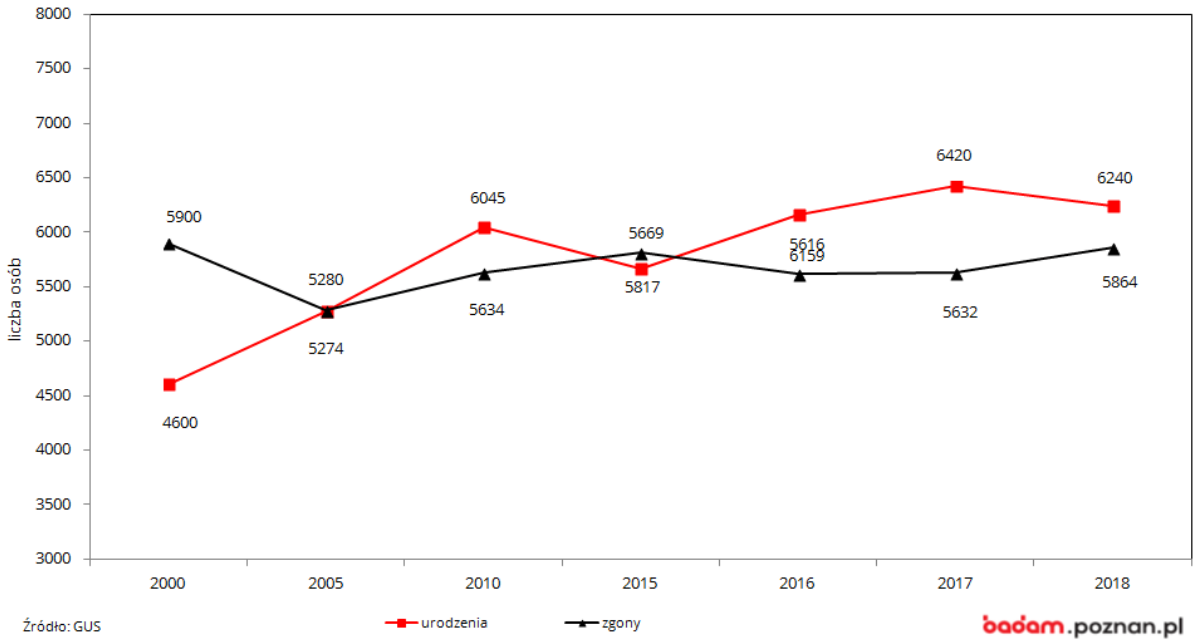
Struktura wiekowa ludności była odmienna po uwzględnieniu niezameldowanych osób przebywających w mieście tymczasowo na dłużej. Szacuje się, że w Poznaniu zamieszkiwało ponad 30 tys. niezameldowanych studentów studiów dziennych natomiast wyniki badania „**Poznaj Sąsiada! Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej. Dwa spojrzenia**" pokazały, że w grupie przebywających tymczasowo obywateli Ukrainy, którzy są dominującą grupą cudzoziemców w Poznaniu, najwięcej było osób w wieku do 40 lat. Uwzględnienie tych osób w liczbie mieszkańców miasta powoduje, że dominującą grupą wiekową stanowiły osoby w wieku 19-40 lat i ich liczba przewyższała liczbę osób w wieku poprodukcyjnym.

I_ My i nasze życie

Przyrost naturalny w Poznaniu

Na stosunkowo wysokim poziomie utrzymywała się liczba urodzeń. **W 2018 r. na świat przyszło 6,2 tys. dzieci** (drugi kolejny rok z największą liczbą urodzeń po 1989 r.). Zmarło 5,9 tys. osób. Liczba urodzeń była wyższa od liczby zgonów, co spowodowało dodatni przyrost naturalny, który wyniósł 0,7‰.

Urodzenia i zgony w Poznaniu

Migracje w Poznaniu

Według danych z rejestrów Urzędu Miasta Poznania, w 2018 r. ubytek liczby osób zameldowanych na pobyt stały był o 0,6 tys. niższy niż w 2017 r., jednocześnie w przypadku osób zameldowanych na pobyt czasowy nastąpił przyrost salda o 1,8 tys. w porównaniu do bilansu za 2017 r. Oznacza to, że w 2018 r. odnotowano dodatnie saldo w tej kategorii mieszkańców wynoszące 1,1 tys. osób.

Większość osób meldujących się w Poznaniu przybywa z Wielkopolski, przede wszystkim z gmin powiatu poznańskiego. Dobre skomunikowanie gmin ościennych z miastem, powodowało, że część osób decydowała się pracować i kształcić w Poznaniu, ale mieszkać poza miastem. Większość osób, które wyprowadziły się z Poznania, wybrało na swoje nowe miejsce zamieszkania obszar powiatu poznańskiego. Najczęściej były to gminy: Komorniki, Rokietnica i Dopiewo.

Według GUS, saldo migracji wyniosło w 2018 r. -1,9 tys. osób czyli -3,5‰ i było na zbliżonym poziomie do 2017 r. Jednak oficjalne saldo migracji nie pokazuje wszystkich zmian w liczbie osób faktycznie zamieszkujących w Poznaniu. Statystyka GUS nie uwzględnia w liczbie mieszkańców około 100 tys. osób, czyli tymczasowych pracowników, przede wszystkim

I_ My i nasze życie

obcokrajowców, oraz studentów studiów dziennych spoza Poznania, którzy nie zameldowali się w mieście. Ich liczba rekompensuje ujemne saldo migracji i zwiększa liczbę mieszkańców Poznania.